

Valdres tingrett
Postboks 163
2901 Fagernes

Oslo, 12. juni 2020

**STEVNING
TIL
VALDRES TINGRETT**

Sak nr.:

Saksøker: Tim Greni m.fl.

Prosessfullmektig: Advokatfirmaet DSA
v/ advokat Magnus Dæhlin
Rådhusgata 24, 0151 Oslo

Saksøkt: Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA
c/o Arne Braadland
Grindene 2 J, 3409 Tranby

Prosessfullmektig: Advokatene Sveen AS
v/ advokat Svein-Erik Sveen
Postboks 36, 2901 Fagernes

***

Saken gjelder: Krav om forbud mot vinterbrøyting av vei

1. Innledning

Saken gjelder krav om forbud mot vinterbrøyting av private veier som benyttes som ski- og snøskuterløyper på Nordfjellstølen i Etnedal kommune.

Saksøkerne er eiere av 48 fritidseiendommer med eiendoms- og bruksrett til de aktuelle veiene.

Bilag 1: Oversikt over saksøkerne

Saksøkt er Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA («brøytesamvirket»), som vinteren 2019/2020 iverksatte brøyting av veisystemet på Nordfjellstølen uten forutgående beslutning om dette i berørte veilag. Brøytesamvirket har 16 medlemmer, som alle er hytteeiere på Nordfjellstølen.

Vegstrekningen fra Riksveg 33 og frem til de ulike hyttene på Nordfjellstølen har i alle vintre vært brøytet frem til vinterparkeringsplassen på stølen (markert med rød stjerne på bilag 2).

Bilag 2: Situasjonsskart over det aktuelle vegnettet fra norgeskart.no

Ovenfor (nord og nordøst) for vinterparkeringen har de private veiene vært benyttet som skiløyper og snøskutertrase. Saksøkerne anfører at brøyting ikke kan iverksettes uten at berørte veilag har truffet nærmere beslutning om tiltaket, og hvordan eventuell brøyting og bruk av veiene skal organiseres, jf. veiloven § 55. Det kreves derfor dom med forbud mot at saksøkte iverksetter brøyting.

Etter begjæring fra saksøkerne avsa Eidsivating lagmannsrett 15. april 2020 (sak 20-006381ASK-ELAG) kjennelse om midlertidig forføyning med forbud mot brøyting. Lagmannsretten kom til at brøytingen var iverksatt i strid med bestemmelsene i veiloven og at tiltaket medførte vesentlige ulemper for brukerne av veisystemet (hytteeierne), jf. tvisteloven § 34-1 første ledd bokstav b. Lagmannsretten har fastsatt frist for å ta ut søksmål om kravet til 12. juni 2020, jf. tvisteloven § 34-3 tredje ledd.

2. Sakens faktiske side

Saksøkerne er alle hytteeiere på Nordfjellstølen i Etnedal. De fleste hytteeiendommene er utskilt fra gbnr. 137/2, som er eiet av Tone Irene Brekke og Erik Ødegård («Brekke»). Vestrekningen fra Riksveg 33 og frem til hytteeiendommene er privat og går over flere grunneiendommer, men ovenfor vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen ligger veien for det alt vesentlige på gbnr. 137/2.

Bilag 3: Situasjonsskart for det omtvistede vegnettet over gbnr. 137/2 i Etnedal kommune fra nibio.no. Saksøkernes fritidsboliger er markert med gul sirkel i kartene

Grunneier har i all tid brøytet veien opp til vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen. Derfra har hytteeierne tatt seg videre på ski, til fots eller ved bruk av snøskutertjeneste. Skiløypene følger veitraseen og benyttes i forbindelse med adkomst og til turformål, også av de hytteeiere som har sine eiendommer nedenfor Nordfjellstølen.

2.1 Valdres jordskifteretts dom 25. oktober 2018

24. juni 2017 innga 20 hytteeiere på Nordfjellstølen («brøytetilhengerne») begjæring om rettsutgreiing og bruksordning til Valdres jordskifterett, bl.a. for å få avklart hvorvidt hytteeierne hadde rett til å brøyte veiene frem til sine fritidsboliger ovenfor vinterparkeringsplassen.

Bilag 4: Begjæring om jordskiftesak fra Advokat Svein-Erik Sveen 24. juni 2017

Begjæringen var opprinnelig rettet mot eier av gbnr. 137/2, Brekke, men saken ble utvidet slik at grunneier Engelschiøn (gbnr. 103/21 og 103/73 i Nord-Aurdal kommune) også ble gjort til saksøkt. Andre brukere av veiene (hytteeierne) ble ikke gjort til parter i rettsutgreiingssaken.

Bilag 5: Protokoll fra saksforberedende møte i jordskifteretten 7. februar 2018

Valdres jordskifterett avsa 25. oktober 2018 dom i saken. Flertallet (meddommerne) kom til at grunneierne ikke kunne motsette seg vinterbrøyting, mens mindretallet (jordskiftedommeren) konkluderte med at brøytetilhengerne ikke hadde rettslig grunnlag for kravet om vinteradkomst.

Bilag 6: Dom fra Valdres jordskifterett 25. oktober 2018

Grunneierne påanket avgjørelsen til Eidsivating lagmannsrett, som ikke ga samtykke til fremme av anken. Avgjørelsen er rettskraftig, men den er uten rettskraftvirkninger for saksøkerne som ikke var parter i saken, jf. jordskiftelova § 6-1, jf. tvisteloven § 19-15. Vurderingen av om det kan fremmes krav om vinterbrøyting overfor grunneierne er heller ikke sammenfallende med vurderingen av hvilke rettigheter og plikter som gjelder mellom hytteeierne.

Det er grunn til å påpeke at flere hytteeiere har frafalt kravet om brøyting under sakens gang. Etter det opplyste har brøytesamvirket kun 16 medlemmer, hvilket innebærer at brøytetilhengerne utgjør et svært lite mindretall av de 91 hytteeiendommene som benytter veisystemet som adkomst. I tillegg til dette kommer mer enn 50 hytteeiendommer nedenfor vinterparkeringen, og på Ton og Bjørge, som også har bruksrett til veiene og som ønsker å opprettholde bruken som skiløype om vinteren.

2.2 Tvist mellom hytteeierne

I brev 12. juni 2019 varslet brøytetilhengerne i åpent brev til øvrige hytteeiere at de ville iverksette brøyting av veinettet ovenfor vinterparkeringsplassen vinteren 2019/2020. Det ble varslet at brøyting ville skje:

«fredag til søndag, i jule/nyttårshelg samt vinterferie og påsken. Detaljer og praksis for brøytingen må deltakerne bli enige om i samarbeid med brøytelaget.»

Bilag 7: Brev fra advokat Sveen 12. juni 2019

Saksøkerne motsatte seg brøyting og viste til at brøyting ikke kunne besluttes ensidig av et mindretall av de bruksberettigede til veiene. Det ble særlig vist til at en eventuell rett til brøyting ikke kan gjennomføres uten at det først er truffet beslutning i berørte veilag med hensyn til hvordan brøyting og trafikk skal organiseres. Saksøkerne varslet videre at det ville bli begjært midlertidig forføyning med krav om stansing, dersom de saksøkte tok seg til rette og iverksatte brøyting.

Bilag 8: Brev fra Advokatfirmaet DSA 9. juli 2019

Brøytetilhengerne fastholdt likevel at veiene ville bli brøytet, og gjorde gjeldende at det ikke var behov for noen forutgående behandling i berørte veilag

Bilag 9: Brev fra Advokatene Sveen 18. juli 2019

Brevet ble besvart 6. september 2019, idet saksøkerne anførte at brøytetilhengerne ikke kunne ta seg til rette på veiene som er i sambruk mellom nesten 150 hytteeiere.

Bilag 10: Brev fra Advokatfirmaet DSA 6. september 2019

Saksøkerne viste til at sporadisk brøyting uten tilfredsstillende retningslinjer og trafikkregler for timeskjøring osv., ville kunne medføre farlige trafikksituasjoner. Enkelte steder er veiene svært bratte (opptil 23% helning) og smale, slik at trafikk i begge retninger er umulig. Videre ble det vist til at brøyting som begrenses til helger og ferier vil vanskeliggjøre fremkommeligheten til hyttene på

ukedager. Når det ikke brøytes på ukedager og heller ikke finnes ski- og skuterspor blir fremkommeligheten nødvendigvis svært dårlig. Mot de stikkveier hvor det ikke bor brøytetilhengere oppstår det også høye brøytekanter, som gjør adkomst med skuter fram til hyttene svært utfordrende og stedvis umulig.

2.3 Ulovlig brøyting og midlertidig forføyning

Fredag 15. og lørdag 16. november 2019 ble store deler av veisystemet ovenfor parkeringen ved Nordfjellstølen brøytet. Det ble opplyst at brøytingen var bestilt og iverksatt av Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA.

Saksøkerne begjærte midlertidig forføyning for å få stanset tiltaket, men begjæringen ble forkastet av Valdres tingrett som kom til at det ikke forelå sikringsgrunn. Tingretten vurderte imidlertid *ikke* om brøytingen var rettsstridig og etter anke avsa Eidsivating lagmannsrett 15. april 2020 kjennelse med slik slutning:

- «1. *Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA forbys å brøyte vegnettet nord for Nordfjellstølen vinterparkeringsplass på gnr. 137 bnr. 2 i Etnedal kommune frem til det er fastsatt bestemmelser om hvordan eventuell brøyting skal organiseres.*
2. *Virkningen av denne kjennelse opphører dersom Tim Greni m. fl. ikke senest 12. juni 2020 reiser søksmål om kravet.*
3. *Ankesaken heves for så vidt gjelder Lars Thon Byfuglien og Arne Braadland.*
4. *Sakskostnader tilkjennes ikke for noen instans.»*

Bilag 11: Valdres tingretts kjennelse 13. desember 2019

Bilag 12: Eidsivating lagmannsretts kjennelse 15. april 2020

I forbindelse med saken om midlertidig forføyning innhentet saksøkerne en sakkyndig vurdering av veisystemet fra veiplanlegger Terje Uthushagen. Utredningen er revidert etter at Uthushagen nå også har befart veisystemet på barmark rett etter vårløsningen.

Bilag 13: Uthushagens rapport 17. januar 2020

Bilag 14: Uthushagens rapport 6. juni 2020

Det er etter bestilling fra saksøkte også utarbeidet vurderinger av Leiv Henry Moe og av Fredrik R. Fjeld i forbindelse med jordskifterettens behandling av saken.

Bilag 15: Moes rapport 18. september 2017

Bilag 16: Moes rapport 6. januar 2020

Bilag 17: Fredrik R. Fjelds vurdering 3. juli 2018

Det fremgår av de ulike rapportene at veisystemet er uegnet for vinterbrøyting og at biltrafikk om vinteren medfører betydelig trafikkikkerhetsrisiko.

3. Sakens rettslige side

Spørsmålet i saken er hvorvidt brøytesamvirket - som representerer et mindretall av hytteeiere - lovlig kan brøyte veinettet uten at det er truffet beslutning om dette i berørte veilag.

Alle hytteeierne på Nordfjellstølen har bruksrett til veinettet, og veiene er i sambruk mellom hytteeierne. Det følger av veglova § 54 at de bruksberettigede til en privat vei har plikt til å holde veien forsvarlig ved like. Videre følger det av veiloven § 55 at

«Dei som har plikter etter § 54 første ledd, utgjer et veglag. Veglaget skal møtast ein gong i året eller når det er turvande. Det tek fleirtalsavgjerd i alle spørsmål som gjeld vegfelleskapet og står for den daglege drifta.»

De som har plikter etter veiloven § 54 første ledd er altså alle de hytteeierne som benytter veisystemet på Nordfjellstølen som adkomst. I Veglova med kommentarer (Arnulf og Gauer) er dette beskrevet slik (s. 278):

«Veglaget består av alle som har plikt til å delta i vedlikeholdet og utbedring etter § 54 første ledd. Detter så å si lagets generalforsamling, eller allmannamøte, og er lagets øverste myndighet. Man må forstå regelen slik at også den som måtte ha plikter uten å være bruker, f.eks. med grunnlag i kontrakt, er med i laget. Vegfelleskapet er et bundet medlemskap. Man kan ikke melde seg ut av et veglag, - man måtte i så fall også opphøre med bruken. I laget er det flertallet som rår hvis det ikke er grunnlag for annen stemmefordeling»

Som det fremgår av kommentarutgaven, har de bruksberettigede bundet medlemskap i veilaget. Lovens system er slik at brukerne *utgjør* veilaget. Det er ikke behov for noen konstituering e.l., brukerne er et veilag. Det følger videre av § 55 første ledd at det er veilaget i fellesskap som treffer beslutning om bruken av en vei. I bestemmelsens femte ledd er det uttrykkelig forutsatt at veilaget treffer «avgjerd om fartshinder og annen treafikkregulering».

Iverksettelse av vinterbrøyting kan først skje etter at det er truffet avgjørelse om tiltaket og gjennomføringen av dette i de ulike veilagene, herunder med hensyn til når og hvor det skal brøytes, eventuell timekjøring, hvilke utbedringstiltak som skal gjøres på veiene før brøyting kan iverksettes osv. I veilovkommentaren heter det følgende om denne styringsretten (s. 277):

«Styringsmyndighet som gis etter § 55 gjelder de praktiske daglige forhold, og den type regulering som er nødvendig for at fellesskapet skal kunne fungere. Dette kan gjelde organisasjonen av snøbrøyting, grusing, høvling, grøfting, beskjæring av hekker og annen vegetasjon, innkreving av penger, organisering av dugnad, osv. I tettbebygde områder og ellers der det stilles store krav til vegens funksjonalitet, vil man i praksis erfare at veglagets styring også omfatter de enkeltes bruksrettigheter.» (understreket her)

Styringsretten innebærer ikke at flertallet kan gripe inn i og frata mindretallet etablerte rettigheter, f.eks. til brøyting. Dette er bl.a. forutsatt i Høyesteretts dom HR-2018-1004-A. Men det ligger til flertallet å lage praktiske regler om bruk, trafikk, vedlikehold o.l. Brøyting kan derfor ikke iverksettes før det er truffet nærmere beslutning om tiltaket i berørte veilag, jf. veiloven § 55. Selv om saksøkte skulle ha en underliggende rett til vinteradkomst, kan altså ikke denne utøves før det er truffet forsvarlige bestemmelser om hvordan brøytingen skal organiseres. I Private veiger, Gauer, 2018, er dette beskrevet slik (se s. 87):

«Veiholder [veilaget] er forvalter av veiene som de byggverk de er, og forvalter utbedring, drift og vedlikehold. Snebrøyting er en alminnelig vedlikeholdsoppgave, og avgjørelser om brøytingens omfang m.v. treffes av veiholder.»

Dette la også Eidsivating lagmannsrett til grunn i kjennelse om midlertidig førføyning (bilag 13). På s. 9 og 10 skriver lagmannsretten følgende:

«Lagmannsretten legger videre til grunn at spørsmålet om å iverksette vinterbrøyting av vegnettet nord og nordøst for vinterparkeringsplassen hører under veglaget, idet det ikke er holdepunkter for at denne beslutningsmyndigheten på lovlig vis har blitt delegert eller på annet vis løftet ut av veglagets beslutningsmyndighet. Lagmannsretten kan ikke se at Valdres jordskifteretts dom 25. oktober 2018 endrer dette. Som nevnt har dommen ikke rettskraftvirkninger for andre enn partene. Lagmannsretten finner holdepunkter for at etableringen av samvirkeforetaket var et forsøk på å omgå veglovens system.

[...]

På denne bakgrunn finner lagmannsretten det sannsynliggjort at ankemotpartene, ved ikke å følge veglovens system, har iverksatt en rettsstridig vinterbrøyting av vegnettet nord og nordøst for vinterparkeringsplassen. Hovedkravet er således sannsynliggjort, jf. tvisteloven § 34-2 første ledd.»

For veistrekningen fra riksvegen og opp til Øverliakrysset (markert med gul pil på bilag 2) er det allerede et formelt stiftet veglag.

Bilag 18: Vedtekter for vegen Kælvbakkli-Nordfjellstølen

For stikkvegene ovenfor Øverliakrysset foreligger ingen vedtekter. Organiseringen av stikkvegene har vært uformell og praktiske spørsmål knyttet til vedlikehold og lignende har vært løpende diskutert av de bruksberettigede. Saksøkerne er representert med hytteeiere i alle berørte stikkveger, jf. bilag 3.

Det er grunn til å påpeke at det ikke har noen betydning for rettens vurdering om veisystemet skal ansees å utgjøre ett stort eller flere mindre veilag. Det avgjørende er veilovens system, som innebærer at det må kalles inn til møter i veilagene og votes over utbedring av veiene, praktiske retningslinjer for trafikk, trafiksikkerhet, skilting og montering av autovern mv., før brøyting eventuelt kan besluttes iverksatt.

Brøyting som iverksettes uten forutgående beslutning og organisering i veilagene er i strid med veiloven § 55 og dermed ulovlig. Dette er i og for seg også selvsagt. I Norge er det mange steder vanlig med store private veisystemer, som gjerne har mange hundre ulike brukere. Veiene på Nordfjellstølen benyttes av nesten 150 ulike fritidseiendommer og det sier seg selv at enkeltpersoner ikke kan ta seg til rette med iverksettelse av tiltak som brøyting, vegvedlikehold, skilting, trafikkregulering, timeskjøring osv. Bestemmelser om slike tiltak må undergis demokratisk behandling og vedtas av veifellesskapet. I motsatt fall oppstår kaotiske tilstander.

4. Videre behandling av saken

Saksøkernes krav beror utelukkende på avgjørelsen av ett enkelt rettslig spørsmål, nemlig om brøytesamvirket lovlig kan bestille brøyting uten forutgående avgjørelse i berørte veilag. Spørsmålet er allerede vurdert av Eidsivating lagmannsrett som i kjennelse 15. april 2020 kom til at tiltaket ikke var iverksatt iht. reglene i veiloven og dermed også rettsstridig.

Saksøkerne har med bakgrunn i dette forsøkt å unngå en ressurskrevende tingrettsbehandling og sendte 19. mai 2020 prosessvarsel til brøytesamvirket hvor det ble meddelt at søksmålet kunne unngås dersom saksøkte forpliktet seg til å avstå fra ulovlig brøyting av veinettet. Brøytesamvirket har ikke villet forplikte seg til dette og saksøkerne tar derfor ut stevning med krav om at samvirkeforetaket forbys å brøyte veisystemet.

Bilag 19: Prosessvarsel 19. mai 2020

Bilag 20: Brøytesamvirkets svar 2. juni 2020

Det er nødvendig med befaring og bør settes av to dager til hovedforhandling.

På vegne av saksøkerne møter en av hytteeierne som partsrepresentant og avgir forklaring.

Det påberopes vitneforklaring fra Terje Uthushagen, som skal forklare seg om sin vurdering av veisystemet, og fra Gjermund Urberg, som skal forklare seg om snøskutertransporten i området. Det vil etter omstendighetene kunne bli aktuelt med ytterligere en til parts- og/eller vitneforklaringer.

5. Påstand

1. Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA forbys å brøyte veinettet nord og nordøst for vinterparkeringsplassen på Nordfjellstølen.
2. Saksøkerne tilkjennes sakskostnader.

* * *

Stevningen er inngitt i Aktørportalen.

Oslo, 12. juni 2020
Advokatfirmaet DSA as

Magnus Dæhlin
Advokat (H)

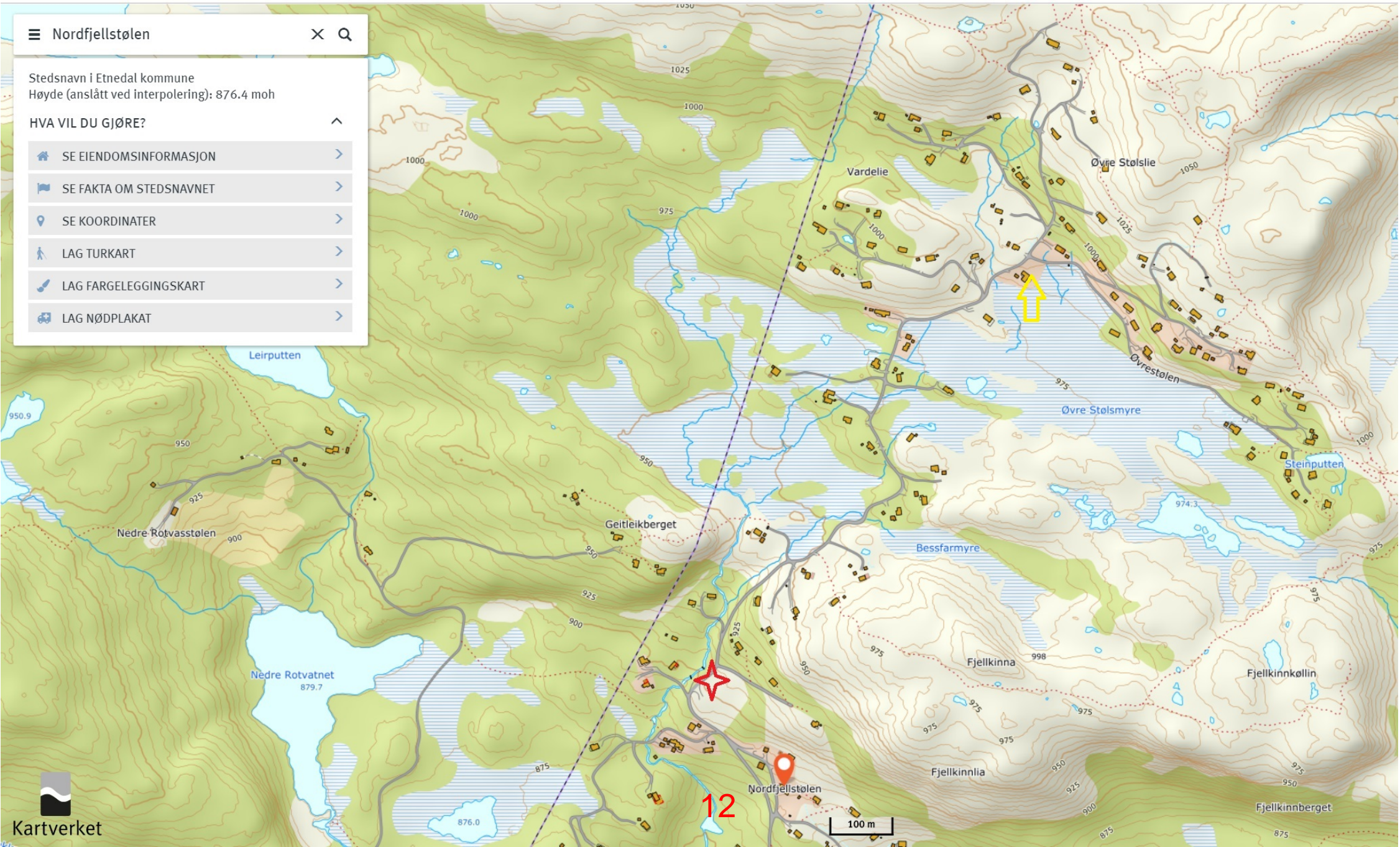
Partsliste Greni m.fl

Saksøker	Navn	Adresse	Hytteeiendom
1	Tim Greni	Karly Skaars vei 50, 2007 Kjeller	137/68
2	Eivind Wist	Sigmund Ruuds vei 13, 3610 Kongsberg	137/76
3	Martin Strehl	Gerhard Munthes vei 48, 1344 Haslum	137/2/19
4	Vivi Strehl	Gerhard Munthes vei 48, 1344 Haslum	137/2/19
5	Ragnhild Esbjug	Haugstua 6, 2770 Jaren	137/77
6	Didi Wenger	Holmenkollveien 70 B, 0784 Oslo	137/51
7	Petter Tomas Blikrud	Lyder Sagens gate 14, 0358 Oslo	137/109
8	Vigdis Strøm	Promenaden 14, 0682 Oslo	137/106
9	Arild Strøm	Promenaden 14, 0682 Oslo	137/106
10	Arve Wik	Ødegårdveien 41, 3530 Røyse	137100
11	Bjørn Ivar Larssen	Vetlandsveien 58 A, 0685 Oslo	137/55
12	Torund Larsen	Storengveien 56 A, 1368 Stabekk	137/119
13	Terje Larsen	Grettefjellveien 52, 3440 Røyken	137/29
14	Magnus Blegen	Modtoddveien 1 G, 0494 Oslo	137/188
15	Eystein Gøttsching Holter	Kremlegrenda 69, 1352 Kolsås	137/78
16	Marianne Enger	Oberst Rodes vei 117, 1165 Oslo	137/27
17	Inger Johanne G. Wimmer	Halvdan Svartes gate 4 B, 0268 Oslo	137/88
18	Thorstein Fretheim	Øvre Bergegarda 8, 2862 Fluberg	137/118
19	Kristin Bråge Fjeldstad	Karjolveien 4, 3531 Krokkleiva	137/26
20	Kjell Ulven	Alstadvegen 27, 2835 Raufoss	137/39
21	Kjell Johannes Johansen	Sagvollvegen 306, 2833 Raufoss	137/37
22	Arild Thorstensen	Hubrosvingen 16, 2022 Gjerdrum	137/146

23	Sigrunn Marie Koller	Solbergveien 147, 2020 Skedsmokorset	137/144
24	Pål Michel Hansen Belgau	Øvre Gullhaug 14, 1354 Bærums verk	137/30
25	Terje Lillestøl Melaa	Nøtteveien 11 A, 0760 Oslo	137/111
26	Gry Solbraa	Hagegata 2, 8660 Mosjøen	137/115
27	Axel Lund	Langsetveien 6, 0495 Oslo	137/91
28	Kristin Jenssen	Guribysagveien 32, 1350 Lommedalen	137/95
29	Jan Erik Skogen	Alexander Kiellands G. 19 A, 2000 Lillestrøm	137/14
30	Are Fossum	Saubakken 12, 1349 Rykkinn	137/148
31	Håkon Sundklakk	Sagtomveien 66, 1359 Eiksmarka	137/90
32	Hans Storslett	Ølgardsvegen 32, 2390 Moelv	137/36
33	Stine Thorstensen	Elgfaret 15, 2022 Gjerdrum	137/147
34	Mette Groseth Langballe	Killingen 32, 0287 Oslo	137/5
35	Einar Hellum	Løvtannveien 19, 3520 Jevnaker	137/179
36	Vidar Martinsen	Torpevegen 5, 2827 Hunndalen	137/82
37	Marianne Wimmer	Frognerveien 60, 0266 Oslo	137/89
38	Petter Elstrøm	Vallerveien 42, 1344 Haslum	137/72
39	Nina Amelie Stange	Søndre vei 68, 1397 Nesøya	137/50
40	Karin Esther Fevang	Vekterveien 91, 0680 Oslo	137/44
41	Tage Martinsen	Svenskeberget 46, 1673 Kråkerøy	137/134
42	Petter Færeveag	Niels Henrik Abels vei 45, 0851 Oslo	137/59
43	Lise Færeveag	Folke Bernadottes vei 13 D, 0862 Oslo	137/59
44	Jan Hansen Taje	Fergemannens vei 10, 1542 Vestby	137/66
45	Arnhild Undlien	Fergemannens vei 10, 1542 Vestby	137/66

46	Steinar Brekke	Martin Sleips vei 14, 2609 Lillehammer	137/203
47	Inger Helene Lægdene	Sollien 6, 5096 Bergen	137/18
48	Håkon Andreas Lægdene	Sollien 6, 5096 Bergen	137/18
49	Lars Bernhard Westvig	Løkkelia 7, 0783 Oslo	137/54
50	Jan Sivert Hauglid	Bølerlia 10, 0691 Oslo	137/214
51	Gunnar Lagmandokk	Alfarvegen 14, 3540 Nesbyen	137/81
52	Bente Kristin Stuen Lagmandokk	Alfarvegen 14, 3540 Nesbyen	137/81
53	Alf Einar Olsen	Ole O. Lians veg 19, 2816 Gjøvik	137/13
54	Per Henrik Sætrang	Sleiverudåsen 8, 1354 Bærums verk	137/22
55	Ragnhild Sætrang	Sleiverudåsen 8, 1354 Bærums verk	137/22

Nordfjellstølen X Q

Stedsnavn i Etnedal kommune
Høyde (anslått ved interpolering): 876.4 moh

HVA VIL DU GJØRE? ^

- SE EIENDOMSINFORMASJON >
- SE FAKTA OM STEDSNAVNET >
- SE KOORDINATER >
- LAG TURKART >
- LAG FARGELEGGINGSKART >
- LAG NØDPLAKAT >

0 50 100 150m
 Målestokk 1: 5000 ved A4 utskrift
 Utskriftsdato: 25.11.2019 16:41
 Eiendomsdata verifisert: 25.11.2019 16:35

GÅRDSKART 0541-137/34/0
 Tilknyttede grunneiendommer:
 137/34/0

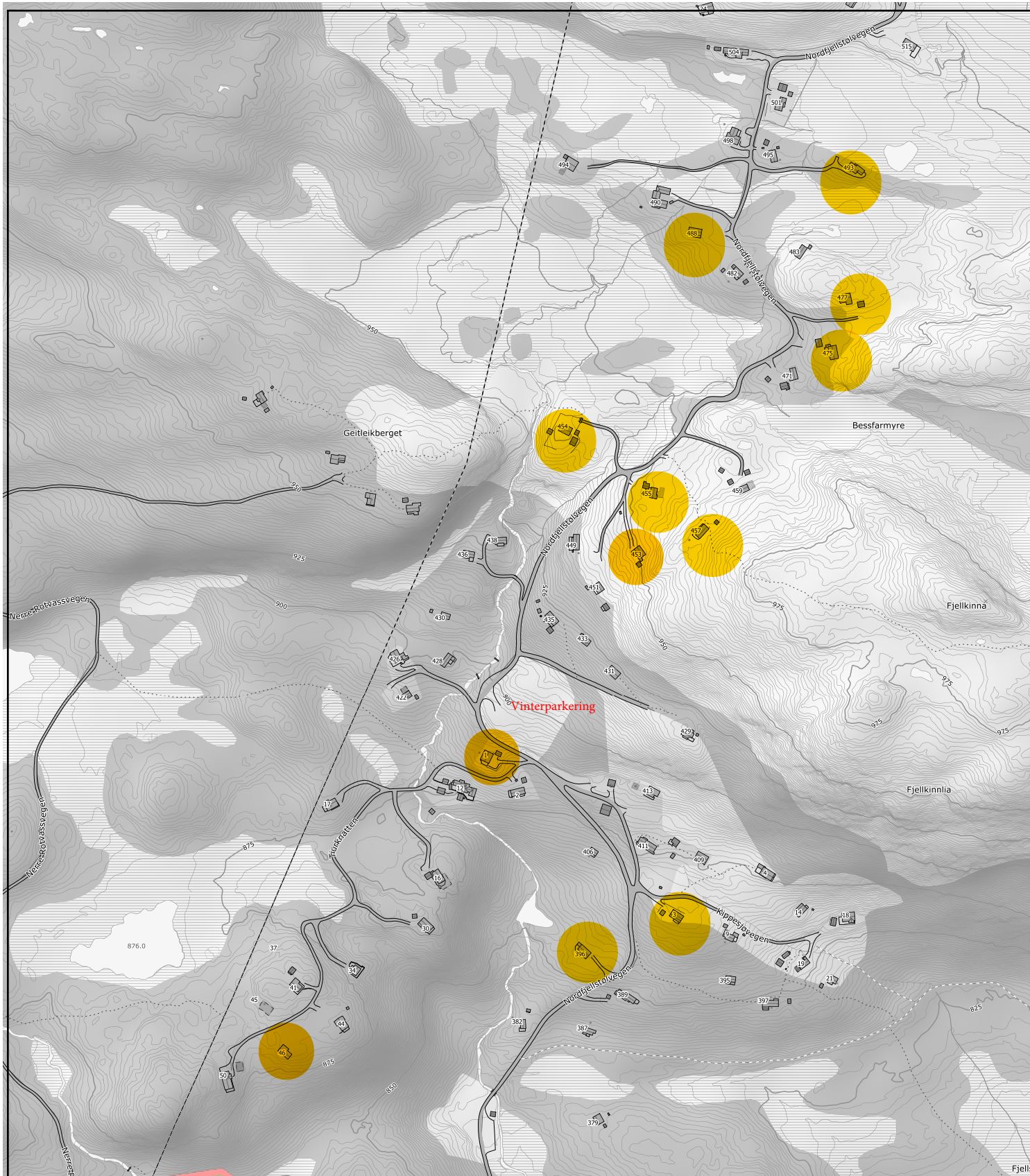

Markslag (AR5) 7 klasser	AREALTALL (DEKAR)	
TEGNFORKLARING		
Fulldyrka jord	0.0	
Overflatedyrka jord	0.0	
Innmarksbeite	0.0	0.0
Produktiv skog	16.8	16.8
Annet markslag	2.7	
Bebygd, samf., vann, bre	0.5	3.2
Ikke klassifisert	0.0	0.0
Sum	20.0	20.0

Kartet viser valgt type gårdskart for eiendommen man har søkt på. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjenning. Arealstatistikken viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

Ajourføringsbehov meldes til kommunen.

- Arealressurgrensler
- Eiendomsgrensler
- Driftssenterpunkt

0 50 100 150m

Målestokk 1: 5000 ved A4 utskrift

Utskriftsdato: 25.11.2019 16:45

Eiendomsdata verifisert: 25.11.2019 16:35

GÅRDSKART 0541-137/34/0

Tilknyttede grunneiendommer:
137/34/0

Markslag (AR5) 7 klasser

TEGNFORKLARING

	Fulldyrka jord
	Overflatedyrka jord
	Innmarksbeite
	Produktiv skog
	Annet markslag
	Bebyggd, samf., vann, bre Ikke klassifisert
	Sum

AREALTALL (DEKAR)

	0.0	
	0.0	
	0.0	0.0
	16.8	16.8
	2.7	
	0.5	3.2
	0.0	0.0
	20.0	20.0

Kartet viser valgt type gårdskart for eiendommen man har søkt på. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjenning.

Arealstatistikken viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

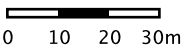
Ajourføringsbehov meldes til kommunen.

- Arealressursgrenser
- Eiendoms grenser
- Driftssenterpunkt

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Målestokk 1: 1500 ved A4 utskrift

Utskriftsdato: 12.06.2020 12:57

Eiendomsdata verifisert: 12.06.2020 12:50

GÅRDSKART 3450-137/203/0

Tilknyttede grunneiendommer:
137/203/0

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Markslag (AR5) 7 klasser

TEGNFORKLARING

	Fulldyrka jord
	Overflatedyrka jord
	Innmarksbeite
	Produktiv skog
	Annet markslag
	Bebyggd, samf., vann, bre
	Ikke klassifisert
	Sum

AREALTALL (DEKAR)

0.0	
0.0	
0.0	0.0
0.5	0.5
0.0	
0.6	0.6
0.0	0.0
1.1	1.1

Kartet viser valgt type gårdskart for eiendommen man har søkt på. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjenning.

Arealstatistikken viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

Ajourføringsbehov meldes til kommunen.

Arealressursgrenser

Eiendomsgrenser

Driftssenterpunkt

ADVOKATENE SVEEN AS

Medlemmer av den norske advokatforening.

Valdres eldste advokatfirma

Valdres Jordskifterett

Postboks 180,
2901 Fagernes

Bankgiro: 6182.05.03189.
Driftskto: 1503.13.72949
Klientkto: 6182.05.08555
Org.nr.: 994.267.256 MVA

BEGJÆRING OM JORDSKIFTESAK

Advokat Svein-Erik Sveen,
Advokatassistent DNA Grethe Blokhus
Advokatsekretær Anne Marie Strand

TIL

VALDRES JORDSKIFTERETT

* * * * *

VALDRES JORDSKIFTERETT		
Jnr.	Ank. 2616-17	
Sak nr. 17-103313RFA	Dok. nr. 1	Vedlegg

JTAG

PART;

Arne Braadland, Grindene 2J 3409 Tranby

	Navn	e-post
1	Erik Aasrud	eaasrud@online.no
2	Sigmund Stabæk	Solveig-stabaek@hotmail.com
3	Knut Røise	khroe@online.no
4	Liz Koksvik	lizkoksvik@gmail.com
5	Arne Braadland	abraadla@online.no
6	Terje Myklebust	terje@mr-tailor.no
7	Sissel Ytterdal	myrstua@gmail.com
8	Henrik Kalager	henrik.kalager@obwiik.no
9	Inger Johanne Wimmer	inger.joh22@gmail.com
10	Erik Aagaard	Dr.erik@online.no
11	Eivind Hanch-Hansen	e-hanch@online.no
12	Magne Larsen	magne@dptek.no
13	Øivin Brommeland	oeyvin.brommeland@gmail.com
14	Bjarne Wilhelmsen	begil-w@online.no
15	Lars Fredriksen	lars.frederiksen@dokkafasteners.com
16	Frode Kletthagen	frodki@online.no
17	Lise og Jan-Erik Mysen	jan-myse@online.no
18	Jan Lærdahl	janolester@gmail.com
19	Ellen og Kjell Storeide	kst.storeide@gmail.com
20	Håkon Reboli Olsen	hareolse@online.no

Postboks 36, N-2901 Fagernes
Tlf: +47 61 36 03 66

Alminnelig advokatpraksis
Eiendomsmedling og Inkassovirksomhet

prosessfullmektig; advokatene Sveen AS

1

E-post:
firmapost@advokatenesveen.no
svein-erik@advokatenesveen.no
grethe@advokatenesveen.no
anne.marie@advokatenesveen.no

v/ Adv. Svein-Erik Sveen, p.b. 36, 2901 Fagernes

PART; Tone Irene Brekke og Erik Ødegård hver med ½ part av gnr 137/2 i Etnedal kommune.

Øvrige parter – se skjema. Disse er ikke representert ved advokat.

* * * * *

Saknummer;

1; Saken gjelder;

Tvist om vinterbrøytet vei inn i regulert hyttefelt – adkomstveien samt stikkveiene frem til hyttene.

2; Krav;

Saken gjelder både rettsutgreiing og bruksordning. Grunneierne **Tone Irene Brekke og Erik Ødegård motsetter seg vinterbrøyting på disses eiendom 137/2 og det kreves derfor rettsutgreiing vedrørende retten hytteeierne/tomteeierne har til å kreve vinterbrøytet vei. Når dette er avklart ønsker man en bruksordning, herunder at det opprettes veglag med vedtekter som administrerer veien i skiftefeltet.**

3; hjemmel;

Jordskiftelovens § 1-4 a og b, jfr. § 1-5 herunder; bruksordning §§ 3-1--3-3 jfr. § 3-8 og 3-34, rettsutgreiing; §§ 4-1 jfr. 4-4, Jfr. og servituttløvens § 2 og avtalelovens bestemmelser.

4; sakens faktum;

4.1. innledning;

På vegne av mine parter begjæres jordskiftesak da man over flere år har ønsket å få til vinterbrøyting av vei som ligger på 137/2 i Etnedal.

4.2. forsøkt minnelig løsning;

Man har forsøkt minnelig løsning med grunneier og dette har gått igjennom Nordfjellstølen Hytteeierforening som har fremmet spørsmålene overfor grunneier. Dette startet opp før 2010 og det har vært noe korrespondanse mellom partene, uten at man har kommet noe nærmere en løsning av problemet.

Problemet er tilspisset og en trenger en løsning og behandling av nærværende sak.

4.3 fakta fremstilling;

Vedlegg 1; Skjema om jordskiftesak.

Vedlegg 2; Kopi av partsliste.

Vedlegg 3; Kopi av situasjonskart for gnr 137 bnr 2 i Etnedal kommune

Vedlegg 4; Kart som viser skiftefeltet der en krever opprettelse av veglag samt vedtekter for vinterbrøyting.

Det gjøres gjeldende som sakens faktum;

Hjemmelshaver av 137/2 hadde en gammel disposisjonsplan for nærværende område og har over mange år solgt tomter i dette område hvilket var ca. 60 år gammel. Veinettet på fjellet/skifteområde er aldri blitt brukt i næring. Bruken i alle år har vært med hensyn til salg av hyttetomter.

Det var Etnedal kommunen som stilte krav om, og gjennomførte arbeidet med ny reguleringsplan (2015). I den oppfordrer/henstiller kommune til vinterbrøytet vei. Den godkjente reguleringsplanen omfatter både godkjent vann- og avløpsplan og området har strøm og har en tidsriktig infrastruktur bortsett fra retten til å ha vinterveg frem til eiendommene. Det står ikke noe i reguleringsplanbestemmelsene som er til hinder for brøyting om vinteren.

Vedlegg 5; Kopi av reguleringskart med vedtekter.

Vedlegg 6; Kopi av planbeskrivelse med merknader.

Vedlegg 7; Kopi av kommunedelplanen for Etnedal vedrørende arealbruken av 137/2.

Innenfor det regulerte området er det 140 tomter som er fradelt og solgt, herunder har 88 tomteeiere ikke vinterbrøytet vei. Området er oppgradert vesentlig de senere år idet det er strukket strøm inn i området og en god del har da fått innlagt vann og avløp i h.h.t. plan.

Bruken av hyttene i 7-8 mnd. er da begrenset til enten å dra bagasje og utstyr på kjelke eller bestille seg Scooter transport. I 2017 bør dette være unødvendig. Bevegelseshemmede og eldre har da også begrenset tilgang til hyttene vinterstid. Man blir tvunget over på scooter hvilket koster minst 400 kroner en vei = minimum 800 kroner for en tur til hytta. I tillegg til praktiske ulemper med bestilling, tidsavhengighet, ukomfortabelt, etc. Det vil også være perioder høst/vår hvor scooteren ikke kan kjøre.

Det fremkommer heller ikke at det skal være noen begrensning av vegbruken i kjøpekontrakten.

Veien frem til Nordfjellstølen er styrt av et veglag med vedtekter. Denne side fastholder at disses ansvarsområde stanser nettopp på Nordfjellstølen.

Vedlegg 8; Kopi av vedtekter.

Det er over noe tid forsøkt å få til en minnelig løsning, uten at man har lykket med det. Det vedlegges noe korrespondanse;

Vedlegg 9; Kopi av brev av diverse skriv

Man kjenner også til at bnr 15 har fått lov til å brøyte fem til sin hytte, jfr. jordskiftesak 0510-2014-0002

Partene er således helt uenige om retten til å ha vinterbrøytet veg frem til sine hyttetomter.

5; Rettslig anføres følgende;

Jordskifteretten har kompetanse til å avklare om tomteeierne har krav på å få vinterbrøytet vei frem til sine eiendommer. Det anføres fra denne side at det er vanskeleg å bruke eiendommene på tenleg måte, da det ikke er vinterbrøytet vei helt frem til de respektive eiendommene. Man vil da få en økt bruk av hyttene på vinteren, og man vil ha en økning i hyttens verdi både økonomisk og faktisk. Sikkerhetsmessig vil brann og redningstjenesten lettere komme til og vil kunne løse oppståtte problemer. Slik det er i dag må evt legehjelp løses med enten scooterkjøring eller helikoptertransport ved akutt sykdom. Evt brann om vinteren, vil man ikke ha mulighet til å få inn brannmannskap med adekvat utstyr. For bevegelseshemmede, vil disse kunne benytte hytten sin også vinterstid, hvilket de nå er avskåret fra.

I h.h.t. kjøpsavtalene, er det ikke noe som tilsier at det er en begrenset vegrett man har i skiffefeltet.

Man kan heller ikke se at det er noen grunn til at veinettet ikke kan brøytes på vinteren. Man kan heller ikke se at brøytingen medfører noen ulempe for grunneiere og heller ikke å anse urimelig eller unødvendig.

Etter servituttlovens § 2 gjelder følgende;
Allmenne rådvaldsreglar.

§ 2. ¹ Korkje rettshavaren eller eigaren må bruka rådveldet sitt over eigedomen såleis at det urimeleg eller uturvande er til skade eller ulempe for den andre.

I avgjerda om noko er urimeleg skal det leggjast vekt på kva som er føremålet med retten, kva som er i samsvar med tida og tilhøva, og kva som høver til å fremje naturmangfaldet på staden.²

Man anfører fra denne side at grunneierne uturvende eller urimelig begrenser vinterbruken av veiene, idet det aldri har vært inngått noen avtale om at veien kun kan brukes om sommeren. Det er således urimelig at veibruken er så sterkt begrenset og det er ingen grunner for å begrense den slik. I h.h.t. tid og tilhøve i dag er det vanlig at man kan få benytte veiene frem til hyttefelt, slik at det er brøytet frem til hytteeiendommen.

En vinterbrøyting vil derfor være tjenlig at dette blir foretatt/gjennomført, slik at man kan løse problemet i skiftefeltet.

Som følge av dette må man opprette veglag som starter ved Nordfjellstølen og oppover i feltet. Det foreslås derfor at i h.h.t. rød påtegning har et lag og at de svarte har egne lag. I vedtektene fastsettes også kostnadene forholdsmessig.

6; påstand:

- I. Det nedlegges slik påstand
  1. **saken fremmes**
  2. **Det foretas rettsutgreiing.**
  3. **Det opprettes og utformes veglag med vedtekter.**
  4. **Begjærende part tilkjennes saksomkostninger for jordskifterett i lovens tilfeller.**

Nærværende begjæring er utarbeidet i 14 eks. hvorav 12 er sendt til Valdres jordskifterett.

Fagernes den 24.06.17

Svein-Erik Sveen
adv

Krav om sak for jordskifteretten

BILAG 1

1. Jordskifterett
Navn på domstol Valdres Jordskifterett p.b. 180 2901 Fagernes

NB! Les rettledningen før du fyller ut skjemaet.

2. Parter. Du må skrive opp alle som du mener saken angår. Er det for lite plass kan du legge ved eget ark.		
Kommune Etnedal kommune		
Gnr./Bnr./Fnr.	Eier/rettighetshaver	Postadresse
se partsliste		

3. Kravet gjelder. Forklar hva saken gjelder og legg ved de dokument som har betydning for saken. Ved mangel på plass kan du bruke eget ark.
se begjæring med partsliste.

4. Virkemiddel	
4.1 Jordskifte	
☒ Endring av eiendoms- eller bruksrettsforhold Følgende virkemiddel kan brukes: <ul style="list-style-type: none"> • Ny utforming av eiendom og alltidvarende bruksrett, § 3-4 • Skipping av sameie, § 3-5 • Oppløsning av sameie, § 3-6 • Deling av eiendom, § 3-7 • Regler om sambruk (bruksordning), § 3-8 • Pålegg om felles tiltak, § 3-9 • Skipping eller endring av lag § 3-10 • Avløsning, §§ 3-11 – 3-12 • Tiltaks- eller vernejordskifte § 3-2, jf. § 1-3 	
4.2 Rettsfastsetting – klarlegging av eiendoms-, bruksrettsforhold eller grenser	
☒ Rettsutgreiing, § 4-1	☐ Grensefastsetting, § 4-2
4.3 Skjønn	
☐ Skjønn etter grannegjerdeloven, § 5-3 bokstav b	☐ Skjønn etter reindriftsloven, § 5-3 bokstav g
☐ Skjønn etter beiteloven, § 5-3 bokstav c	☐ Avtaleskjønn som egen sak, § 5-5
☐ Skjønn etter vegloven, § 5-3 bokstav d	☐ Andre skjønn, se kapittel 5 i jordskifteloven
☐ Skjønn etter servituttloven, § 5-3 bokstav e	
4.4 Planskapt netto verdøkning	
☐ Fordeling av planskapt netto verdøkning, §§ 3-30 – 3-32	
4.5 Gjenåpning	
☐ Gjenåpning, § 8-14	

5. Rettens sammensetting	
Jordskifte eller rettsfastsetting	Skjønn
Hovedregelen er jordskiftedommeren som enedommer. Ønsker du at jordskifteretten i tillegg skal settes med to meddommere, sett kryss nedenfor.	Hovedregelen er at skjønnsretten skal settes med skjønnsstyrer og fire skjønnsmedlemmer. Ønsker du to skjønnsmedlemmer, sett kryss nedenfor.
☒ En jordskiftedommer og to meddommere	☐ En skjønnsstyrer og to skjønnsmedlemmer

6. Vedlegg

7. Underskrift. Den eller de som krever saken må underskrive		
Dato 24/6 17	Navn (underskrift) For 20 parter Svein-Erik Sveen /ode	
Gnr./Bnr./Fnr.	Telefon	E-post

Advokat Svein-Erik Sveen
 Postboks 86
 2901 Fugernes

VALDRES JORDSKIFTERETT

RETTSBOK

Møtedag: 07.02.2018

Sted: Etnedal kommunehus, Bruflat

Sak: 17-103313RFA-JFAG Nordfjellstølen

Saken gjelder: Krav om rettsutgreiing vedrørende rett for hytteeiere til å kreve vinterbrøytet veg

Rettens leder: Jordskiftedommer Knut Lihagen

Jordskifteingeniør: Sverre Høyvik

Protokollfører: Jordskiftedommeren

Saken er krevd av: Advokat Svein-Erik Sveen på vegne av Henrik Kalager mfl.

Til behandling: Dette er et saksforberedende rettsmøte

Parter:

Eier:	Prosessfullmektig:	Gnr.:	Bnr.:
Tone Irene Brekke Erik Ødegård	Advokat Birgitte Bie Mørkved	137	2 mfl.
Sissel Irene Ytterdahl	Advokat Svein-Erik Sveen	137	28
Erik Aagaard	Advokat Svein-Erik Sveen	137	33
Erik Brommeland Lise Brommeland Fjeld	Advokat Svein-Erik Sveen	137	43
Lars Christian Frederiksen Maren Grauslund Holmriis Frederiksen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	49
Henrik Kalager Helle Kalager	Advokat Svein-Erik Sveen	137	53
Nina Sønsteby Håkon Reboli Olsen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	56
Anne Kristine Braadland	Advokat Svein-Erik Sveen	137	58
Knut Halvor Røise Else Marie Rondan Røise	Advokat Svein-Erik Sveen	137	70
Eivind Hanch-Hansen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	86
Elizabeth Koksvik	Advokat Svein-Erik Sveen	137	87

Solveig Lillian Meier Myklebust Terje Myklebust	Advokat Svein-Erik Sveen	137	96
Frode Kletthagen Marianne Bingen Kletthagen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	98
Jan Ole Lærdahl	Advokat Svein-Erik Sveen	137	99
Herman Aschjem	Advokat Svein-Erik Sveen	137	114
Sigmund Stabæk	Advokat Svein-Erik Sveen	137	130
Magne Larsen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	131
Ingrid Wilhelmsen Bjarne Egil Wilhelmsen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	133
Kjell Harry Storeide	Advokat Svein-Erik Sveen	137	138
Jan-Erik Mysen Lise Nevjar Mysen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	142

Alle eiendommene ligger i Etnedal kommune (0541).

Til stede:

Tone Irene Brekke, Erik Ødegård, Henrik Kalager sammen med sin far Geir Kalager, Arne Braadland på vegne av sin kone Anne Kristine Braadland, Herman Aschjem, Sigmund Stabæk, Jan-Erik Mysen, Lise Nevjar Mysen, advokat Birgitte Bie Mørkved, advokat Svein-Erik Sveen

I tillegg var Hanne Linnerud og Hermann Skar til stede som tilhørere.

Jordskiftedommeren redegjorde for hovedreglene i domstolslovens §§ 106 – 108. Det ble ikke gjort gjeldende forhold som kunne føre til inhabilitet for jordskiftedommeren.

Dokumentliste ble utdelt til prosessfullmektigene og de frammøtte parter.

Jordskiftedommeren opplyste at dette er et saksforberedende rettsmøte, som avholdes for å sikre en effektiv, strukturert og betryggende behandling av saken. Det vil kun bli tatt prosessuelle avgjørelser i tilknytning til dette møtet.

Jordskiftedommeren orienterte kort om vilkårene for å gjennomføre den type sak som her er krevd, og om framgangsmåten ved behandling av saker ved jordskifteretten. Han opplyste herunder hvilke kostnader som vil kunne påløpe.

Partene ble gjort kjent med ansvaret ved å forklare seg for retten.

Advokat Svein-Erik Sveen redegjorde for kravet på vegne av sine parter, som er eiere av 19 ulike hytteeiendommer. Disse partene har i fellesskap krevd denne saken – i første omgang som rettsutgreiing etter jordskiftelovens § 4-1 for å få fastsatt innholdet i sine eiendommers vegrett over gnr. 137, bnr. 2 fra Nordfjellstølen og videre nordover. Tema for rettsutgreiingen vil i praksis være å få stadfestet hvorvidt hytteeierne har rett til å få vinterbrøytet vegen. Rekvirentene mener selv at de har slik rett, men Tone Irene Brekke og Erik Ødegård som eiere av 137/2 motsetter seg dette.

Advokat Sveen presiserte at kravet ikke bare er ment å omfatte hovedvegen inn til Øverliakrysset. Retten til vinterbrøyting ønskes stadfestet for det vegsystemet som befinner seg på 137/2's grunn nord for vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen og

betjener rekvirentenes hytteeiendommer – men som pr. i dag ikke brøytes. Dette betyr at sidegreiner og stikkveger også inngår i kravet.

Advokat Sveen opplyste at rekvirentene i neste omgang ønsker en bruksordning gjennomført av jordskifteretten med fastsetting av regler for brøytingen – dersom de vinner fram med sin påstand om rett til vinterbrøyting.

Advokat Birgitte Bie Mørkved, som representerer Tone Irene Brekke og Erik Ødegård, redegjorde for sine parters syn og standpunkter i tilknytning til kravet.

Brekke og Ødegård mener prinsipalt at kravet må avvises fordi de formelle vilkår for å gjennomføre sak ikke er oppfylt. Advokat Mørkved opplyste at grunnlagene for avvisningspåstanden er rettskraftvirkningen av rettsforlik inngått i jordskiftesak nr. 5/2001, og at det foreligger offentligrettslige bestemmelser som gjør at det ikke er adgang til å vinterbrøyte den aktuelle vegstrekning.

Dersom avvisningspåstanden ikke skulle bli tatt til følge av jordskifteretten, vil Brekke og Ødegård i en tvist om vegrettens innhold nedlegge påstand om at denne ikke omfatter rett til vinterbrøyting fra vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen og videre innover til Øverliakrysset.

Alle de frammøtte parter fikk i løpet av rettsmøtet uttale seg og redegjøre for sine synspunkter i tilknytning til saken.

Jordskiftedommeren og ingeniør Høyvik stilte spørsmål til de frammøtte aktører for å få belyst en del relevante fakta.

Rettsmøtet medgikk ellers i hovedsak til å drøfte diverse sentrale tema i samband med den sak som er krevd, slik at partene, prosessfullmektigene og jordskifteretten ble gitt et best mulig grunnlag for å kunne håndtere den videre behandling av saken på en effektiv og forsvarlig måte.

Resultatet av disse drøftingene kan sammenfattes slik:

Partsforholdet

Det var enighet om at Maren og Sverre Engelschiøn som eiere av 103/21 og 103/73 i Nord-Aurdal må betraktes som parter i saken, og jordskifteretten vil i etterkant av møtet underrette dem om dette.

Vegen fra Nordfjellstølen og fram til Øverliakrysset inngår nemlig i de vegstrekninger som det ble fastsatt vedtekter for i jordskiftesak nr. 5/2001. I veglaget som da ble etablert, ble det foretatt samordning av andeler med 65 % på 137/2 og 35 % på 103/21 og 103/73. Som eier av 103/21 og 103/73 fikk dermed Engelschiøn også andel i og medansvar for vegen helt inn til Øverliakrysset selv om 137/2 er grunneier/vegeier her.

Rettsutgreiingskravet fra advokat Sveens 19 parter retter seg mot vegens eiere/andels-havere. De andre hytteeierne som benytter den aktuelle vegstrekning, vil ikke være parter i saken så lenge jordskifteretten kun behandler dette kravet. Spørsmålet om å trekke inn flere hytteeierne enn disse 19 som parter, vil først bli aktualisert dersom

rekvirentene vinner fram med sin påstand om å ha rett til vinterbrøyting – og bruksordning blir krevd.

Spørsmålet om avvisning

Det var enighet om at avvisningsspørsmålet skal avgjøres av jordskiftedommeren som enedommer etter en runde med ett skriftlig innlegg fra hver av de to prosessfullmektigene.

Advokat Birgitte Bie Mørkved fikk på vegne av Brekke og Ødegård **frist til 16. mars 2018** for å sende jordskifteretten et skriftlig innlegg som opplyser hvorvidt avvisningspåstanden opprettholdes og i tilfelle hvilke(t) grunnlag den støtter seg på.

Advokat Svein-Erik Sveen vil på vegne av sine parter ha **frist til 16. april 2018** for å sende jordskifteretten et tilsvarende svar i tilknytning til avvisningsspørsmålet.

Ovennevnte innlegg skal sendes motpartenes prosessfullmektig samtidig som de sendes til jordskifteretten.

Den videre prosess dersom kravet ikke avvises

Dersom kravet ikke blir avvist, og jordskifterettens avgjørelse om dette ikke blir påanket og omgjort av høyere rettsinstans, vil neste trinn i saken være å få realitetsbehandlet det omtvistede tema om hvorvidt vegretten til advokat Sveens parter omfatter rett til å få vinterbrøytet vegen.

I samråd med prosessfullmektigene ble **tirsdag 21. og onsdag 22. august 2018** avsatt til eventuell hovedforhandling i tvisten om vegrettens innhold.

Fram mot en slik hovedforhandling vil tvistelovens frist på to uker gjelde for innsending av bevis og innmelding av vitner mv. (jf. §§ 9-10 og 9-16). Det var ellers enighet om at jordskifteretten i utgangspunktet ikke skal legge opp til flere runder med frister for skriftlige innlegg fra prosessfullmektigene.

Dersom det blir hovedforhandling i august, skal jordskiftedommeren og de to advokatene legge en plan for denne gjennom et kort telefonmøte **onsdag 8. august 2018**.

Jordskiftedommeren ba om at advokat Svein-Erik Sveen frambringer og sender inn de dokumenter som fastslår/beskriver vegrettighetene hans parter har over 137/2.

Rettsmøtet varte fra kl. 09.00 til kl. 15.00.

Saken herved utsatt.

Retten hevet
Bruflat, den 7. februar 2018

Knut Lihagen

VALDRES JORDSKIFTERETT

JORDSKIFTEAVGJØRELSE

Dato: 25.10.2018

Sted: Nord-Aurdal rådhus, Fagernes

Sak: 17-103313RFA-JFAG Nordfjellstølen

Saken gjelder: Krav om rettsutgreiing vedrørende rett for hytteeiere til å kreve vinterbrøytet veg

Rettens leder: Jordskiftedommer Knut Lihagen

Meddommere: Marit Gro Iversen Sørhus, Fagernes
Embrik Før, Lomen

Parter:

Eier:	Prosessfullmektig:	Gnr.:	Bnr.:
Tone Irene Brekke Erik Ødegård	Advokat Birgitte Bie Mørkved	137	2 mfl.
Sissel Irene Ytterdahl	Advokat Svein-Erik Sveen	137	28
Erik Brommeland Lise Brommeland Fjeld	Advokat Svein-Erik Sveen	137	43
Lars Christian Frederiksen Maren Grauslund Holmriis Frederiksen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	49
Helle Kalager Henrik Kalager	Advokat Svein-Erik Sveen	137	53
Nina Sønsteby Håkon Reboli Olsen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	56
Anne Kristine Braadland	Advokat Svein-Erik Sveen	137	58
Knut Halvor Røise Else Marie Rondan Røise	Advokat Svein-Erik Sveen	137	70
Eivind Hanch-Hansen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	86
Elizabeth Koksvik	Advokat Svein-Erik Sveen	137	87
Solveig Lillian Meier Myklebust Terje Myklebust	Advokat Svein-Erik Sveen	137	96
Jan Ole Lærdahl	Advokat Svein-Erik Sveen	137	99
Jan Andreas Brentebraaten	Advokat Svein-Erik Sveen	137	110
Herman Aschjem	Advokat Svein-Erik Sveen	137	114
Sigmund Stabæk	Advokat Svein-Erik Sveen	137	130

Magne Larsen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	131
Ingrid Wilhelmsen Bjarne Egil Wilhelmsen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	133
Sverre Engelschiøn Maren Engelschiøn		103	21,73

Engelschiøns eiendommer 103/21 og 103/73 ligger i Nord-Aurdal kommune (0542). Alle de andre eiendommene ligger i Etnedal kommune (0541).

Hjemmel for avgjørelsen

Avgjørelsen blir tatt med hjemmel i jordskiftelovens § 6-23 fjerde ledd bokstav a, jf. jordskifteloven § 6-9.

Hva avgjørelsen gjelder

Avgjørelsen gjelder den saklige og geografiske avgrensingen av saken.

Om kravet, vilkårene og igangsetting av saken

Denne saken ble krevd 24.06.17 av advokat Svein-Erik Sveen på vegne av eierne av 20 ulike hytteeiendommer. Etter senere justeringer fram mot sakens første ordinære rettsmøte 04.09.18 er det nå eierne av 16 ulike hytteeiendommer som står bak kravet. Dette er de partene som i oversikten foran er oppført med advokat Sveen som prosessfullmektig.

Saksforberedende rettsmøte ble avholdt 07.02.18. Kravet ble da konkretisert av advokat Sveen til i første omgang å gjelde rettsutgreiing etter jordskiftelovens § 4-1 for å få fastsatt innholdet i hans parters vegrett over gnr. 137, bnr. 2 fra Nordfjellstølen og videre nordover. Tema for rettsutgreiingen vil i praksis være å få fastlagt hvorvidt eierne av de 16 hytteeiendommene har rett til å få vinterbrøytet vegen. Kravet omfatter ikke bare hovedvegen inn til Øverliakrysset, men hele vegsystemet som befinner seg på 137/2's grunn nord for vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen og betjener rekvirentenes hytteeiendommer – men som pr. i dag ikke brøytes. Dette betyr at sidegreiner og stikkveger også inngår i kravet.

Rekvirentene har varslet at de i neste omgang ønsker en bruksordning gjennomført av jordskifteretten med fastsetting av regler for brøytingen – dersom de vinner fram med sin påstand om rett til vinterbrøyting.

Rettsutgreiingskravet retter seg mot vegens eiere/andelshavere. Dette er Tone Irene Brekke og Erik Ødegård som eiere av gnr. 137, bnr. 2 i Etnedal, og Maren og Sverre Engelschiøn som eiere av gnr. 103, bnr. 21 og 73 i Nord-Aurdal. Det er disse grunneierne som er parter i saken foruten de 16 rekvirentene så lenge saken kun omfatter rettsutgreiing. Det er også en rekke andre hytteeierne som benytter den aktuelle vegstrekning, men disse vil ikke få status som parter i saken før et eventuelt krav om bruksordning skal behandles.

Etter en periode med skriftlig saksforberedelse ble det 04.-05.09.18 avholdt hovedforhandling i tvisten mot eierne av 137/2 om hvorvidt advokat Sveens parter har rett til å få vinterbrøytet de aktuelle vegstrekninger.

Det skal i alle saker ved jordskifteretten fattes en avgjørelse om saklig og geografisk avgrensning. Dette blir gjort nå.

Det foreligger ingen innsigelser mot at jordskifteretten igangsetter og gjennomfører denne saken med rettsutgreiing som tema – for å få avklart det omtvistede spørsmål om innholdet i vegretten til advokat Sveens parter.

Jordskifteretten har i jordskiftelovens § 4-1 hjemmel til å gjennomføre slik rettsutgreiingssak.

Jordskifteretten finner at saken kan gjennomføres uten å komme i konflikt med vilkårene i jordskifteloven. Gjennom denne jordskifteavgjørelse konstateres dermed at saksbehandlingen har tatt til (jf. jordskiftelovens § 6-4) og at saken gjennomføres slik den er avgrenset nedenfor.

Saklig og geografisk avgrensning

Med grunnlag i kravet, rettsmøtet 07.02.18, etterfølgende korrespondanse og rettsmøtet 04.-05.09.18 foretas her en avgrensning av sakens omfang iht. jordskiftelovens § 6-9.

Saken avgrenses geografisk til å omfatte det vegsystem (hovedveg og sidegreiner) som befinner seg på grunnen til gnr. 137, bnr. 2 nord for vinterparkeringsplassen på Nordfjellstølen.

Tema for rettsutgreiingen er å få fastlagt hvorvidt vegretten til gnr. 137, bnr. 28, 43, 49, 53, 56, 58, 70, 86, 87, 96, 99, 110, 114, 130, 131 og 133 i Etnedal kommune omfatter rett til å få vinterbrøytet det ovenfor beskrevne vegsystem.

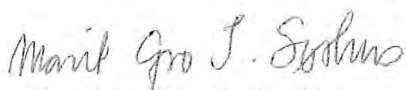
Parter i rettsutgreiingen er eierne av gnr. 137, bnr. 2, 28, 43, 49, 53, 56, 58, 70, 86, 87, 96, 99, 110, 114, 130, 131 og 133 i Etnedal kommune og gnr. 103, bnr. 21 og 73 i Nord-Aurdal kommune.

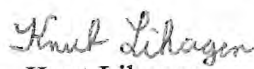
Den saklige og geografiske avgrensning kan bli justert på et senere stadium i saken dersom jordskifteretten finner det riktig.

Slutning:

1. Sak 17-103313RFA-JFAG gjennomføres som rettsutgreiing.
2. Saken avgrenses slik det framgår ovenfor.

Fagernes, den 25. oktober 2018

Marit Gro Iversen Sørhus

Knut Lihagen

Embrik Før

VALDRES JORDSKIFTERETT

DOM

Dato: 25.10.2018

Sted: Nord-Aurdal rådhus, Fagernes

Sak: 17-103313RFA-JFAG Nordfjellstølen

Saken gjelder: Rettsutgreiing vedrørende rett for hytteeiere til å kreve vinterbrøytet veg

Rettens leder: Jordskiftedommer Knut Lihagen

Meddommere: Marit Gro Iversen Sørhus, Fagernes
Embrik Før, Lomen

Parter:

Eier:	Prosessfullmektig:	Gnr.:	Bnr.:
Tone Irene Brekke Erik Ødegård	Advokat Birgitte Bie Mørkved	137	2 mfl.
Sissel Irene Ytterdahl	Advokat Svein-Erik Sveen	137	28
Erik Brommeland Lise Brommeland Fjeld	Advokat Svein-Erik Sveen	137	43
Lars Christian Frederiksen Maren Grauslund Holmriis Frederiksen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	49
Helle Kalager Henrik Kalager	Advokat Svein-Erik Sveen	137	53
Nina Sønsteby Håkon Reboli Olsen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	56
Anne Kristine Braadland	Advokat Svein-Erik Sveen	137	58
Knut Halvor Røise Else Marie Rondan Røise	Advokat Svein-Erik Sveen	137	70
Eivind Hanch-Hansen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	86
Elizabeth Koksvik	Advokat Svein-Erik Sveen	137	87
Solveig Lillian Meier Myklebust Terje Myklebust	Advokat Svein-Erik Sveen	137	96
Jan Ole Lærdahl	Advokat Svein-Erik Sveen	137	99
Jan Andreas Brentebraaten	Advokat Svein-Erik Sveen	137	110
Herman Aschjem	Advokat Svein-Erik Sveen	137	114
Sigmund Stabæk	Advokat Svein-Erik Sveen	137	130

Magne Larsen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	131
Ingrid Wilhelmsen Bjarne Egil Wilhelmsen	Advokat Svein-Erik Sveen	137	133
Sverre Engelschiøn Maren Engelschiøn		103	21,73

Engelschiøns eiendommer 103/21 og 103/73 ligger i Nord-Aurdal kommune (0542). Alle de andre eiendommene ligger i Etnedal kommune (0541).

Hjemmel

Denne dommen blir avsagt med hjemmel i jordskiftelovens § 6-23 første ledd.

Hva dommen gjelder

Denne dom avgjør en rettighetstvist mellom Erik Ødegård og Tone Irene Brekke som eiere av gnr. 137, bnr. 2 i Etnedal på den ene side, og eierne av 16 ulike hytteeiendommer under gnr. 137 i Etnedal – i det etterfølgende stort sett benevnt som *de 16 hytteeierne* – på den annen side.

De 16 hytteeierne er:

- Sissel Irene Ytterdahl som eier av gnr. 137, bnr. 28
- Erik Brommeland og Lise Brommeland Fjeld som eiere av gnr. 137, bnr. 43
- Lars Christian Frederiksen og Maren Grauslund Holmriis Frederiksen som eiere av gnr. 137, bnr. 49
- Helle og Henrik Kalager som eiere av gnr. 137, bnr. 53
- Nina Sønsteby og Håkon Reboli Olsen som eiere av gnr. 137, bnr. 56
- Anne Kristine Braadland som eier av gnr. 137, bnr. 58
- Knut Halvor Røise og Else Marie Rondan Røise som eiere av gnr. 137, bnr. 70
- Eivind Hanch-Hansen som eier av gnr. 137, bnr. 86
- Elizabeth Koksvik som eier av gnr. 137, bnr. 87
- Solveig Lillian Meier Myklebust og Terje Myklebust som eiere av gnr. 137, bnr. 96
- Jan Ole Lærdahl som eier av gnr. 137, bnr. 99
- Jan Andreas Brentebraaten som eier av gnr. 137, bnr. 110
- Herman Aschjem som eier av gnr. 137, bnr. 114
- Sigmund Stabæk som eier av gnr. 137, bnr. 130
- Magne Larsen som eier av gnr. 137, bnr. 131
- Ingrid og Bjarne Egil Wilhelmsen som eiere av gnr. 137, bnr. 133

De 16 hytteeierne har gjennom sin prosessfullmektig advokat Svein-Erik Sveen opptrådt samlet gjennom saksforberedelsen og under hovedforhandlingen. De har felles påstand og påstandsgrunnlag.

Advokat Birgitte Bie Mørkved har opptrådt som prosessfullmektig for Tone Irene Brekke og Erik Ødegård gjennom saksforberedelsen og under hovedforhandlingen.

Twisten gjelder innholdet i den vegrett de 16 hytteeierne har på det vegsystem (hovedveg og sidegreiner) som i dag befinner seg på grunnen til gnr. 137, bnr. 2 nord for vinterparkeringsplassen på Nordfjellstølen.

Det omtvistede tema er hvorvidt vegretten til de 16 hytteeierne omfatter rett til å få vinterbrøytet dette vegsystemet.

De 16 hytteeierne hevder at de – sammen eller enkeltvis – for egen kostnad og risiko har rett til å besørge vinterbrøyting av de aktuelle vegstrekninger.

Erik Ødegård og Tone Irene Brekke hevder derimot at de 16 hytteeierne ikke har helårlig vegrett fram til sine eiendommer over gnr. 137, bnr. 2, og at de dermed ikke har rett til å brøyte eller besørge brøyting av de aktuelle vegstrekninger.

Alle de aktuelle vegstrekninger ligger på grunnen til gnr. 137, bnr. 2 i Etnedal. I tillegg til denne eiendom er også gnr. 103, bnr. 21 og 73 i Nord-Aurdal – eid av Maren og Sverre Engelschiøn – andelshavere og medansvarlige når det gjelder hovedvegen inn til Øverliakrysset. Eierne av 103/21,73 er dermed i en slik posisjon at de er gjort til parter i rettsutgreiingssaken.

Maren og Sverre Engelschiøn har imidlertid ikke vært aktivt prosederende og må kunne betegnes som nøytrale i denne tvisten. Sverre Engelschiøn deltok under rettsmøtet 04.-05.09.18 og hadde et kort innlegg, men han la ikke ned noen påstand.

Bakgrunn

Den omtvistede vegstrekning består av ei hovedåre og en rekke stikkveger som tar av fra denne.

Hovedåra starter rett ovenfor vinterparkeringsplassen på Nordfjellstølen og går inn til Øverliakrysset. Dette utgjør en veglengde på ca. 1 km. Denne vegstrekningen inngår i «Vegen Kælvbakkliie – Nordfjeldstølen», som starter helt nede ved fylkesveg 33 og ble behandlet av jordskifteretten i sak nr. 5/2001. I de da fastsatte vedtektene ble det foretatt samordning av andeler slik at 137/2 i Etnedal fikk en andel på 65 %, mens 103/21 og 103/73 i Nord-Aurdal fikk en andel på 35 %.

Det er ifølge vedtektene kun eierne av 107/2 i Etnedal og 103/21,73 i Nord-Aurdal som skal ta beslutninger om vedlikehold mv. av hovedåra og besørge at vegen blir holdt i tilfredsstillende stand. Hytteeierne betaler årsavgift eller bomavgift. I praksis har de innbetalte avgifter finansiert vegens drift, slik at vegen ikke har vært noen netto utgiftspost for dens andelshavere.

Alle stikkvegene som tar av fra hovedåra, ligger også på grunnen til 137/2. De er av svært ulik lengde og betjener alt fra én til et tosifret antall hytter. Eierne av 137/2 og 103/21,73 deltar ikke hverken i beslutninger eller vedlikehold når det gjelder disse vegene. Der det er flere hytter som bruker en stikkveg, spleiser de på kostnadene med vegen, og det er i stor grad dannet særskilte veglag for hver av disse vegene der kun de berørte hytteeiere er representert.

Vegen opp til Øverliakrysset sto ferdig i 1967. Den første av de 16 involverte hytteeiendommene (137/28) ble fradelt 137/2 i 1968. Den siste (137/133) ble fradelt i 1978.

Fra vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen har vegen i praksis ikke vært brøytet gjennom de ca. 50 årene den har eksistert – bortsett fra en periode vinteren 1978.

Betydelige deler av bevisførselen og argumentasjonen i denne tvist knytter seg til den såkalte «Brattbakken». Denne bakken begynner nokså umiddelbart ovenfor den øverste av vinterparkeringsplassene ved Nordfjellstølen og har en lengde på vel 200 m. Under befaringen 04.09.18 ble det foretatt stigningsmålinger her av jordskifterettens ingeniør Sverre Høyvik. De bratteste partier av bakken har en stigning på ca. 22 %.

Om vinteren går det maskinpreparert skiløype i hovedåra fram til Øverliakrysset samt i stikkvegen videre nordover derfra. Det er Aurdal og Kruk løypelag som står for løypekjøringa.

Vegen som de 16 hytteeierne nå ønsker å brøyte, betjener i alt 88 hytteeiendommer. Det er svært delte oppfatninger blant disse om hvorvidt vegen bør brøytes eller ikke.

Forberedende rettsmøte i saken ble avholdt 07.02.18. Hovedforhandling i denne tvisten ble gjennomført i Nord-Aurdal rådhus 04.-05.09.18. Åstedsbefaring ble foretatt 04.09.18. Jordskifteretten har i dag fattet avgjørelse om saklig og geografisk avgrensning av saken.

I tilknytning til de reviderte omkostningsoppgavene har det innkommet skriv fra advokatene angående nødvendigheten av å pådra saken så store utgifter til ingeniør Leiv Henry Moe. I sitt prosesskrift av 11.09.18 rundt dette tema kommer advokat Sveen opp med ny argumentasjon og bevisførsel angående sakens realitet. Jordskifteretten har sett helt bort fra disse anførselene fra advokat Sveen, da de er for sent framsatt.

Det framgår forøvrig av rettsboka hvordan bevisførselen har foregått.

Jordskifteretten holdt sin domskonferanse 27.09.18.

Perioden etter at denne tvisten ble tatt opp til doms har falt sammen med innspurten av barmarksesongen og vært preget av hektisk møte- og befaringsvirksomhet for jordskifterettens dommeren. Av denne grunn har ferdigstillingen av dommen blitt noe forsinket i forhold til lovens hovedregel, jf. tvistelovens § 19-4 femte ledd. Dato for domsavsigelse samsvarer imidlertid rimelig godt med det forventede tidspunkt som ble forespeilet partene ved slutten av rettsmøtet 05.09.18.

Partenes anførsler

Nedenfor refereres hovedpunktene i de tvistende parters anførsler, for deretter å bli avløst av jordskifterettens vurderinger og konklusjoner.

Eierne av gnr. 137, bnr. 28, 43, 49, 53, 56, 58, 70, 86, 87, 96, 99, 110, 114, 130, 131 og 133 har ved sin prosessfullmektig advokat Svein-Erik Sveen i hovedsak anført:

Rettsforliket og vedtektene fra jordskiftesak nr. 5/2001 er på ingen måte bindende for det spørsmål som nå er omtvistet. De enkelte hytteeiere var ikke parter i den saken, og

rettsforliket er kun undertegnet av en hytteeierrepresentant som ikke hadde fullmakt fra de andre. Dessuten har man uansett mulighet for å revidere slike vedtekter når 10 år har gått.

Oppgradering av det øvre vegnett – som nå ønskes brøytet – er i all hovedsak bekostet av hytteeierne. De ulike stikkvegene er det de respektive hytteeierne som fullt og helt rår over, og der er det etablert egne veglag.

Vegen ble brøytet opp Brattbakken og inn i det øvre felt på slutten av 1970-tallet. Selv med datidens traktorer, brøyteutstyr og biler fungerte dette nokså problemfritt.

I skjøtene til mine parter står det ingen ting om at deres vegrett er begrenset til sommerbruk. Formålet med en vegrett er jo å komme seg fram til hytta. Dette må innebære at man har rett til å kunne brøyte. I motsatt fall vil det være en vegrett som bare gjelder 4 – 5 måneder av året.

Kontrakten med Grønsleth (137/60) er den eneste som sier at vegretten gjelder bare for sommerhalvåret. Eieren av 137/60 er imidlertid ikke part i denne tvisten. Og flere av mine parters hytteeiendommer er skilt ut tidligere, og uten slik årstidsbegrensning i kontrakter eller skjøter.

Når det gis en vegrett, skal det alminnelige utgangspunkt være at den gjelder hele året. Dette framgår av juridisk litteratur og rettspraksis. Hvis grunneier mente at det kun var en sommervegrett som ble gitt, måtte han ha presisert dette.

Servituttlovens § 2 er den mest sentrale lovparagraf når vegrettens innhold i dag skal fastsettes. Det skal herunder legges vekt på hva som er i samsvar med «tida og tilhøva».

Tradisjonene har endret seg, og det har skjedd en markant utvikling mht. krav til komfort og tilgjengelighet blant de som eier en hytteeiendom. Folk forventer i dag å kunne kjøre fram til hyttene sine hele året. En helårsveg gir også bedre sikkerhet og beredskap mht. brann og sykdom mv. Dette er et viktig aspekt mht. tid og tilhøve.

Scootertjenesten kan ikke på langt nær måle seg med en helårs bilveg når det gjelder tilgjengelighet og beredskap.

Tida og tilhøva har utviklet seg slik at de aller fleste hytteveger i dag er brøytet selv om de befinner seg i fjellområder med tøft vinterklima. Dette kom bl.a. fram gjennom vitneforklaringen fra eiendomsmegler Løvfall Gaard. Brøyteutstyret har blitt langt bedre, og bilene tar seg lettere fram enn før. Dette gjør at mange veger som opprinnelig ikke var brøytet, benyttes hele året i dag.

Fagmann Leiv Henry Moe har bekreftet – både i sin rapport og i sin vitneforklaring – at vegen egner seg for vinterbrøyting slik den framstår i dag. Det er egentlig ikke et tema at vegen er bratt. Med dagens redskap og kjøretøy vil det ikke være problematisk.

I den nedre delen av feltet blir vegene brøytet selv om flere av dem er bratte. Det er ikke noe som tilsier at det skal være forskjellsbehandling mellom øvre og nedre felt.

Vegeierne får ingen ekstra kostnader ved at vegen blir brøytet. Hytteeierne skal fullt og helt besørge og bekoste brøytingen for egen regning og risiko.

Det er en svært beskjeden næringsvirksomhet Brekke og Ødegård driver på Nordfjellstølen. De påføres neppe noe tap ved at vegen blir brøytet. Det er uansett ikke snakk om noen urimelig skade eller ulempe som kommer i strid med servituttløvens § 2.

Brøytingen kan skje på dagens veg uten at det trengs noen omlegging av vegen eller etablering av parkerings- og sнопlasser. Parkering om vinteren kan skje der man parkerer om sommeren, og det kan snus i avkjørslene. Brøytingen krever derfor i prinsippet ikke at det beslaglegges mer areal av 137/2 til vegformål.

Det er ingen forvaltnings- eller reguleringsmessige forhold som er til hinder for å gjennomføre vinterbrøyting. Det er på ingen måte nødvendig med noen planendringer verken for å brøyte eller for å lage til noen mindre møteplasser. Dette ble bekreftet i vitneforklaringen fra enhetsleder Per Einar Tveit i Etnedal kommune.

Skiløypene kan ikke ha fortrinnsrett på bekostning av vegretten. Tinglyste vegrettigheter står langt sterkere enn forventningen om å bruke vegen til skiløype. Her er det veg som er hovedformålet, og skiløypeinteressene må da vike. Retten til å brøyte fikk hytteeierne allerede da tomtene ble solgt med vegrett, og dagens grunneier har ikke anledning til å nekte dette nå.

Vilkårene for hevd av skiløype kan umulig være oppfylt.

Hevdstida vil være 50 år her. Kjøring med snøscooter i denne vegtraséen har kun foregått siden 1981. Før den tid var det mer tilfeldig hvordan løypene gikk. Og oppkjøring av løyper med tråkkemaskin har funnet sted i ganske få år. Det kan uansett ikke dokumenteres at skiløypene har gått samme sted i mange nok år.

Bruk av vegen til skiløyper har opprinnelig sitt opphav i allemannsretten, og senere ved at man har fått uttrykkelig tillatelse til å kjøre med scooter eller løypemaskin. Begge disse utgangspunktene utelukker at det kan vinnes rettighet gjennom hevd.

Og hvem kan nå egentlig hevde ei skiløype? Det kan ikke være Brekke og Ødegård. Det kunne vært løypelaget, men disse har kjørt for kort tid. Det måtte i så fall være de enkelte skiløperne, men disse er ikke parter i denne tvisten.

Det er på det rene – og også erkjent av motparten – at eierne av 137/2 når som helst kunne ha iverksatt brøyting av den aktuelle vegen uten å ta hensyn til at dette vil få konsekvenser for skiløypa. Det er heller ikke framlagt noen skriftlig avtale mellom grunneier/vegeier og løypelaget som viser at man plikter å ta hensyn til skiløypeinteressene.

Brekke og Ødegård kan ikke rettslig sett påberope seg tap av skiløype som en lyte eller noe negativt når vegrettens innhold nå skal stadfestes.

Det er for øvrig fullt mulig å legge om skiløypa.

I lagmannsrettsdommen fra Røros (LF-2018-12454) stiller faktum seg annerledes enn i herværende sak. Her hadde nemlig idrettslaget en tinglyst leieavtale om skiløype. Videre er det verdt å merke seg at lagmannsretten ikke anså hytteeiernes «ikke-bruk» som avgjørende.

Advokat Svein-Erik Sveen har på vegne av Eierne av gnr. 137, bnr. 28, 43, 49, 53, 56, 58, 70, 86, 87, 96, 99, 110, 114, 130, 131 og 133 lagt ned slik

påstand:

1. Eierne av gnr. 137, bnr. 28, 43, 49, 53, 56, 58, 70, 86, 87, 96, 99, 110, 114, 130, 131 og 133 – sammen eller enkeltvis – har for egen kostnad og risiko rett til å besørge vinterbrøyting av det vegsystem (hovedveg og sidegreiner) som befinner seg på grunnen til gnr. 137, bnr. 2 nord for vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen.
2. Mine parter tilkjennes sakskostnader.

Erik Ødegård og Tone Irene Brekke har ved sin prosessfullmektig advokat Birgitte Bie Mørkved i hovedsak anført:

Det er vegrettens innhold som er tema. Partene er enige om at hytteeierne har vegrett i sommerhalvåret. Spørsmålet er om vi står overfor en helårs vegrett som innebærer at de kan foreta brøyting i vinterhalvåret.

Stiftelsesgrunnlaget er viktig når man skal finne ut hva som er innholdet i en rettighet. I kjøpekontrakten med Grønsløth fra 1969 går det tydelig fram at det kun var sommerveg fra Nordfjellstølen og opp. Ellers er det andre formuleringer i de ulike skjøter og kjøpsavtaler. Det er imidlertid verdt å merke seg at ingen av disse dokumentene konkret slår fast at det dreier seg om en helårs vegrett med adgang til å brøyte. I mange skjøter vises til «gjeldende bestemmelser» mht. vegretten. Det faktum at øvre felt kun hadde sommerveg, og at man da var henvist til å parkere nede ved Nordfjellstølen, var noe som naturlig måtte falle inn under slike bestemmelser.

Vegen fra vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen og videre innover fjellet er opplagt ikke bygd for vinterkjøring. Vinterklimaet der oppe og vegens bratthet er noe som understreker dette. Da Erik Ødegårds bestefar bygde veg og begynte å selge hyttetomter, tenkte han dette som to ulike områder. Det ene feltet lå nede i skogen og hadde vinterbrøytet veg, og så var det feltet oppe på fjellet som kun hadde sommerveg.

Skiløypa er en annen viktig grunn til at det aldri var aktuelt å brøyte denne vegen. Den var der allerede da de begynte å selge tomter. Nede på Nordfjellstølen drev de kafé, og det var en forutsetning for driften av denne at skiløypa lå der.

Alle som kjøpte hyttetomt i det øvre feltet, var meget vel vitende om at det kun var en sommervegrett de fikk, og at vegen var ubrøytet og brukt til skiløype om vinteren. De kunne ikke ha noen rettslig forventning om annet enn at slik var situasjonen både nå og framover.

Det har aldri har blitt solgt hytter i dette øvre området med andre opplysninger enn at den siste strekningen kun er en sommerveg. Dette framgår tydelig av de salgsannonser og -prospekter som er dokumentert.

Rettsforliket og vedtektene fra jordskiftesak nr. 5/2001 bekrefter at dette er et vegsystem som blir brøytet kun fram til Nordfjellstølen.

Den ubestridte faktiske situasjonen er at den aktuelle veg gjennom 50 år ikke har vært brukt til vinterkjøring. Det er det som har vært «gjeldende bestemmelser». Den brøytingen som fant sted deler av vinteren 1978, er et helt enkeltstående unntak som var uttrykkelig godkjent av grunneier. Det var for øvrig svært stabile og gode værforhold den vinteren.

Adkomstbehovet er løst på en tilfredsstillende måte ved dagens ordning. En velfungerende snøscootertjeneste sørger for dette. En vinterbrøytet veg vil reelt sett ikke gi mer sikkerhet. Vegen vil ofte komme til å føyke igjen, og biler vil bli stående fast eller skli ut i Brattbakken.

Vitnet Fredrik Ruud Fjeld har i sin rapport og i sin vitneforklaring konkludert med at det vil være et vanskelig gjennomførbart prosjekt å brøyte vegen fra Nordfjellstølen og oppover. Ruud Fjeld har god lokalkunnskap og praktisk erfaring fra brøyting i nabo-grenda Fjellsbygda.

Ved den brøyting som ønskes, vil skiløypenettet miste den særs viktige linken fra Øverliakrysset og oppover. Denne løypestrekningen er av stor betydning for området.

Brøyting vil føre til et urimelig tap for eierne av 137/2. Det er vanskelig å estimere alt tapet i kroner og øre, men det vil være betydelig.

Brøyting vil kreve mer grunn fra 137/2 i form av bl.a. møteplasser, parkeringsplasser og snuplasser. Skituristene vil ikke lenger ønske å parkere nede på Nordfjellstølen, og en ny parkeringsplass vil derfor nødvendigvis tvinge seg fram lenger opp.

Brøyting vil føre til større belastning på vegen og dermed kostnader for vegeier. Det vil bli behov for sterkere bærelag, og sommervedlikeholdskostnadene vil generelt øke.

Brøyting vil føre til tapte inntekter av utleiehyttene som 137/2 har rundt stølen. Det er ikke vanskelig å forutse dette, siden de må kjøre 2 km inn og kanskje forbi en bom for å komme til skiløyper.

Brøyting vil føre til langt mindre bruk av vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen, og dermed tapte inntekter for grunneier.

Dersom skiløypa må legges om, vil en ny trasé beslaglegge arealer på 137/2 som kunne ha vært lagt ut til nye hyttetomter. Dette kan representere betydelige tap for grunneier.

Det kommer til å oppstå farlige situasjoner om vinteren dersom Brattbakken blir brøytet. Det økonomiske ansvaret som følge av ulykker her kan falle tilbake på grunneier/vegeier.

Markedsverdien ved eventuelt salg av nye hytteeiendommer ved stølen vil også gå ned pga. at skiløypetilbudet blir dårligere.

Det er for øvrig verdt å merke seg uttalelsen fra eiendomsmegler Torleif Løvfall Gaard under vitneavhøret om at fravær av skiløype er mer negativt for salgsverdien av ei hytte enn fravær av vinterbrøytet veg.

Det er også en del av bildet at vinterbrøytet veg vil føre til tap for alle de andre rettighetshaverne – dvs. de 72 hytteeierne som ikke har gått til sak. Scootertjenesten vil opplagt forsvinne, skiløyper vil forsvinne, og det vil oppstå farlige situasjoner på glatt føre i en bakke som er altfor bratt for vinterkjøring med bil.

«Tida og tilhøva» har på ingen måte endret seg fundamentalt siden disse tomtene ble solgt på 1960- og 1970-tallet, så dette argumentet har derfor begrenset relevans i vår sak. Det fantes faktisk brøyteutstyr også da vegrettighetene ble etablert, og det fantes biler med piggdekk og kjettinger. Veggen er akkurat like bratt i dag som den gang, og de klimatiske forhold har i alle fall ikke blitt mer gunstige.

«Tida og tilhøva» kan like gjerne gi næring til at brøyting ikke skal skje. Det er nemlig mer og mer «i tida» at folk etterspør de «myke» kvaliteter som kort avstand til skiløyper og stille natur uten trafikk.

Subsidiært anføres at vilkårene her er oppfylt for at det er hevdet rett til skiløype.

Det er tilstrekkelig med 20 års hevdetid når det gjelder rett til skiløype. Det er dessuten ingen tvil om at skiløypa kom før vegen, siden det gjennom fotografier kan dokumenteres at det har gått skiløype her i mer enn 100 år. Det er skiløperne som er i posisjon til å hevde, og det er ingen tvil om at disse har vært i god tro. Det framgår av juridisk litteratur at rett til skiløype kan hevdes, og det er ingen forutsetning at løypa må ha vært oppkjørt med tråkkemaskin.

Det er opplagt at en eventuell brøyting av vegen videre nordover fra vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen ikke kan skje før det har foregått en helhetlig planprosess der bl.a. alle hytteeierne får uttale seg og hensynet til skiløyper blir forsvarlig vurdert.

Det er rikelig med rettspraksis som slår fast at en vegrettighet ikke nødvendigvis innebærer rett til brøyting og dermed helårs bruk av vegen. Herunder vises spesielt til LH-2006-87902, LF-1997-921 og LF-2018-12454. Disse sakene har store likhetstrekk med vår sak, og i alle sakene kom lagmannsretten fram til at vegretten ikke var helårlig.

Advokat Birgitte Bie Mørkved har på vegne av Erik Ødegård og Tone Irene Brekke lagt ned slik

påstand:

1. Eierne av gnr. 137, bnr. 28, 43, 49, 53, 56, 58, 70, 86, 87, 96, 99, 110, 114, 130, 131 og 133 har ikke helårlig veirett fram til sine eiendommer over gnr. 137, bnr. 2, og ikke rett til å brøyte eller besørge brøyting, nordover fra vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen.
2. Tone Irene Brekke og Erik Ødegård tilkjennes sakskostnader.

Jordskifterettens vurdering:

Jordskifteretten har delt seg i et flertall og et mindretall når det gjelder realitetsavgjørelsen.

Flertallet, bestående av jordskiftedømmerne Marit Gro Iversen Sørhus og Embrik Før, har kommet til at advokat Svein-Erik Sveens parter skal gis medhold i sin påstand.

Flertallet bemerker:

Servituttlovens § 2 lyder slik:

«Korkje rettshavaren eller eigaren må bruka rådveldet sitt over eigedomen såleis at det urimeleg eller uturvande er til skade eller ulempe for den andre.

I avgjerda om noko er urimeleg skal det leggjast vekt på kva som er føremålet med retten, kva som er i samsvar med tida og tilhøva, og kva som høver til å fremje naturmangfaldet på staden.»

Da hytteeiendommene til advokat Sveens parter ble utskilt fra 137/2 og solgt første gangen, ble det anvendt ulike formuleringer mht. vegretten i kjøpekontraktene og skjøtene. Mange steder står det vegrett «*etter gjeldende bestemmelser*», og en del steder står «*det garanteres vegrett*». Det står ingen steder i disse dokumentene at vegretten er begrenset til å omfatte kjøring på snøbar mark eller at det ikke er en helårlig rett.

Det er ikke framlagt noe dokumentasjon som viser hva disse «*gjeldende bestemmelser*» var for noe.

Det er riktig nok framlagt en kjøpekontrakt som ble inngått i 1969 i samband med salg av hyttetomta 137/60 til Thor Grønsløth. Det slås her fast at denne eiendommens vegrett gjelder bare fram til Nordfjellstølen i vinterhalvåret. Denne kjøpekontrakten er imidlertid i prinsippet irrelevant for herværende avgjørelse, da eier av 137/60 ikke er part i denne tvisten. Dette dokumentet har bevisverdi kun i den forstand at det belyser den faktiske situasjonen mht. hva som var helårsveg og hva som kun var sommerveg i 1969. Dette faktum er imidlertid uansett ikke omtvistet.

Det er slått fast gjennom rettspraksis at det alminnelige utgangspunkt må være at en vegrett normalt gjelder hele året. Spørsmålet om vegretten kan være begrenset til visse slags bruk eller visse årstider avgjøres etter en konkret vurdering.

Når det i vår sak skal foretas en konkret vurdering av formuleringene om vegrett i utgangsdokumentene med bakgrunn i signalene fra rettspraksis, finner flertallet det vanskelig å konstatere at de aktuelle hytteeierne vegrett ble begrenset til kun sommerkjøring da den ble etablert. Den alminnelige tolkning ut fra stiftelsesgrunnlaget tilsier at det i prinsippet var en helårlig rett som ble stiftet.

Bortsett fra «*unntaksåret*» 1978 har den faktiske situasjonen fra vegen ble bygd (i 1967) og fram til i dag vært at den ikke har vært brøytet lenger enn til vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen. Det har vært mange gode grunner til det, og dette har man i hovedsak slått seg til ro med. Forventningsbildet både blant de eksisterende hytteeierne og de som har kjøpt seg hytte her, har vært at man om vinteren ikke kan kjøre fram til disse hyttene, men er henvist til å benytte scootertransport eller andre løsninger fra vinterparkeringsplassen. Dette betyr imidlertid ikke at retten til kjøring hele året juridisk sett har falt bort. Flertallets oppfatning er at denne retten har ligget der latent, og at den kan

«våkne til liv» når tida og tilhøva endrer seg slik at det etter hvert ligger til rette for å kunne brøyte og dermed nyttiggjøre seg den helårlege vegretten.

Det henvises herunder til lagmannsrettsdommen fra Røros (LF-2018-12454), der det slås fast at hytteeiernes «ikke-bruk» i vinterhalvåret ikke kan være så avgjørende.

Servituttlovens § 2 har et dynamisk innhold som innebærer at adgangen til å utnytte en rettighet nettopp kan endre seg over tid. «Tida og tilhøva»-formuleringen viser at en vegrettshavers «rådvelde» ikke er et statisk fenomen. Det skal foretas en nødvendighets- og rimelighetsvurdering når det tas stilling til hvordan en rettighet kan utnyttes, der konsekvensene både for eier og rettighetshaver skal avveies mot hverandre.

Flertallet mener at ønsket fra hytteeierne om å utnytte sin vegrett hele året på ingen måte kan anses som et unødvendig («uturvande») forlangende overfor grunn-eier/vegeier slik situasjonen er i dagens samfunn. I utgangspunktet kan ønsket fra hytteeierne om å igangsette brøyting av vegen heller ikke betraktes som urimelig.

Servituttlovens § 2 stiller imidlertid opp noen hjelpemidler som det skal legges vekt på når det skal avgjøres om noe er urimelig. De viktigste tolkningsmomentene her er «*kva som er føremålet med retten*» og «*kva som er i samsvar med tida og tilhøva*».

Flertallets nokså klare oppfatning av *vegrettens formål* er at hytteeierne – om praktisk mulig – skal kunne benytte vegen for å kjøre fram til hyttene sine året rundt. Denne del av rimelighetskriteriet anses derfor som oppfylt.

Det neste spørsmål er hva som er i samsvar med *tida og tilhøva*. Flertallet ser det slik at det har skjedd en nokså vesentlig utvikling fra 1967 og fram til i dag. Den første tida etter at vegen var bygd ble det nok ikke ansett som naturlig og rimelig å kreve at denne skulle holdes åpen om vinteren.

Etter flertallets oppfatning er vi imidlertid i dag over i en tid der tida og tilhøva har blitt slik at rettighetshaverne med rimelighet kan forlange å bruke sin rådighet gjennom hele året ved at de brøyter vegen. Dermed får de utnyttet sin vegrett etter dens formål, nemlig for biladkomst fram til hytta hele året – og ikke bare 4-5 måneder i sommersesongen. De viktigste endringer i tida kan punktvis oppsummeres slik:

- Det har blitt større krav til komfort og tilgjengelighet.
- Det har blitt større krav til beredskap.
- Brøyteutstyret har blitt bedre.
- Det har blitt bedre biler som tar seg lettere fram i bratt terreng og på glatt føre.
- Det er innlagt strøm på hyttene, noe som fører til hyppigere vinterbruk siden man ikke kommer til ei iskald hytte.
- Vegens gjennomgående standard er slik at den ikke vil ta vesentlig skade av å bli brøytet.

Den såkalte «Brattbakken» har vært diskutert mye under forhandlingene. Det kan ikke bestrides at denne er bratt. Samtidig er det ingen tvil om at selve brøytingen av bakken vil gå greit. De mulige problemene knytter seg til hva som vil skje når det blir biltrafikk her på glatt føre. Flertallet mener imidlertid at Brattbakkens beskaffenhet ikke er et godt nok argument for å nekte brøyting. Det vil i praksis være et spørsmål om å sette inn tilstrekkelig med ressurser til strøing mv. slik at problemene minimaliseres og

kommer ned på et akseptabelt nivå. For å unngå mulig kaotiske tilstander kan det også f.eks. organiseres en ordning med timeskjøring.

At området ovenfor Brattbakken kan være værhardt og at vegen kan føyke igjen, betviles heller ikke. Men også her er det mulig å få til fullt ut tilfredsstillende løsninger dersom det inngås gode avtaler med den som skal stå for vintervedlikeholdet.

Når det gjelder de kostnads- og risikomessige sider rundt brøyting samt de direkte og indirekte økonomiske konsekvensene dette medfører for vegen, er det en selvsagt betingelse at alt ansvaret for dette må påhvile de hytteeierne som besørger brøytingen. Disse kostnadmessige forpliktelsene må også omfatte reparasjon av skader som oppstår på vegen fordi den har vært brøytet. En slik forutsetning ligger da også innbakt i advokat Sveens påstand.

I lys av servituttlovens § 2 må det foretas en vurdering av hvorvidt rettighetshaverne ved å brøyte vegen bruker «rådveldet» sitt slik at eierne av 137/2 påføres urimelig eller unødvendig skade eller ulempe. Denne bestemmelsen er ikke slik å forstå at grunneier ikke kan påføres tap, men summen av skader og ulemper skal ligge innfor det som må anses som rimelig og nødvendig. Grunneier må tåle noe, men det skal ikke overstige en viss terskel eller tålegrense.

Flertallet mener at det på ingen måte kan anses som unødvendig at de aktuelle hytteeierne nå vil «blåse liv» i en rettighet som har ligget latent, og som tida og tilhøva nå har blitt moden for å realisere. Det er her snakk om å få tilfredsstilt et absolutt nødvendig behov.

Advokat Bie Mørkved har påberopt at Brekke og Ødegård vil bli påført en del skader og ulemper dersom brøyting iverksettes, men har samtidig erkjent at det ikke er så lett å estimere det potensielle tapet. Flertallet vil nedenfor kommentere det som i hovedsak er anført rundt dette temaet og vurdere om rimelighetsterskelen kan bli overskredet.

Det er påberopt mulig tap ved etablering av nye parkeringsplasser, møteplasser og snuplasser i det øvre feltet. Flertallet tror ikke det nødvendigvis vil medgå mye ekstra areal til slikt som følge av at vegen blir brøytet. Det mest sannsynlige behov som vil oppstå, er en ny utfartsparkeringsplass nær enden av den vinterbrøytete vegen. Møting, snuing og parkering vil nemlig i all hovedsak kunne skje de samme steder om vinteren som om sommeren.

Nå er det imidlertid slik at eierne av 137/2 vil ha krav på erstatning dersom mer av deres grunn må beslaglegges til slike anlegg som nevnt ovenfor. Det ligger dessuten et inntekspotensiale for grunneier ved at det kan innkasseres avgifter i tilknytning til en ny utfartsparkeringsplass.

Det er påberopt tap av inntekter som eierne av 137/2 har av dagens vinterparkeringsplass ved Nordfjellstølen. Her vil flertallet påpeke at dette iallfall et stykke på veg kan kompenseres ved et nytt inntekspotensiale i samband med en ny parkeringsplass lenger opp.

Det er påberopt mulig tap ved at en ny skiløypetrasé kan beslaglegge arealer der eierne av 137/2 kunne ha etablert nye hyttetomter. Her vil flertallet bemerke at dette framstår

som et noe hypotetisk taps-scenario. For det første foreligger ingen konkrete fortetingsplaner i det aktuelle området. For det andre kan dette like gjerne snus til å representere muligheter for inntektsøkning. Dersom Ødegård og Brekke i framtida skal selge nye hyttetomter i det øvre området, vil disse nemlig kunne selges til en høyere pris dersom det tilbys helårsveg.

Det er påberopt tapte inntekter fra utleiehyttene nede ved Nordfjellstølen dersom skiløypa forsvinner. Her vil flertallet bemerke at det overveiende sannsynlig vil bli funnet nye traséer for skiløype. Det kan riktignok kanskje ta et år eller to fra brøyting igangsettes til ny trasé er etablert, men det anses som lite sannsynlig at eierne av 137/2 vil bli påført et varig tap av noen særlig størrelse som følge av dette momentet.

Flertallet vil bemerke at tap av skiløype synes å være trukket fram som et uforholdsmessig stort poeng i disse forhandlingene. Det er neppe snakk om enten helårsveg eller skiløype her. Dersom gode krefter samarbeider på en konstruktiv måte, vil man nok klare å jobbe fram andre velfungerende alternativer for å kunne starte skituren fra Nordfjellstølen også i framtida, slik at man kommer seg til fjells på ski uten å måtte gå i den brøytede vegen. Det ligger dessuten i sakens natur at det ikke kan hevdes å være noen reell ulempe for skiløperne om ei ny løype må legges litt mer i sving slik at veien til målet blir noe lengre.

Flertallet vil også bemerke at det ikke er framlagt noen skriftlig avtale mellom grunneier og løypelaget. Det må legges til grunn at skiløypeinteressene ikke har noen juridisk beskyttet rett til at løypa skal gå akkurat i den vegen som nå ønskes brøytet. Dersom retten til skiløype skulle ha gått foran og fortrenget hytteeiernes vegrettigheter, måtte det ha foreligget en avtale – fortrinnsvis tinglyst – som var av eldre dato enn de dokumentene som fastsetter hytteeiendommenes vegrettigheter. I så måte er herværende sak ulik lagmannsrettssaken fra Røros (LF-2018-12454), idet det der var en tinglyst leiekontrakt med idrettslaget.

Dersom mulig potensielt tap for eierne av 137/2 ved en eventuell brøyting skal oppsummeres, vil flertallet ikke utelukke at det kan oppstå visse skader og ulemper, men vil påpeke at det også kan føre med seg fordeler. Under enhver omstendighet mener flertallet at det i sum ikke er snakk om urimeligheter som medfører at tålegrensa etter servituttløvens § 2 vil bli overskredet. I denne rimelighetsvurderingen er det lagt vekt på at eierne av 137/2 tross alt må finne seg i å tåle noe siden formålet med vegretten er å sikre adkomsten til hyttene og tida og tilhøva har utviklet seg i brøyteinteressenes favør.

Brekke og Ødegård har subsidiært påberopt hevd som grunnlag for sin påstand.

Flertallets klare oppfatning er at vilkårene for hevd av skiløype – på bekostning av retten til å brøyte vegen – ikke foreligger.

Advokat Bie Mørkved har presisert at det ikke er eierne av 137/2, men skiløperne, som har hevdet en slik rett. Selv om Brekke og Ødegård sikkert er glad i å gå på ski, har vel den noe diffuse gruppen «skiløperne» ikke partsstatus i denne tvisten. Dette gjør det formelt utfordrende å påberope hevd som påstandsgrunnlag slik det er gjort her.

Under enhver omstendighet er det i dette tilfellet et avgjørende moment som etter flertallets oppfatning utelukker hevd, nemlig kravet til aktsom god tro. Her er det snakk om ei skiløype som går i en opparbeidet veg, og skiløperne kan ikke være uvitende om at det faktisk går en veg under snøen. Dersom de tror at deres rett til å gå på ski akkurat der er sterkere enn vegrettshavernes rett til å brøyte vegen og ta denne i bruk til dens egentlige formål, er de ikke i aktsom god tro.

Flertallet har etter dette kommet til at eierne av gnr. 137, bnr. 28, 43, 49, 53, 56, 58, 70, 86, 87, 96, 99, 110, 114, 130, 131 og 133 har en helårlig vegrett over gnr. 137, bnr. 2 fram til sine hytteeiendommer. De har således sammen eller enkeltvis – for egen kostnad og risiko – rett til å besørge vinterbrøyting av det vegsystem (hovedveg og sidegreiner) som befinner seg på grunnen til gnr. 137, bnr. 2 nord for vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen.

Mindretallet, jordskiftedommer Knut Lihagen, er av den oppfatning at eierne av gnr. 137, bnr. 28, 43, 49, 53, 56, 58, 70, 86, 87, 96, 99, 110, 114, 130, 131 og 133 ikke skal gis medhold i sin påstand.

Mindretallet bemerker:

Som fastslått gjennom rettspraksis skal det alminnelige utgangspunkt være at en vegrett normalt gjelder hele året. Spørsmålet om vegretten kan være begrenset til visse slags bruk eller visse årstider skal likevel avgjøres etter en konkret vurdering. Til tross for nevnte utgangspunkt har vi en del eksempler fra rettspraksis der hytteeiere nektes medhold i sitt krav om brøyting selv om det dokumenterte stiftelsesgrunnlaget ikke inneholder årstidsbegrensninger når det gjelder vegrettens innhold.

Da hytteeiendommene til advokat Sveens parter ble utskilt fra 137/2 og solgt første gangen, ble det anvendt ulike formuleringer mht. vegretten i kjøpekontraktene og skjøtene. Det står ingen steder i disse dokumentene at vegretten er begrenset til å omfatte kjøring på snøbar mark eller at det ikke er en helårlig rett. På den annen side står det heller ikke positivt fastslått noen steder at dette er en vegrett som omfatter kjøring om vinteren og dermed innebærer at rettighetshaver har adgang til å sette i gang brøyting.

Mindretallet er enig i at kjøpekontrakten med Thor Grønsløth fra 1969 i prinsippet er irrelevant for herværende avgjørelse, da eier av 137/60 ikke er part i denne tvisten. Dokumentet belyser imidlertid den faktiske situasjonen mht. hva som var helårsveg og hva som kun var sommerveg i 1969. Det kan også være slik at de relativt detaljerte regler om vinter- og sommerkjøring som er tatt inn i punkt 5 i denne kjøpekontrakten, skriver seg fra de såkalt «gjeldende bestemmelser» som det er henvist til i mange av skjøtene.

Når det skal avgjøres hva som var og er innholdet i de aktuelle vegrettigheter, må en betrakte den faktiske situasjonen for akkurat denne vegen.

Den faktisk utøvde bruk fra vegen ble bygd (i 1967) og fram til i dag, viser at dette har vært en sommerveg. Det har ikke vært brøytet lenger enn til vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen – bortsett fra «unntaksåret» 1978. I seg selv tyder dette på at man mente vegretten ikke omfattet rett til helårs kjøreveg for bil. Det er da også uttalt gjennom rettspraksis at den etterfølgende bruk må tillegges vekt i forståelsen av hva som i realiteten ble avtalt da vegretten ble stiftet.

Etter mindretallets oppfatning står vi her overfor en vegstrekning som opplagt ikke ble bygd med tanke på at den skulle brøytes og dermed være en helårsveg. Brattbakken med en stigning på hele 22 % og de klimatiske forholdene i det øvre feltet er avgjørende faktorer i så måte. Det er også slik at Brattbakken er akkurat like bratt i dag som den var for 50 år siden, og det har vel heller ikke skjedd noen positiv utvikling av klimaet. Selv om brøyteutstyret har blitt bedre, har vinterklimaet blitt mer utfordrende ved at det er mer vindfullt og ustabil.

Et tankespill kan bidra til å belyse hva slags vegrettighet som ble gitt. En kan tenke seg at de ulike hytteeierne ble spurt da de kjøpte eiendommene sine om hva slags rådighet de fikk gjennom sin vegrett. Etter mindretallets syn ville det unisone svaret da ha vært at dette var en veg som de ikke kunne kreve å få brøytet om vinteren. Da måtte de parkere nede ved Nordfjellstølen og ta seg fram på annen måte derfra og fram til hyttene. De ville i hovedsak begrunnet sitt svar med at dette jo er en veg som ikke egner seg for vinterkjøring, og at vegen skal brukes til skiløype om vinteren.

Det klare oppfatnings- og forventningsbildet har nok vært slik blant hytteeierne inntil de aller siste årene. Helt fram til i dag har den som har ønsket å anskaffe seg hytte i dette området, blitt gjort tydelig oppmerksom på denne faktiske situasjonen. Dette framgår av de dokumenterte salgsannonser og -prospekter og bevisførselen forøvrig. Den som har eller ønsker å ha hytte i det øvre feltet på Nordfjellstølen, må m.a.o. være forberedt på å streve litt for å komme seg til hytta om vinteren, og bør verdsette kvaliteter som gode skiløyper og stille natur uten biltrafikk på vinteren. Den som prioriterer andre verdier, bør i tilfelle vurdere å anskaffe seg hytte et annet sted.

De siste årene har det oppstått et engasjement blant en del av hytteeierne i det øvre feltet ved at de ønsker å få iverksatt brøyting helt fram til hyttene sine. Det er ikke vanskelig å forstå dette ønsket, da menneskenes krav til komfort og tilgjengelighet jo stadig har økt med årene.

Som grunneiere og vegeiere har Tone Irene Brekke og Erik Ødegård motsatt seg ønsket om vinterbrøyting. Det er 16 av de i alt 88 hytteeierne i det øvre feltet som har gått til sak mot Brekke og Ødegård. Det er ikke framlagt noen tallmessig oversikt som viser standpunktet til de 72 andre, men det er på det rene at mange av dem er sterkt imot brøyting. Trolig ønsker flertallet blant hytteeierne at vegen skal forbli ubrøytet.

Mindretallets utgangspunkt er at de vegrettigheter som ble gitt på 1960- og 1970-tallet underforstått ikke omfattet rett til å få brøytet vegen. Spørsmålet blir da om hytteeierne likevel kan inneha en slik rett i dag, med grunnlag i at en rettighet i prinsippet kan tillates å endre seg over tid med hjemmel i den dynamikk som ligger innbakt i servituttløvens § 2.

En er da i hovedsak over i en rimelighetsvurdering. Det skal herunder legges vekt på hva som er formålet med retten og hva som er i samsvar med «tida og tilhøva». Det skal også ses hen til hva slags skade og ulempe som kan oppstå for eierne av 137/2.

Formålet med retten kan etter mindretallets syn ikke tøyes lenger enn at det skulle være sikret adkomst til hyttene den tida det ikke er behov for brøyting. Selv om formuleringene i skjøtene ikke sier dette eksplisitt, mener mindretallet det følger av det totale

faktabildet at retten til brøyting ikke fulgte med da disse hytteeierne fikk sine vegrettigheter.

Tida og tilhøva har nok i hovedsak utviklet seg slik at det i dagens samfunn er et mer gjennomgående krav/ønske om å kunne kjøre helt fram til hyttene. Samtidig er det også en trend i tida at kvaliteter som stille og bilfri natur blir verdsatt høyere hos mange enn før.

Tida har dessuten utviklet seg slik at brøyteutstyret har blitt bedre. Mindretallet tviler da heller ikke på at det teknisk sett vil være mulig å holde vegen oppe gjennom vinteren dersom det gjøres gode avtaler med entreprenør om vintervedlikeholdet og settes inn tilstrekkelig med ressurser.

Tida og tilhøva har imidlertid ikke endret seg når det gjelder Brattbakken og dens egnethet for biltrafikk om vinteren. Den er akkurat like bratt i dag som for 50 år siden. På den ene siden har det kommet gode firehjulsdrevne biler som tar seg godt fram, men på den annen side har piggfrie vinterdekk – med sine svakheter – blitt mer og mer vanlig. Under enhver omstendighet er Brattbakken etter mindretallets oppfatning så bratt at det ikke er til å unngå at det der hyppig vil komme til å oppstå kaotiske og farlige situasjoner dersom den skal trafikkeres med bil på vinterstid.

Brattbakken er etter mindretallets syn den viktigste grunnen til at det ikke var et tema å brøyte opp til øvre felt for 50 år siden, og det er også i dag den klart viktigste faktoren som tilsier at dette er en veg som det ikke bør settes vintertrafikk på.

Som advokat Bie Mørkved har erkjent, er det vanskelig å foreta en økonomisk estimering av hvor store skader eller ulemper eierne av 137/2 måtte bli påført dersom den aktuelle vegen blir brøytet. Etter en totalvurdering ut fra bevisførselen finner mindretallet det overveiende sannsynlig at disse partene vil bli påført økonomiske ulemper dersom hytteeierne iverksetter brøyting av vegen ovenfor vinterparkeringsplassen, selv om de neppe blir så store som de selv hevder.

Tap av skiløype er gjort til et stort poeng av Brekke og Ødegård. Mindretallet vil imidlertid bemerke at det på sikt neppe vil være snakk om enten helårsveg eller skiløype her, og det henvises til flertallets vurderinger under dette tema. Det er heller ikke slik at skiløypeinteressene har noen juridisk beskyttet rett til at løypa skal gå akkurat i den vegen som nå ønskes brøytet. De potensielle skadevirkninger for skiløperne som følge av eventuell vinterbrøyting anses derfor ikke å være så betydelige som Brekke og Ødegård har anført.

Mindretallet legger til grunn at eierne av 137/2 vil bli påført et visst økonomisk tap dersom hytteeierne får utvidet sitt «rådvelde» over deres eiendom ved å sette i gang med brøyting av den aktuelle veg. Avgjørelsen av om dette tapet er urimelig må basere seg på bestemmelsen i servituttløvens § 2 annet ledd. Siden mindretallet har kommet til at vegretten ikke ble stiftet med det formål at det skulle være helårs kjøring og at «tilhøva» i Brattbakken gjør dette til en veg som i praksis er uegnet for vintertrafikk med bil, må hytteeiernes krav om rett til vinterbrøyting alt i alt bli å betrakte som urimelig. Den rådighet som brøyting innebærer, kommer etter mindretallets syn i strid med den etablerte ordning om sommerveg (stiftelsesgrunnlaget), og vil medføre en merbelastning for eierne av 137/2 som de ikke er nødt til å tåle.

Mindretallet ser det også som et visst poeng at hytteeierne ikke har noe eierskap i vegen fram til Øverliakrysset. I henhold til vedtekter fastsatt i jordskiftesak nr. 5/2001 tilligger eierskapet til og beslutningsmyndigheten over denne vegen eierne av 137/2 i Etne-dal og eierne av 103/21 og 103/73 i Nord-Aurdal. Hytteeierne kan delta med en representant på årsmøtet, men uten stemmerett. Disse vedtektene har ingen bestemmelser om at det skal være helårsveg lenger enn til Nordfjellstølen. Det normale for slike vegger er at veglagetets årsmøte tar de overordnede beslutninger om hva som skal skje og ikke skje med vegen, så sant det ikke dreier seg om forhold som er absolutt bestemt gjennom vedtektene. Spørsmålet om å iverksette brøyting av en vegstrekning som tidligere ikke har vært brøytet, vil således i utgangspunktet ligge til årsmøtet.

Med grunnlag i vurderingene foran har mindretallet kommet til at den vegrett som eierne av gnr. 137, bnr. 28, 43, 49, 53, 56, 58, 70, 86, 87, 96, 99, 110, 114, 130, 131 og 133 har over gnr. 137, bnr. 2, ikke innbefatter rett til å brøyte eller besørge brøyting nordover fra vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen.

Mindretallets konklusjon er – iallfall i teorien – litt forskjellig fra advokat Bie Mørkveds påstand, idet den slår fast at hytteeierne ikke kan iverksette brøyting uten samtidig å fastslå at vegretten ikke er helårlig. Ved en slik formulering vil hytteeierne ha adgang til å kjøre vegen også på vinterstid dersom grunneier/vegeier av en eller annen grunn skulle iverksette brøyting. Formuleringen vil også sikre hytteeiernes adgang til helårs kjøring dersom det en eller annen gang skulle komme en vinter som er så snøfattig at det ikke blir behov for brøyting.

Jordskifterettens realitetsavgjørelse

I tråd med flertallets konklusjon vil jordskifterettens realitetsavgjørelse samsvare med den påstand som advokat Svein-Erik Sveen har nedlagt på vegne av eierne av gnr. 137, bnr. 28, 43, 49, 53, 56, 58, 70, 86, 87, 96, 99, 110, 114, 130, 131 og 133. Dette nedfelles i domsslutningens punkt 1.

Saksomkostninger

Eierne av gnr. 137, bnr. 28, 43, 49, 53, 56, 58, 70, 86, 87, 96, 99, 110, 114, 130, 131 og 133 har fått medhold fullt ut i denne tvisten, og de har således som hovedregel krav på erstatning for sine rettshjelpskostnader fra tvistemotpartene Erik Ødegård og Tone Irene Brekke, jf. tvistelovens § 20-2 første og annet ledd.

Jordskifteretten finner imidlertid at omstendighetene vedr. denne tvist gir adgang til å benytte unntaksregelen i tvistelovens § 20-2 tredje ledd. Det foreligger etter rettens syn tungtveiende grunner som her gjør det rimelig å fritta de tapende parter for erstatningsansvar overfor de vinnende parter. Dommen er avsagt under dissens, og sakens tvilsomhet er etter jordskifterettens skjønn såpass framtrødende at Erik Ødegård og Tone Irene Brekke har hatt god grunn til å få denne tvisten prøvd for retten.

Etter dette har jordskifteretten enstemmig kommet til at saksomkostninger ikke skal tilkjennes, dvs. at de tvistende parter må bære sine egne kostnader til sakkyndig bistand. Dette nedfelles i domsslutningens punkt 2.

Anke

Jordskifteretten har enstemmig kommet til at det er mest riktig å sette denne dom til **påanke straks** i medhold av jordskiftelovens § 8-2 tredje ledd. Dermed vil retten ha et sikkert rettskraftig grunnlag å bygge på dersom det framsettes krav om at saken skal omfatte flere elementer enn det som blir avgjort gjennom denne dommen. Dette nedfelles i domsslutningens punkt 3.

Slutning:

1. Eierne av gnr. 137, bnr. 28, 43, 49, 53, 56, 58, 70, 86, 87, 96, 99, 110, 114, 130, 131 og 133 – sammen eller enkeltvis – har for egen kostnad og risiko rett til å besørge vinterbrøyting av det vegsystem (hovedveg og sidegreiner) som befinner seg på grunnen til gnr. 137, bnr. 2 nord for vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen.
2. Partene bærer selv sine saksomkostninger i samband med denne tvisten.
3. Med hjemmel i jordskiftelovens § 8-2 tredje ledd settes denne dom til påanke straks. Ankefristen er 1 – én – måned fra dommens forkynningsdato.

Sak 17-103313RFA-JFAG blir herved utsatt i påvente av at det foreligger rettskraftig dom i den tvist som jordskifteretten nå har avgjort.

Fagernes, den 25. oktober 2018

Marit Gro I. Sørhus
Marit Gro Iversen Sørhus

Knut Lihagen
Knut Lihagen

Embrik Før
Embrik Før

RETT KOPI
Anslaug Kjørtstad
e.f.

ADVOKATENE SVEEN AS

Medlemmer av den norske advokatforening.

Valdres eldste advokatfirma

Org.nr.: 994.267.256 MVA

**Advokat Svein-Erik Sveen,
daglig leder**

Advokatassistent DNA Grethe Blokhus
Advokatsekretær Anne Marie Strand

Fagernes, den 12.6.19

TIL HYTTEEIERE PÅ NORDFJELLSTØLEN med adkomst via veinettet nord for vinterparkeringsplassen.

PRØVEORDNING MED VINTERBRØYTING – invitasjon til samarbeid om felles tiltak.

Som kjent representerer jeg gruppen som ønsket å få avklare sin rett til vinterbrøyting av veinettet nord for vinterparkeringsplassen. Dom er falt og er nå rettskraftig. Det er nå rettskraftig avgjort at mine parter har rett til å foreta vinterbrøyting. I den forbindelse kommer de nå til å benytte seg av sin rett og starte med vinterbrøyting av veinettet, for så å høste erfaringer med hvordan dette fungerer.

Man ønsker derfor et samarbeid om dette og inviterer dere alle til å delta i en minnelig og god løsning.

Før brøyting blir gjennomført, har man som plan å sette opp autovern i Onsrudbakken. Kostnader med dette er lave og vil uansett sikre og styrke adkomstveien til hyttene både sommer som vinter.

I tillegg kommer det til å bli satt opp skilt med kjøring på hel og halv time for vinterkjøringen, som det tidligere var for hele veinettet i område. Dette slik at man unngår et stressmoment om man skulle møte en bil på vei opp eller ned.

Brøytelaget ser for seg en felles dugnad med dette prosjektet. Fordelen med hel og halv kjøring, gjør det også sikrere for fotgjengere og eventuelt skuterkjøring i område.

Videre må det settes opp brøytetikker før sesongen.

Det kan også være praktisk å felle noen trær, slik at solen får godt grep i Onsrudbakken. Da vil den bli bar tidligere.

Brøytelaget kommer senere tilbake med mer informasjon om dugnad.

Hvordan ser man for seg gjennomføringen av brøytingen?

Brøytingen blir gjennomført slik at veien blir holdt åpen fra fredag til søndag, jule/nyttårshelgen samt vinterferie og påsken.

Detaljer og praksis for brøytingen må deltagerne bli enige om i samarbeid med brøytelaget.

Vintervedlikeholdet omfatter brøyting og nødvendig strøing.

Pris som er innhentet for dette arbeidet er på 80.000 kroner med mva. Dette inkluderer brøyting av hovedveiene og strøing i ca. 7 mnd.

Hver hytteeier må inngå avtale med brøyter om brøyting av egen adkomstvei og parkeringsplass på egen eiendom.

Brøyter er svært kjent med områdetets vær- og føreforhold og har lang erfaring fra tilsvarende arbeid.

Brøytingen vil koste mindre for hver enkelt dersom flest mulig deltar.

Brøytelaget ber derfor om at vedlagte svarslipp benyttes eller at man kan sende melding på facebook gruppa *Nyttig på Nordfjellstølen* om man ønsker å delta.

Dersom 30 blir med koster dette 2 600 kroner Er det 40 som deltar koster 2000 kroner. Og om alle blir med, blir det en tusenlapp på hver.

Dem som ikke ønsker vinterbrøytet vei, må derfor avstå fra å bruke veinettet, da brøytingen bekostes og veinettet holdes oppe av andre.

Naturligvis kan de som ikke ønsker å bruke veien som kjørevei om vinteren, parkere på vinterparkeringsplassen som tidligere og gå på beina/bruke ski/bruke skuter som før.

Vi håper på godt samarbeid og trivelige forhold til vinteren.

Det kalles derfor inn til felles møte lørdag den 29. juni 2019 kl 13.00 ved vinterparkeringen (Onsrudbakken) Blir det meldt om regn, vil det bli lagt ut på facebook siden alternativt møtested.

Med vennlig hilsen

Svein-Erik Sveen
adv

Advokatene Sveen AS
Postboks 36
2901 FAGERNES

Svein-Erik Sveen

Oslo, 9. juli 2019

Saknr: 3437
Ansvarlig advokat: Magnus Dæhlin

VEDRØRENDE VINTERBRØYTING PÅ NORDFJELLSTØLEN

1. Innledning

Advokatfirmaet DSA ved undertegnede representerer en rekke hytteeiere på Nordfjellstølen, jf. vedlagte oversikt (Vedlegg 1).

Hytteeierne har anmodet om bistand i forbindelse med at dine klienter har varslet at de vil brøyte vegnettet ved hyttefeltet på Nordfjellstølen, nord for vinterparkeringsplassen. Det vises i den forbindelse til informasjon gitt i ditt brev 12. juni 2019. Etter vårt syn har ikke dine klienter adgang til å iverksette de tiltak som beskrives, herunder vinterbrøyting og timekjøring mv.

Jeg nevner for ordens skyld at vi er kjent med avgjørelsen fra Valdres jordskifterett (sak 17-103313RFA-JFAG) og dokumentene i saken. Det påpekes i den forbindelse at avgjørelsen er uten rettskraftsvirkninger for våre parter, jf. jordskiftelova § 6-1, jf. tvisteloven § 19-15.

2. Vinterbrøyting forutsetter flertallsvedtak i berørte veglag

Av brevet 12. juni 2019 fremgår det at dine klienter planlegger å brøyte vegen vinteren 2019/20. Som følge av dette skal det også settes opp autovern, brøytestikker, skilt og felles trær. Det fremgår videre av brevet at bruken av vegen planlegges regulert med timeskjøring og at det skal brøytes i helger og ferier. Alt dette er ensidig besluttet av dine klienter, som utgjør et lite mindretall av hytteeierne.

I vedtektene for veglaget «Vegen Kælvbakkeli - Nordfjellstølen» er det bestemt at det kun skal brøytes frem til Nordfjellstølen. Allerede av dette følger det at vinterbrøyting ikke kan iverksettes uten forutgående behandling i veglaget Kælvbakkeli - Nordfjellstølen.

Vinterbrøyting forutsetter imidlertid også nødvendig flertallsvedtak i de veglag som administrerer bruken av de ulike stikkvegene i området. At hytteeiere med bruksrett til stikkvegene utgjør veglag, følger av veglova § 55 (1):

«Dei som har plikter etter § 54 første ledd, utgjør eit veglag. Veglaget skal møtast ein gong i året eller når det er turvande. Det tek fleirtalsavgjerd i alle spørsmål som gjeld vegfelleskapet og står for den daglege drifta.»

De som har plikter etter veglova § 54 første ledd er de hytteeierne som benytter stikkvegene som adkomst. I Veglova med kommentarer (Arnulf og Gauer) er dette beskrevet slik (s. 278):

«Veglaget består av alle som har plikt til å delta i vedlikeholdet og utbedring etter § 54 første ledd. Dette så å si lagets generalforsamling, eller allmannamøte, og er lagets øverste myndighet. Man må forstå regelen slik at også den som måtte ha plikter uten å være bruker, f.eks. med grunnlag i kontrakt, er med i laget. Vegfellesskapet er et bundet medlemskap. Man kan ikke melde seg ut av et veglag, - man måtte i så fall også opphøre med bruken. I laget er det flertallet som rår hvis det ikke er grunnlag for annen stemmefordeling»

Som det fremgår av § 55 første ledd er det veglaget i fellesskap som kan treffe beslutninger om bruken av vegen, herunder mht. om man ønsker å benytte denne til bilkjøring eller som skiløype. Iverksettelse av vinterbrøyting forutsetter dermed flertallsvedtak i de ulike veglagene. Dersom brøyting besluttet, er det også veglagene som treffer avgjørelse om hvordan. Dette innebærer at spørsmål om når og hvor det skal brøytes, eventuell timekjøring osv. må behandles av veglagene. I veglovkommentaren heter det følgende om denne styringsretten (s. 277):

«Styringsmyndighet som gis etter § 55 gjelder de praktiske daglige forhold, og den type regulering som er nødvendig for at fellesskapet skal kunne fungere. Dette kan gjelde organisasjonen av snøbrøyting, grusing, høvling, grøfting, beskjæring av hekker og annen vegetasjon, innkreving av penger, organisering av dugnad, osv. I tettbebygde områder og ellers der det stilles store krav til vegens funksjonalitet, vil man i praksis erfare at veglagets styring også omfatter de enkeltes bruksrettigheter.» (understreket her)

Dersom dine klienter ønsker slik vinterbrøyting som beskrevet i brev 12. juni 2019, må det innkalles til årsmøte i veglagene slik at alle hytteeierne får anledning til å votere over spørsmålet. Som det fremgår av veglova § 55 treffes de aktuelle beslutninger av veglaget med simpelt flertall. Så lenge veglagene ikke har behandlet spørsmålet om vinterbrøyting, kan heller ikke dine klienter iverksette tiltaket. Forsøk på å gjøre inngrep i vegene og etablert bruk, uten forutgående vedtak i veglagene, vil våre klienter kreve stanset med begjæring om midlertidig forføyning, jf. tvisteloven kapittel 34.

3. Vinterbrøyting kan ikke fastsettes i bruksordningssak for jordskifteretten

I en eventuell bruksordningssak for jordskifteretten kan det ikke besluttet vinterbrøyting. Tiltaket vil være i strid med sameieloven og er uforenlig med ikke-tapsgarantien i jordskifteloven § 3-18.

Som kjent har alle hytteeierne på Nordfjellstølen bruksrett til vegnettet, og vegene er i sambruk mellom hytteeierne. Sameieloven kommer derfor analogisk til anvendelse, jf. eksempelvis Høyesteretts dom HR-2018-1004-A hvor det i avsnitt 48 fremgår at:

«Bruksretten til veien ligger som nevnt i sambruk mellom de 115 eiendommene, og i utgangspunktet kommer da sameieloven analogisk til anvendelse, jf. sameieloven § 1 og Ot.prp.nr.13 (1964-65) side 29-30.»

I sameieloven § 3 er det bestemt at:

«Kvar av sameigarane har rett til å nytta sameigetingen til det han er etla eller vanleg brukt til, og til anna som høver med tida og tilhøva.

Ingen må nytta tingen i større mon enn det som svarar til hans part, eller såleis at det uturvande eller urimeleg er til meins for nokon medeigar.»

Våre klienter gjør gjeldende at vinterbrøyting vil innebærer en bruk av vegen som medfører en urimelig og unødvendig ulempe for dem, jf. bestemmelsens annet ledd. Vilåårene i § 3 annet ledd er alternative. Det går imidlertid ikke et skarpt skille mellom de to vurderingene og momenter som taler for at et tiltak er urimelig kan etter omstendighetene også innebære at dette er unødvendig.

Det skal gjerne mindre til for at noe er urimelig mellom sameiere enn mellom naboer, jf. Norsk lovkommentar ved Ernst Nordtveit (note 10 til sameieloven § 3), men praksis knyttet til de tilsvarende bestemmelsene i naboloven § 2 og servituttloven § 2 er relevant også for tolkningen av sameieloven. Ved den nærmere vurderingen av om tiltaket (vinterbrøyting mv.) er rettsstridig, må det foretas en interesseavveining der mindretallets behov for vinterveg avveies mot flertallets behov for bruk av vegen som skiløype.

Vinterbrøyting kan kanskje anføres å være i tråd «*med tida og tilhøva*». Men brøyting hindrer en langvarig og etablert bruk av vegen som skiløype og medfører derfor en urimelig ulempe for våre klienters bruk av sameietingen. Ulempen kommer til uttrykk på flere måter, bl.a. ved at skigåingen forhindres og ved at hytteeiendommenes verdi forringes. Det synes å være på det rene at hyttenes markedsverdi påvirkes positivt av å ligge i bilfri høvfjellsnatur og med umiddelbar nærhet til skiløyper. Det vises videre til at vinterbrøyting vil medføre trafikkikkerhetsrisiko, bl.a. som følge av at «*brattbakken*» er uegnet for bilkjøring om vinteren, og til at bruken som skiløype har den såkalte tidsprioriteten, jf. eksempelvis Rt. 1973 s. 1193.

De forhold som tilsier at vinterbrøyting utgjør en urimelig ulempe etter sameieloven, innebærer også at en bruksordning som åpner for vinterbrøyting er i strid med ikke-tapsgarantien i jordskifteloven § 3-18.

4. Videre oppfølging

Med bakgrunn i ovennevnte ber hytteeierne om at dine klienter avstår fra å gjennomføre de tiltak du beskriver i brev 12. juni 2019. Alle eventuelle spørsmål om bruk av vegen bes forelagt veglagene etter reglene i veglova, og vi ber om tilbakemelding med bekreftelse for at dine klienter vil innrette seg i henhold til dette.

Med vennlig hilsen

Advokatfirmaet DSA as

Magnus Dæhlin

Advokat (H)

ADVOKATENE SVEEN AS

Medlemmer av den norske advokatforening.

Valdres eldste advokatfirma

Fagernes, den 18.07.19

Advokatfirma DSA
Rådhusgata 24
0151 Oslo

Bankgiro: 6182.05.03189
Driftskto: 1503.13.72949
Klientkto: 6182.05.08555
Org.nr.: 994.267.256 MVA

Advokat Svein-Erik Sveen,
daglig leder
Advokatassistent DNA Grethe Blokhus
Advokatsekretær Anne Marie Strand

Att; Magnus Dæhlin

Ad; mottatt brev av 9. juli 2019 - spørsmål om vintervei frem til eiendommen, saksnr 12420/474 – 17-103313 RFA-JFAG jfr. 19-013540ASD-ELAG/

Jeg har mottatt et brev fra deg vedrørende ovenstående. Før jeg kommenterer innholdet i ditt brev, finner jeg det formålstjenlig med å gjennomgå sakens faktum.

1; Innledning – gjennomgang av faktum;

Jeg fremmet en jordskiftesak for Valdres Jordskifterett med samtlige parter inkludert som er grunneiere og hytteeiere på oversiden av vinterparkeringsplassen. Dette gjaldt rettsutgreiing og bruksordningssak. Valdres Jordskifterett presiserte dette dithen at de jeg representerte stod mot hjemmelshaverne av gnr 137, bnr 2. Dette var akseptabelt i og med at veinettet som var under jordskifte lå på disses eiendom og var etablert av disse. Ingen av dine parter du nå representerer har protestert eller ønsket å ta del i den saken etter det jeg kjenner til.

Jordskifteretten kom således til følgende;

Slutning:

1. Eierne av gnr. 137, bnr. 28, 43, 49, 53, 56, 58, 70, 86, 87, 96, 99, 110, 114, 130, 131 og 133 – sammen eller enkeltvis – har for egen kostnad og risiko rett til å besørge vinterbrøyting av det vegsystem (hovedveg og sidegreiner) som befinner seg på grunnen til gnr. 137, bnr. 2 nord for vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen.
2. Partene bærer selv sine saksomkostninger i samband med denne tvisten.
3. Med hjemmel i jordskiftelovens § 8-2 tredje ledd settes denne dom til påanke straks. Ankefristen er 1 – én – måned fra dommens forkynningsdato.

Som det her fremkommer er det hovedveiene og sideveiene som det gis rett til å brøyte.

Som jeg regner med at du kjenner til, ble saken forsøkt anket inn for Eidsivating lagmannsrett og den kom enstemmig til følgende beslutning. For ordens skyld vedlegger jeg også dens begrunnelse og vurdering;

Avsagt:

25.02.2019

19-013540ASD-ELAG/

Postboks 36, N-2901 Fagernes
Tlf: +47 61 36 03 66

Alminnelig advokatpraksis
Eiendomsmedling og Inkassovirksomhet

E-post:

firmapost@advokatenesveen.no
svein-erik@advokatenesveen.no
grethe@advokatenesveen.no
anne.marie@advokatenesveen.no

Lagmannsretten bemerker:

Etter tvisteloven § 29-13 første ledd kan en sak om formuesverdier ikke fremmes uten lagmannsrettens samtykke dersom ankegjensstandens verdi er mindre enn 125 000 kroner. Etter tvisteloven § 17-2 første ledd skal verdien settes til den verdi kravet har for saksøker på det tidspunkt kravet bringes inn. Ved anke utgjør verdien forskjellen mellom resultatet i jordskifteretten og den ankende parts krav når anken erklæres. Det følger av § 17-2 tredje ledd at retten ikke er bundet av partenes verdiangivelser. De ankende parters verdifastsettelse vil likevel danne utgangspunkt for rettens vurdering. Det må sees hen til hva som for de ankende parter er den sannsynlige nyttiggjøring av tvistegjenstanden, jf. NOU 2001 :32B side 811 første spalte.

Ankende part har anfølt at han på grunn av vinterbrøyting av vegen vil bli påført økonomisk tap. Tapet knytter seg ikke til vegen som sådan eller utgifter knyttet til vedlikehold av vegen, men oppstår som følge av fravær av skiløype i vegen. Da tvisten gjelder spørsmålet om hytteeierne har rett til helårsveg og av det rett til vinterbrøyting, vil tvistegjenstandens verdi også kunne gjelde økonomiske virkninger av at vegen brøytes. Det forhold at skiløypetraseen kan flyttes og ankeparten av den grunn kan bli stående skadesløs, kan ha betydning ved beregning av tvistegjenstandens verdi på det tidspunkt saken er anket inn for lagmannsretten.

Fall i inntekter av utleiehytter og parkeringsplass som følge av at løypetraseen i vegen forsvinner, vil etter lagmannsrettens vurdering falle inn under ankegjensstandens verdi. Tap av parkeringsinntekter er angitt til 30 000 kroner pr. år, men ankemotparten har anført at de vil fortsette å betale for vinterparkering selv om vegen vinterbrøytes. All den tid bruk av vegen for hytteeierne vinterstid vil være knyttet til deltagelse i brøyteutgifter, vil bruk av parkeringsplassen fortsatt være aktuelt for mange av hytteeierne. Lagmannsretten vil likevel ikke utelukke at utviklingen vil gå i retning av at flere og flere vil delta i vinterbrøyting av veien når muligheten er tilstede, men at behovet for parkeringsplassen fortsatt vil være aktuelt for besøkende og andre, og at hytteeierne av den grunn vil fortsette å betale parkeringsavgiften.

Et mulig inntektstap vil også kunne gjelde for utleiehytter i tiden fram til ny løype er etablert. Om en halvering av leieinntektene er sannsynlig slik ankende part angir, er det vanskelig å ha noen klar mening om. Ankemotpartene har ikke bemerket ankende parts angitte inntektstap, men har ment at manglende skiløype nær hyttene ikke har betydning for utleie så lenge utleiehytten ligger inntil vinterbrøytet vei. Lagmannsretten kan ikke være enig i at tilgang til løyper ikke har betydning for attraktiviteten av utleiehyttene, men

- 5 - 19-013540ASD-ELAG/

legger til grunn at en ny løypetrase vil være på plass i løpet av 1-3 år. Lagmannsretten anser det videre som svært sannsynlig at det fram til ny løypetrase er etablert, vil bli kjørt opp løyper så vidt nær utleiehyttene og parkeringsplassen at et inntektstap som følge av vinterbrøytet vei vil kunne unngås.

Et tap av leieinntekter for parkeringsplass og utleiehytter som følge av vinterbrøytet vei, vil etter lagmannsrettens vurdering ikke overstige terskelverdien som er angitt i tvisteloven § 29-13 første ledd.

Utgifter til etablering av ny parkeringsplass i enden av vegen, vil etter lagmannsrettens vurdering, ikke være kostnader som skal trekkes inn i ankegjensstandens verdi, men er kostnader som knytter seg til grunneiers ønske om å tilrettelegge for hyttefolk og skiløpere, og som kan gi mulighet for inntekt.

Lagmannsretten kan heller ikke se at nye potensielle hyttetomters beliggenhet og disses mulige konflikt med en ny skiløypetrase, skal trekkes inn i beregning av ankegjensstandens verdi. Løypetraseen er så langt ikke planlagt og tomtene er ikke lagt inn i reguleringsplanen for området. Med en så vidt ny reguleringsplan som her, fra 2015, er det ikke påregnelig at det vil legges opp til videre fortetting i nær framtid. Dersom det likevel skulle være aktuelt å regulere inn flere hyttetomter, vil en etter lagmannsrettens syn ikke kunne trekke inn i ankesummen at disse nye tomtene vil komme i konflikt med en

framtidig skiløype som ikke er planlagt.

Det er etter lagmannsrettens syn klart at kravet til ankesum ikke er oppfylt. Anken kan dermed ikke fremmes uten rettens samtykke. Ved vurdering av om samtykke skal gis, skal det blant annet tas hensyn til sakens karakter, de behov partene har for overprøving, og om det synes å være svakheter ved den avgjørelse som er anket, eller ved behandling av saken. Lagmannsretten finner ikke grunnlag for å samtykke til å fremme anken. Tvisten er allerede behandlet en gang av jordskifteretten. Det er ikke påvist svakheter verken ved jordskifterettens dom eller saksbehandling. Det er ikke noe ved sakens karakter som tilsier at samtykke skal gis, og partenes behov for overprøving tilsier heller ikke at det åpnes opp for en ny behandling. Tvert om vil kostnadene ved fortsatt behandling ikke stå i forhold til den betydning saken kan anses å ha for den ankende part.

Ankemotparten har krevd sakskostnader, men ikke oppgitt noe konkret beløp. Sakskostnader tilkjennes etter hovedregelen i tvisteloven § 20-2. Beløpet settes skjønnsmessig til 5000 kroner.

Beslutningen er enstemmig.

-6- 19-013540ASD-ELAG/

SLUTNING

1. Det gis ikke samtykke til at anken fremmes.

2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler Tone Irene Brekke og Erik Ødegård til Sissel Irene Ytterdal, Erik Brommeland, Lise Brommeland Fjeld, Lars Christian Frederiksen, Maren Grauslund Holmriis Frederiksen, Helle Kalager, Henrik Kalager, Nina Sønsteby, Håkon Reboli Olsen, Anne Kristine Braadland, Knut Halvor Røise, Else Marie Rondan Røise, Eivind Ranch-Hansen, Elizabeth Koksvik, Solveig Lillian Meier Myklebust, TeIje Myklebust, Jan Ole Lærdahl, Jan Andreas Brentebraaten, Heiman Aschjem, Sigmund Stabæk, Magne Larsen, Ingrid Wilhelmsen og Bjarne Egil Wilhelmsen 5000- femtusen- kroner innen to uker fra forkynning av beslutningen.

Ranveig Finnanger (sign) Bodil Thorp Myhre (sign) Nina Sollie (sign)

Jeg ser at du fremhever at nærværende sak ikke har noen rettskraftvirkning for dine parter, jfr. jordskiftelovens §6-1 jfr. tvistelovens §19-15. Dine parter har ikke fått fastslått sin rett. Man kan heller ikke sende regning dersom dine parter ikke benytter vinterveien.

Hva gjelder mine parter, er det nå fastslått rettskraftig at de har enkeltvis og samlet rett til å foreta brøyting nord for parkeringsplassen og dette vil naturligvis få den virkning for dine parter at veinettet blir brøytet så langt mine parter ønsker det.

Uansett mener lagmannsretten at brøyting er i h.h.t. «tid og tilhøve» og representerer ingen belastning for noen.

Jeg nevner også at lagmannsretten har tatt stilling til sameielovens §3 idet de ikke kan se at tiltaket er uturvende eller urimelig jfr. at anken er nektet fremmet. Ingen ting er påvist negativt i den sammenheng.

2; vinterbrøyting forutsetter flertallsvedtak i berørte veglag?

Jeg ser at du legger til grunn at det må til et flertallsvedtak i veglaget. Jeg regner med at dette syn baserer seg på feil oppfatning av faktum. Jeg viser til nærværende dom og dette forhold er som kjent rettskraftig fastsatt.

I jordskiftesaken var nettopp sak 5-2001 Nordfjellsstølen med som saksdokumenter i forhold til både jordskifterettens og lagmannsrettens vurdering. Til opplysning har ikke hytteeierne i område medbestemmelsesrett i h.h.t. denne tidligere jordskifteavgjørelsen.

Man kan også ha så mange flertallsvedtak om nektelse av brøyting man bare vil, hvilket ikke har noen rettsvirkninger overfor enkeltpersoners rett til selv å forestå brøyting til sin eiendom. Dette kommer jeg tilbake til nedenfor.

3; vinterbrøyting kan ikke fastsettes i bruksordningssak for jordskifteretten?

Nå er det slik at retten til brøyting er fastslått for mine parter hvilket er rettskraftig, jfr. over. En bruksordningssak skal bare knesette de praktiske reglene for bl.a. gjennomføring og betalingsplikten og dette ligger nettopp godt innenfor kompetansen til jordskifteretten.

Det er riktig at i en bruksordningssak vil §3-18 komme inn i en vurdering. Det er ikke noe tap eller ulempe som kan påberopes eller komme til en konklusjon at vinterbrøyting skulle være tapsbringende. Se også lagmannsrettens vurdering over, hvor det nettopp fra grunneiers side var viktig med skiløyper. Dette har også denne side vektlagt, men ikke fått noen avklaring fra grunneiers side.

Jeg nevner at bare det at takstmannen nå fikk vite at det ble vinterbrøyting, har verdiene pr hytte øket med mellom kr 200.000, - og kr 300.000, - i tillegg til å komme inn i et større segment av kjøpergrupper.

Veinettet og veiretten skal nettopp tjene den enkeltes interesser både sommer og vinter. At man følelsesmessig blir truffet av at man får vinterbrøytet vei, er ikke en faktor som man kan putte inn i denne posten.

Og hvorfor har ikke din gruppe tatt opp at man ikke ønsker brøyting overhode på 137/2 og fått stanset brøytingen på nedre felt?? De imaginære ulempene må jo gjøre seg gjeldende der også? Jeg undres.

At man også nekter sikkerhetstiltak, kan heller ikke settes inn i denne posten.

Kostnadene med vinterbrøyting blir også lavere enn om man skal ha skutertjeneste – vel og merke for en familie som bruker hytta om vinteren.

4; Høyesteretts dom HR-2018-1004 A

Jeg ser at du siterer denne dommen. I den sammenheng kan jeg ikke se at du siterer hva som er innholdet i denne eller at 3 votum klart enkeltvis eller samlet styrker denne sides posisjon. Som du kjenner til er dommen enstemmig.

For de som ikke kjenner til denne dommen vedlegger jeg bare kort sammendraget til dommen, idet dommen i resultat er enstemmig.

I bruksordningssak etter jordskifteloven 1979 § 2 for medlemmene i et veilag som var organisert som samvirkeforetak, hadde jordskifteretten avgjort at medlemmene for egen regning kunne vinterbrøyte veistrekninger som foretaket selv ikke brøytet. Foretakets årsmøte vedtok deretter å anse jordskifterettens avgjørelse som en nullitet, og at brøyting skulle skje i henhold til tidligere praksis, hvilket blant annet innebar at det skulle anlegges skiløype på enkelte av veitraseene. Høyesterett kom enstemmig til at årsmøtets vedtak var ugyldig, men med forskjellige begrunnelser. To dommere la avgjørende vekt på at foretakets vedtekter ikke ga foretaket kompetanse til å forby vinterbrøyting til fordel for skiløype på veitraseen. To dommere la avgjørende vekt på at foretaket var et driftsselskap, og at årsmøtet derfor ikke hadde rettslig adgang til å legge slike begrensninger på medlemmenes veirett som det dreide seg om her. En femte dommer så det som avgjørende at jordskifterettens avgjørelse var bindende for de bruksberettigete. (Rt-sammendrag)

Du viser bla. Til et avsnitt i denne dommen, men hopper over en særlig viktig setning. Jeg kopierer avsnittet og har merket av det viktige.

(48) *Bruksretten til veien ligger som nevnt i sambruk mellom de 115 eiendommene, og i utgangspunktet kommer da sameieloven analogisk til anvendelse, jf. sameieloven § 1 og Ot.prp.nr.13 (1964-65) side 29-30. Det er særlig reglene i § 4 som begrenser flertallets rett til å råde over den enkeltes bruksrett, som kan være aktuelle i denne saken. Sameieloven er imidlertid fravikelig; den gjelder bare der ikke annet følger av avtale eller særlige rettsforhold, jf. § 1 andre ledd. Det kan på denne bakgrunn reises spørsmål om organiseringen av veilaget som et samvirkeforetak utelukker anvendelse av sameieloven.*

Jeg mener således at din tolkning er feil, slik jeg ser dette.

Konklusjonen er da både enkel og klar; om jeg hadde representert bare en av mine parter som har fått dom på sin rett til å brøyte, kunne han/hun selv forestått brøytingen uavhengig av «vedtak» fra den gruppen du representerer og/eller veilaget eller andre.

5; veien videre.

Denne side har fremmet forslag om en del trafiksikkerhets tiltak. Dette var ment som en fordel for mine parter, dine parter og øvrige parter i området.

Dette er;

Oppsett av autovern

Stikker

Skilting

Fjerning av noen trær

Skilt med opplysninger

Halvtimeskjøring.

Opparbeidelse av alternativ skitrase parallelt med Onsrudbakken.

Ingen av disse tiltakene er krevet fra denne side, men man har fremmet forslag om å tilrettelegge forholdene og øke sikkerheten for alle i området og godt samarbeid i området. Jeg oppfatter det slik at du på vegne av dine parter nekter for at disse tiltakene skal kunne gjennomføres.

Man tar dette til etterretning fra denne side men beklager et slikt syn.

Resultatet vil da bli at denne side fastholder sin rett, jfr. dom over og gjennomfører brøyting. De som ønsker, kan ta kontakt og delta på et hvert tidspunkt.

Det blir satt opp brøytestikker og det bes opplyst til dine klienter at det blir kjøring oppover på heltime og nedover på halv, jfr. slik det var tidligere.

Dersom dine parter ombestemmer seg for at man kan sette opp autovern og andre tiltak, bes dette meddelt.

For øvrig gjentar jeg at alle er velkomne til å delta i brøytingen som mine parter starter opp med. Jo flere parter jo billigere blir det. Og ikke minst kan du bare reise til hytta uten lang planlegging og tilrettelegging som andre hytteeiere også kan gjøre i Valdres/Hallingdal/Gudbrandsdalen.

På nåværende tidspunkt er det ikke nødvendig med bruksordningssak. Som kjent kan dette tas opp når som helst dersom behovet er der.

Hva gjelder skitraseer har denne side tatt dette opp med grunneier i ovennevnte jordskiftesak. Som kjent må det felles ca. 2 til 3 trær for å få til dette og man regner med at grunneier er enig i dette. Dersom grunneierne samtykker er alle løyper intakt til vinteren. Dersom grunneierne ikke samtykker, må dere ta dette opp med grunneierne og denne side er de første til å beklage dette.

Jeg hører snarlig fra deg og håper på at den mindre gruppen du representerer, endrer syn og får til samarbeid i stedet. Jeg viser til lagmannsrettens uttalelse om ressursbruken og jeg forslår heller at partene burde se seg tjent med å bruke penger og resurser på å ruste opp veien og få til sikringstiltak eller andre tiltak i sitt område mv.

Med vennlig hilsen
Svein-Erik Sveen
Adv

Kopi sendt til alle hytteeiere og grunneiere over vinterparkering unntatt dine parter.

Advokatene Sveen AS
Postboks 36
2901 FAGERNES

Svein-Erik Sveen

Oslo, 9. juli 2019

Saknr: 3437
Ansvarlig advokat: Magnus Dæhlin

VEDRØRENDE VINTERBRØYTING PÅ NORDFJELLSTØLEN

1. Innledning

Advokatfirmaet DSA ved undertegnede representerer en rekke hytteeiere på Nordfjellstølen, jf. vedlagte oversikt (Vedlegg 1).

Hytteeierne har anmodet om bistand i forbindelse med at dine klienter har varslet at de vil brøyte vegnettet ved hyttefeltet på Nordfjellstølen, nord for vinterparkeringsplassen. Det vises i den forbindelse til informasjon gitt i ditt brev 12. juni 2019. Etter vårt syn har ikke dine klienter adgang til å iverksette de tiltak som beskrives, herunder vinterbrøyting og timekjøring mv.

Jeg nevner for ordens skyld at vi er kjent med avgjørelsen fra Valdres jordskifterett (sak 17-103313RFA-JFAG) og dokumentene i saken. Det påpekes i den forbindelse at avgjørelsen er uten rettskraftsvirkninger for våre parter, jf. jordskiftelova § 6-1, jf. tvisteloven § 19-15.

2. Vinterbrøyting forutsetter flertallsvedtak i berørte veglag

Av brevet 12. juni 2019 fremgår det at dine klienter planlegger å brøyte vegen vinteren 2019/20. Som følge av dette skal det også settes opp autovern, brøytestikker, skilt og felles trær. Det fremgår videre av brevet at bruken av vegen planlegges regulert med timeskjøring og at det skal brøytes i helger og ferier. Alt dette er ensidig besluttet av dine klienter, som utgjør et lite mindretall av hytteeierne.

I vedtektene for veglaget «Vegen Kælvbakkeli - Nordfjellstølen» er det bestemt at det kun skal brøytes frem til Nordfjellstølen. Allerede av dette følger det at vinterbrøyting ikke kan iverksettes uten forutgående behandling i veglaget Kælvbakkeli - Nordfjellstølen.

Vinterbrøyting forutsetter imidlertid også nødvendig flertallsvedtak i de veglag som administrerer bruken av de ulike stikkvegene i området. At hytteeiere med bruksrett til stikkvegene utgjør veglag, følger av veglova § 55 (1):

«Dei som har plikter etter § 54 første ledd, utgjør eit veglag. Veglaget skal møtast ein gong i året eller når det er turvande. Det tek fleirtalsavgjerd i alle spørsmål som gjeld vegfellesskapet og står for den daglege drifta.»

De som har plikter etter veglova § 54 første ledd er de hytteeierne som benytter stikkvegene som adkomst. I Veglova med kommentarer (Arnulf og Gauer) er dette beskrevet slik (s. 278):

«Veglaget består av alle som har plikt til å delta i vedlikeholdet og utbedring etter § 54 første ledd. Detter så å si lagets generalforsamling, eller allmannamøte, og er lagets øverste myndighet. Man må forstå regelen slik at også den som måtte ha plikter uten å være bruker, f.eks. med grunnlag i kontrakt, er med i laget. Vegfellesskapet er et bundet medlemskap. Man kan ikke melde seg ut av et veglag, - man måtte i så fall også opphøre med bruken. I laget er det flertallet som rår hvis det ikke er grunnlag for annen stemmefordeling»

Som det fremgår av § 55 første ledd er det veglaget i fellesskap som kan treffe beslutninger om bruken av vegen, herunder mht. om man ønsker å benytte denne til bilkjøring eller som skiløype. Iverksettelse av vinterbrøyting forutsetter dermed flertallsvedtak i de ulike veglagene. Dersom brøyting besluttet, er det også veglagene som treffer avgjørelse om hvordan. Dette innebærer at spørsmål om når og hvor det skal brøytes, eventuell timekjøring osv. må behandles av veglagene. I veglovkommentaren heter det følgende om denne styringsretten (s. 277):

«Styringsmyndighet som gis etter § 55 gjelder de praktiske daglige forhold, og den type regulering som er nødvendig for at fellesskapet skal kunne fungere. Dette kan gjelde organisasjonen av snøbrøyting, grusing, høvling, grøfting, beskjæring av hekker og annen vegetasjon, innkreving av penger, organisering av dugnad, osv. I tettbebygde områder og ellers der det stilles store krav til vegens funksjonalitet, vil man i praksis erfare at veglagets styring også omfatter de enkeltes bruksrettigheter.» (understreket her)

Dersom dine klienter ønsker slik vinterbrøyting som beskrevet i brev 12. juni 2019, må det innkalles til årsmøte i veglagene slik at alle hytteeierne får anledning til å votere over spørsmålet. Som det fremgår av veglova § 55 treffes de aktuelle beslutninger av veglaget med simpelt flertall. Så lenge veglagene ikke har behandlet spørsmålet om vinterbrøyting, kan heller ikke dine klienter iverksette tiltaket. Forsøk på å gjøre inngrep i vegene og etablert bruk, uten forutgående vedtak i veglagene, vil våre klienter kreve stanset med begjæring om midlertidig forføyning, jf. tvisteloven kapittel 34.

3. Vinterbrøyting kan ikke fastsettes i bruksordningssak for jordskifteretten

I en eventuell bruksordnings sak for jordskifteretten kan det ikke besluttes vinterbrøyting. Tiltaket vil være i strid med sameieloven og er uforenlig med ikke-tapsgarantien i jordskifteloven § 3-18.

Som kjent har alle hytteeierne på Nordfjellstølen bruksrett til vegnettet, og vegene er i sambruk mellom hytteeierne. Sameieloven kommer derfor analogisk til anvendelse, jf. eksempelvis Høyesteretts dom HR-2018-1004-A hvor det i avsnitt 48 fremgår at:

«Bruksretten til veien ligger som nevnt i sambruk mellom de 115 eiendommene, og i utgangspunktet kommer da sameieloven analogisk til anvendelse, jf. sameieloven § 1 og Ot.prp.nr.13 (1964-65) side 29-30.»

I sameieloven § 3 er det bestemt at:

«Kvar av sameigarane har rett til å nytta sameigetingen til det han er etla eller vanleg brukt til, og til anna som høver med tida og tilhøva.

Ingen må nytta tingen i større mon enn det som svarar til hans part, eller såleis at det uturvande eller urimeleg er til meins for nokon medeigar.»

Våre klienter gjør gjeldende at vinterbrøyting vil innebærer en bruk av vegen som medfører en urimelig og unødvendig ulempe for dem, jf. bestemmelsens annet ledd. Vilklårene i § 3 annet ledd er alternative. Det går imidlertid ikke et skarpt skille mellom de to vurderingene og momenter som taler for at et tiltak er urimelig kan etter omstendighetene også innebære at dette er unødvendig.

Det skal gjerne mindre til for at noe er urimelig mellom sameiere enn mellom naboer, jf. Norsk lovkommentar ved Ernst Nordtveit (note 10 til sameieloven § 3), men praksis knyttet til de tilsvarende bestemmelsene i naboloven § 2 og servituttloven § 2 er relevant også for tolkningen av sameieloven. Ved den nærmere vurderingen av om tiltaket (vinterbrøyting mv.) er rettsstridig, må det foretas en interesseavveining der mindretallets behov for vinterveg avveies mot flertallets behov for bruk av vegen som skiløype.

Vinterbrøyting kan kanskje anføres å være i tråd «*med tida og tilhøva*». Men brøyting hindrer en langvarig og etablert bruk av vegen som skiløype og medfører derfor en urimelig ulempe for våre klienters bruk av sameietingen. Ulempen kommer til uttrykk på flere måter, bl.a. ved at skigåingen forhindres og ved at hytteeiendommenes verdi forringes. Det synes å være på det rene at hyttenes markedsverdi påvirkes positivt av å ligge i bilfri høyfjellsnatur og med umiddelbar nærhet til skiløyper. Det vises videre til at vinterbrøyting vil medføre trafiksikkerhetsrisiko, bl.a. som følge av at «*brattbakken*» er uegnet for bilkjøring om vinteren, og til at bruken som skiløype har den såkalte tidsprioriteten, jf. eksempelvis Rt. 1973 s. 1193.

De forhold som tilsier at vinterbrøyting utgjør en urimelig ulempe etter sameieloven, innebærer også at en bruksordning som åpner for vinterbrøyting er i strid med ikke-tapsgarantien i jordskifteloven § 3-18.

4. Videre oppfølging

Med bakgrunn i ovennevnte ber hytteeierne om at dine klienter avstår fra å gjennomføre de tiltak du beskriver i brev 12. juni 2019. Alle eventuelle spørsmål om bruk av vegen bes forelagt veglagene etter reglene i veglova, og vi ber om tilbakemelding med bekreftelse for at dine klienter vil innrette seg i henhold til dette.

Med vennlig hilsen

Advokatfirmaet DSA as

Magnus Dæhlin
Advokat (H)

GRENI M.FL - PARTSLISTE

Navn	Eiendom
Didi Wenger	137/51
Eivind Wist	137/76
Martin og Vivi Strehl	137/2
Ragnhild Esbjug	137/77
Tim Greni	137/68
Erik Aasrud	137/116
Vigdis og Arild Strøm	137/106
Arve Wik	137/100
Bjørn Ivar Larssen	137/55
Torund Larsen	137/119
Tore Henrik Island	137/27
Magnus Blegen	137/188
Eystein Gøttsching Holter	137/78
Marianne Enger	137/27
Inger Johanne G. Wimmer	137/88
Jan Felberg	137/136
Kristin Bråge Fjeldstad	137/26
Kjell Ulven	137/39
Kjell Johannes Johansen	137/37
Arild Thorstensen	137/146 + 147
Sigrunn Marie Koller	137/144
Pål Michel Hansen Belgau	137/30
Terje Lillestøl Melaa	137/111
Gry Solbraa	137/115
Axel Lund	137/91
Kristin Jenssen	137/95

ADVOKATENE SVEEN AS

Medlemmer av den norske advokatforening.
Valdres eldste advokatfirma

Org.nr.: 994.267.256 MVA

Advokat Svein-Erik Sveen,
daglig leder
Advokatassistent DNA Grethe Blokhus
Advokatsekretær Anne Marie Strand

Til hytteeiere i øvre felt

Fagernes, den 19.7.19

TIL HYTTEEIERE PÅ NORDFJELLSTØLEN med adkomst via veinettet nord for vinterparkeringsplassen.

PRØVEORDNING MED VINTERBRØYTING – invitasjon til samarbeid om felles tiltak.

Som viser til mitt tidligere brev og orienteringsmøte. Jeg var av den oppfatning at dette var positivt resultat og tilbakemeldingen om etterlaget, tyder på det samme.

I den forbindelse har jeg fått et brev fra adv Dæhlin, som representerer en mindre gruppe i området. Jeg vedlegger brevet med vedlegg.

Videre vedlegger jeg mitt svar, slik at dere alle ser hva som skjer.

Med dette inviteres fortsatt de som ønsker vinterbrøyting velkommen. Denne side kommer snart tilbake til kostnader idet avtale snart vil bli inngått med brøyter.

Med vennlig hilsen

Svein-Erik Sveen
adv

Advokatene Sveen AS
Postboks 36
2901 Fagernes

Att: Svein-Erik Sveen

Oslo, 6. september 2019

Saknr: 3437
Ansvarlig advokat: Magnus Dæhlin

VINTERBRØYTING PÅ NORDFJELLSTØLEN

Det vises til tidligere korrespondanse, senest ditt brev 18. juli 2019. Vi gjennomførte 3. september møte med en rekke berørte hytteeiere og skal oppsummere enkelte spørsmål knyttet til de tiltak som planlegges iverksatt av dine klienter.

Innledningsvis påpeker vi at det i brev 18. juli ikke fremgår hvem du representerer og det bes for ordens skyld om en oversikt.

I tillegg til å representere de parter som er angitt i *vedlegg 1* til vårt brev 9. juli er vi nå også engasjert av Jan Erik Skogen, eier av gbnr. 137/14.

1. Det er ikke rettslig adgang til vinterbrøyting av veiene på Nordfjellstølen

Som redegjort for i vårt brev 9. juli mener vi at et krav om vinterbrøyting er uforenlig med våre klienters rett til bruk av veien, bl.a. som skiløype, jf. sameieloven § 3. Bestemmelser om vinterbrøyting kan heller ikke fastsettes i en bruksordningssak for jordskifteretten, idet tiltaket støter an mot ikke-tapsgarantien i jordskifteloven § 3-18. Uavhengig av hvordan man ser på disse spørsmålene gir fremstillingen i ditt brev 18. juli grunn til å understreke at vinterbrøyting ikke kan iverksettes, uten forutgående behandling i berørte veilag.

En forutsetning om at dine klienter har en underliggende rett til helårsvei, gir ingen rett til ensidig å fastsette når og hvor veiene skal brøytes, om disse skal være åpne eller stengt på ukedager, timeskjøring osv. Veiloven § 55 forutsetter at slike spørsmål behandles i de respektive veilag. Vi viser i den forbindelse også til dine klienters begjæring om jordskiftesak 24. juni 2017, hvor det ble påpekt at saksøkerne ønsket etablering av veilag med vedtekter for hele veisystemet. Det synes følgelig ikke å være noen reell uenighet om dette utgangspunktet.

At enkelte hytteeiere, eller mindre grupper, ikke ensidig kan iverksette tiltak på veiene, er i for seg selvsagt. Det er nesten 100 eiendommer som benytter veisystemet ovenfor Nordfjellstølen og en gruppe på et titalls hytteeiere kan ikke treffe beslutninger som påvirker de øvriges bruk. Dersom det iverksettes brøyting, uten at det er laget tilfredsstillende retningslinjer, kan det oppstå farlige trafikksituasjoner og betydelige ulemper for annen bruk av veiene:

Veiene på Nordfjellstølen er smale og kjøring i begge retninger på glatte vinterveier innebærer en åpenbar risiko. Dersom det f.eks. bare brøytes i helger blir fremkommeligheten på ukedagene vanskelig gjort ved at

man ikke får de samme mulighetene til adkomst med snøskuter og på ski. Videre vises det til at en rekke av våre klienter har bestilt hytteservice for kommende vinter. Dette omfatter bl.a. oppkjøring av skuterspor, tilsyn ved bruk av skuter, persontransport, innkjøring av forsyninger (ved, varer osv.). Denne virksomheten vil kunne bli vanskeliggjort av brøyting, idet skutertransporten enkelte steder er avhengig av å benytte eksisterende veitrase. Disse forholdene illustrerer vårt poeng; nemlig at utøvelsen av en eventuell rett til vinteradkomst må foregå på en hensiktsmessig organisert måte, etter bestemmelser truffet av de respektive veilag.

Som oppsummering vises det til at spørsmålet om vinterbrøyting først forutsetter en rettslig behandling, hvor det må vurderes om dine klienter har rettskrav på gjennomføring av tiltaket i relasjon til øvrige brukere av veien. Dersom dette - mot formodning - blir utfallet, må det fastsettes regler bl.a. om når og hvor det skal brøytes, kostnadsfordeling, trafikksikkerhetstiltak osv. Slike bestemmelser kan jordskifteretten treffe i bruksordningssak eller partene kan sørge for dem selv, i veilagene.

2. Videre oppfølging

I brev 19. juli 2019 fastholder dine parter at det vil bli bestilt brøyting kommende vinter. Vi gjentar derfor at våre klienter i så fall vil begjære midlertidig forføyning med krav om at tiltaket stanses. I den forbindelse bes opplyst hvem som eventuelt er engasjert med henblikk på faktisk gjennomføring av brøyting, herunder hvem som har bestilt tjenesten.

Avslutningsvis varsles det at våre klienter vil kreve erstattet det tap de eventuelt blir påført som følge av ulovlig brøyting. Tap vil bl.a. kunne oppstå for de som har bestilt hytteservice for kommende vinter.

Med vennlig hilsen

Advokatfirmaet DSA as

Magnus Dæhlin

Advokat (H)

VALDRES TINGRETT

KJENNELSE

Avsagt:	13.12.2019
Sak nr.:	19-176739TVI-VALD
Dommer:	dommerfullmektig m/ spesiell fullmakt Sigrid Marie Tybring-Gjedde Morseth
Saken gjelder:	Begjæring om midlertidig forføyning

Pål Michel Hansen Belgau	Advokat Magnus Dæhlin
Are Fossum	Advokat Magnus Dæhlin
Ragnhild Røken Esbjug	Advokat Magnus Dæhlin
Vigdis Strøm	Advokat Magnus Dæhlin
Kjell Magnar Ulven	Advokat Magnus Dæhlin
Vidar Martinsen	Advokat Magnus Dæhlin
Eystein Gøttsching Holter	Advokat Magnus Dæhlin
Tage Martinsen	Advokat Magnus Dæhlin
Marianne Enger	Advokat Magnus Dæhlin
Kristin Jenssen	Advokat Magnus Dæhlin
Marianne Ragnhild Wimmer	Advokat Magnus Dæhlin
Kjell Johannes Johansen	Advokat Magnus Dæhlin
Jon Magnus Blegen	Advokat Magnus Dæhlin
Arild Thorstensen	Advokat Magnus Dæhlin
Bjørn Ivar Bronken Larssen	Advokat Magnus Dæhlin
Einar Hellum	Advokat Magnus Dæhlin
Axel Lund	Advokat Magnus Dæhlin
Jan Felberg	Advokat Magnus Dæhlin
Mette Groseth Langballe	Advokat Magnus Dæhlin
Tim Greni	Advokat Magnus Dæhlin
Hans Aksel Storslett	Advokat Magnus Dæhlin
Kristin Bråge Fjeldstad	Advokat Magnus Dæhlin
Jan Erik Skogen	Advokat Magnus Dæhlin
Vivi Høgstedt Strehl	Advokat Magnus Dæhlin
Sigrunn Marie Koller	Advokat Magnus Dæhlin
Inger Johanne Gudrun Wimmer	Advokat Magnus Dæhlin
Arve Wik	Advokat Magnus Dæhlin
Håkon Sigvard Sundklakk	Advokat Magnus Dæhlin

Torund Larsen
Nina Amelie Staib Stange
Eivind Wist
Terje Lillestøl Melaa
Didi Wenger
Gry Orfei Solbraa
Martin Andreas Strehl
Terje Larsen
Petter Elstrøm
Stine Agnete Thorstensen
Erik Aasrud
Karin Esther Fevang

Advokat Magnus Dæhlin
Advokat Magnus Dæhlin
Advokat Magnus Dæhlin
Advokat Magnus Dæhlin
Advokat Magnus Dæhlin
Advokat Magnus Dæhlin
Advokat Magnus Dæhlin
Advokat Magnus Dæhlin
Advokat Magnus Dæhlin
Advokat Magnus Dæhlin
Advokat Magnus Dæhlin
Advokat Magnus Dæhlin

mot

Lars Thon Byfuglien
Arne Braadland
Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA,
under stiftelse

Advokat Svein-Erik Sveen
Advokat Svein-Erik Sveen
Advokat Svein-Erik Sveen

KJENNELSE

Tim Greni og Torund Larsen m.fl har begjært midlertidig forføyning overfor Lars Thon Byfuglien, Arne Braadland, Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA, under stiftelse og Brøytesamvirket Nordfjellstølsen SA under stiftelse med krav om stans av brøyting på vegnettet nord for vinterparkeringsplassen på gbnr. 137/2 i Etnedal kommune.

Sakens bakgrunn

Sommeren 2017 gikk 16 personer med hytteeiendommer fradelt gnr. 137 bnr. 2 på Nordfjellstølen til rettsutgreiingssak ved Valdres jordskifterett for å få avklart hvorvidt deres veirett også omfatter retten til å brøyte veinettet. Veinettet omfatter hovedåren fra vinterparkeringsplassen og opp til Øverliakrysset og alle stikkveier som går ut fra denne, totalt tre – fire kilometer. Motparten i jordskiftesaken var grunneierne av gnr. 137, bnr. 2 i Etnedal. Fordi grunneierne av gnr. 103, bnr. 21 og 73 i Nord-Aurdal var andelshavere og medansvarlige for hovedveien, bla også de gjort til parter i saken. Valdres jordskifterett avsa dom 25. oktober 2018 på at de 16 hytteeierne har rett til å besørge vinterbrøyting av det veisystem, både hovedvei og sidegrener, som befinner seg på grunnen til gnr. 137, bnr. 2 nord for vinterparkeringsplassen ved Nordfjellstølen. Dommen ble anket til Eidsivating lagmannsrett, som ved beslutning av 25. februar 2019 ikke gav samtykke til fremme av anken. Avgjørelsen er rettskraftig.

Den 12. juni 2019 sendte saksøkerne i jordskiftesaken v/advokat Sveen ut brev til samtlige hytteeiere i området hvor de orienterte om at det ville bli igangsatt brøyting på veinettet vinteren 2019/2020. Det ble gitt informasjon om at brøyting ville skje slik at veien holdes åpen fra fredag til søndag, i vinterferien, påsken og ved andre vinterhøytider. Videre at det ville bli plassert autovern i Brattbakken, satt ut brøytestikker og skilt som informerte om kjøring opp og ned hovedveien på hele og halve time.

Saksøkerne i foreliggende sak, totalt 41 personer, var ikke parter i jordskiftesaken. Samtlige har hytter i stikkveiene ut fra hovedåren som går fra vinterparkeringsplassen og opp til Øverliakrysset på Nordfjellstølen. Ved brev av 9. juli 2019 motsatte de seg at brøyting kunne besluttes ensidig av et mindretall av brukerne av veien, og at brøyting uansett ikke kunne skje før det var fastsatt regler for gjennomføringen i de berørte veilag på strekningene.

Brøytetilhengerne fastholdt sin rett til å brøyte veiene i brev av 18. juli 2019, og listet opp flere sikkerhetstiltak som skulle gjennomføres for å trafikksikre brøytingen. Saksøkerne i foreliggende sak opprettholdt at brøyting av veinettet ikke kan skje uten forutgående behandling i veilagene.

Den 15. og 16. november 2019 ble det brøytet på veinettet, og den 26. november begjærte brøytemotstanderne midlertidig forføyning mot Lars Thon Byfuglien og Ole Kenneth

Hestekind, brøytemannskapet. Ved prosesskriv av 29. november ble begjæringen utvidet til også å omfatte Arne Braadland og Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA. Saksøkerne frafalt senere begjæringen overfor Hestekind ved prosesskriv 3. desember 2019. Tilsvaret ble inngitt den 4. desember og rettsmøte til behandling av begjæringen ble holdt den 5. desember. Fra saksøkernes side møtte to partsrepresentanter som avga forklaring. Fra de saksøkte side møtte Lars Thon Byfyglien og Arne Braadland, som begge avga partsforklaring. Retten mottok ellers to vitneforklaringer og det ble fremlagt slik dokumentasjon som fremgår av rettsboken.

Saksøkerne har i det vesentlige anført:

Brøytingen er en rettsstridig krenkelse av deres rettigheter til bruk av veinettet, og dette er planlagt forfulgt rettslig i fremtiden. Det aktuelle i forbindelse med begjæring om midlertidig forføyning, er at den brøytingen som nå foregår er i strid med den fremgangsmåte som veglova forutsetter. Veglova § 55 angir at vinterbrøyting først kan iverksettes etter at det i de berørte veilagene er truffet beslutninger om hvordan brøytingen og bruk av veiene skal organiseres.

Hvordan og når brøyting skal skje kan ikke besluttes av et mindretall hytteeiere i området. Samtlige hytteeiere som benytter veisystemet i området utgjør et veilag, og det er disse som i fellesskap skal treffe beslutninger om bruken av veien, herunder fatte regler for eventuell snøbrøyting. Brøytingen som nå foregår er følgelig ulovlig.

I tillegg medfører brøytingen stor trafikkfare, med uforsvarlige kjøreforhold og utrygghet for alle brukerne av området. Flere av saksøkerne har benyttet scooter for å ankomme sine hytter, og når veien brøytes og strøs er ikke dette lenger mulig. De blir da henvist til å gå fra vinterparkeringen og opp til sine respektive hytter med all bagasje. I tillegg er flere av stikkveiene ikke egnet for tunge brøytebiler og vil bli ødelagt, og da kostbare å istandsette. Brøytingen utgjør en vesentlig skade og ulempe for saksøkerne.

Konsekvensen av et midlertidig brøyteforbud innebærer kun at forholdene på Nordfjellstølen blir slik de alltid har vært, og er derfor minimale for de saksøkte.

Det er på denne bakgrunn nødvendig med et midlertidig forbud frem til det er truffet bestemmelser om hvordan eventuell brøyting skal foregå. Dette må skje enten gjennom demokratisk prosess i veilagene eller ved at jordskifteretten fastsetter dette nærmere i en bruksordningssak.

De saksøkte har i det vesentlig anført:

Verken Lars Byfyglien eller Arne Braadland er rette saksøkte for begjæringen. Byfyglien er kun engasjert av Brøytesamvirket Nordfjellstølen for å brøyte veiene. Braadland er gift med en hytteeier som gjennom jordskifterettens dom har rett til å brøyte, men er ikke selv hjemmelshaver til noen eiendom i veinettet.

Det er ikke riktig at brøyting krever forutgående behandling og godkjenning i veilagene. Retten til å brøyte hele veinettet følger av jordskifterettens dom, og vil gjelde uavhengig av hva som bestemmes i eventuelle veilag.

Allerede på forsommeren ble det sendt ut informasjon til hytteeierne i området om når og hvordan brøyting ville skje, hvilke sikkerhetstiltak som ville bli truffet og hvor man kunne henvende seg for å få nærmere informasjon om brøytingen. Det ble invitert til et samarbeid.

Sikkerhetstiltakene er iverksatt av det brøytesamvirket som brøytetilhengerne er i gang med å stifte. Det er satt ut skilter for timekjøring, plassert ut en sandstrøtank og man har forsøkt å sette opp brøytestikker og autovern, men dette er blitt motarbeidet.

Brøytemannskapet har kontrakt på at det skal brøytes ved åtte cm snefall, altså ved behov. De skal samtidig besørge strøing om det er nødvendig. Det er lagt planer for mindre justeringer av skiløypene, slik at disse holdes adskilt fra Brattbakken. Det er ingen fare forbundet med brøytingen.

Brøytelaget har ønsket å foreta brøyting ett år for å høste erfaringer før man eventuelt fremmer bruksordningssak hos jordskifteretten. Det er fritt frem for alle interesserte å delta og være med å bestemme i brøytesamvirket. Ingen skade er skjedd om veinettet brøytes en sesong.

Ingen som ikke ønsker vinterbrøyting blir belastet med regninger for brøytingen. Vinterbrøytet vei medfører at hytteverdiene øker med 400-500 000 kroner.

Brøytingen medfører ingen fare, skade eller ulempe for noen involverte. Vilåårene for midlertidig forføyning er ikke tilstede.

Rettsens vurdering:

Partsforholdet

Retten finner at kun Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA under stiftelse er rette saksøkte og at det har partsevne, jf. tvisteloven § 2-1 (2). Det vises i denne sammenheng til at det har en formalisert medlemskapsordning, egne midler, et tydelig formål og et styre som representerer dem utad. Blant annet har styret bedt Arne Braadland, som leder av sammenslutningen, om å inngå kontrakt om vinterbrøyting. Retten kan ikke se at partsevne er betinget av registrering i Brønnøysundregisteret.

Braadland har engasjert Byfuglien til å brøyte, og brøytingen utføres følgelig på vegne av Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA. Rette saksøkt er imidlertid den som har engasjert noen

til å utføre den handlingen forføyningen skal stoppe, jf. LG-2005-117640. Brøytesamvirket har bestilt brøytingen og vil være forpliktet etter den midlertidige forføyningen.

Begjæringen om midlertidig forføyning avvises overfor Lars Thon Byfuglien og Arne Braadland.

Begjæring om midlertidig forføyning

Retten er kommet til at sikringsgrunnen ikke er sannsynliggjort, og avslår begjæringen på dette grunnlaget.

Etter tvisteloven § 34-2 kan midlertidig forføyning besluttes dersom både kravet det begjæres forføyning for og en sikringsgrunn er sannsynliggjort. Sikringsgrunn foreligger når den handling den midlertidige forføyning angir, stopp av brøyting, er nødvendig for å avverge en vesentlig skade eller ulempe, jf. tvisteloven § 34-1 (b). Beviskravet er sannsynlighetsovervekt.

Bestemmelsen gir anvisning på en konkret interesseavveining. I Rt. 2002 s. 108 uttalte kjæremålsutvalget at bokstav b åpnet for «en sammensatt vurdering av hvor viktig det omtvistede rettsforhold er for saksøkeren, hvor stort behov saksøkeren har for midlertidig forføyning, hvor inngripende en midlertidig forføyning vil være, saksøktes adferd m.v.».

Hva gjelder behovet for en midlertidig forføyning, anser ikke retten at forholdene i veinettet er kaotiske eller innebærer noen særskilt trafikkfare. Allerede ved brev av 12. juni 2019 ble samtlige hytteeiere varslet om at veiene ville bli brøytet til vinteren. Alle ble invitert til å delta i samarbeidet rundt gjennomføringen av brøytingen, og det ble gitt beskjed om hvilke sikkerhetstiltak som ville bli iverksatt. Disse er senere gjennomført. Skilt er satt opp for å sikre timekjøring og sand ligger klart når strøing er påkrevd. Autovern er anskaffet og forsøkt satt ut uten at det kan bebreides de saksøkte at dette ikke er gjennomført. Uansett er behovet for autovern liten midt i sesongen, når snøfall gjør brøytekanterne til naturlige autovern.

Videre har brøytemannskapet klare instruksjoner på at det skal brøytes og strøs ved behov. Byfuglien forklarte at han selv følger med på vær og føre, i tillegg til at han har en løpende dialog med brøytesamvirket. Brøytebilen holder en svært lav hastighet og har tid til å registrere mennesker i veinettet. Med en roterende lampe på taket og to blinkende lys som avgir en kraftig lysstråle er den både synlig og hørbar for alle ferdende. Brøytemannskapet er erfarne og etter rettens syn skjer brøytingen under forsvarlige og ordnede forhold. Timekjøring er skiltet og godt kjent for de som har tilhørighet i området. Reglene for gjennomføringen av brøytingen fremstår forsvarlige.

Det var uenigheter i rettsmøtet hvorvidt informasjonen om at det vil bli brøytet ved behov, og ikke bare i helger og høytider, var formidlet til samtlige hytteeiere. Retten tillegger ikke

dette noen betydning, all den tid dette faktisk er avtalt og finner sted. Byfuglien har erfaring som brøyter og anslo at det ikke vil være noe problem å holde veinettet åpent for trafikk. Dette innebærer at det vil være adkomstmulighet til hyttene vil være alle dager i uken. I tillegg har brøytemannskapet orientert om at gir man beskjed, kan brøyter lage oppstillingsplass for to biler utenfor alle hytter. Ordningen fremstår fleksibel for den som er interessert.

Retten ser heller ikke at scooterkjøringen vanskeligjøres i stor grad om veien brøytes. Byfuglien forklarte at en mulig løsning er at de dagene Brattbakken må strøs, kan det holdes en glippe åpen slik at scooteren kan kjøre utenom sanden. I tillegg kan man lage ramper slik at scooteren får hjelp over høye brøytekanter. Videre forklarte scooterfører Gjermund Urberg at det er mulig for ham å kjøre på strødd bakke, men at det vil slite på kjøretøyet og han må kjøre flere omganger fordi han ikke kan bruke slede. At disse omstendighetene vil kunne medføre økte scooterpriser anses ikke som en vesentlig ulempe. Det vil uansett fremdeles være mulig å parkere på vinterparkeringsplassen og gå opp, som det alltid har vært.

Å legge om en skiløype slik at den tas ut av Brattbakken og den trafikk som der vil skje, fremstår mer som en fornuftig løsning enn en ulempe. Retten kan ikke se at Brattbakken byr på større farer enn hva som er påregnelig i bakker hvor det både er biler og gående, heller ikke at krysningspunktet over Øverliakrysset er farligere enn andre kryss hvor bilvei møter skiløype.

Adgangen til enkelte hytter kan bli vanskeligere og mer tungvint om man ikke ønsker å benytte veien til bilkjøring, og det kan bli kostbart dersom en stikkvei må oppgraderes til kjørbar stand på vinterføre. Etter rettens syn er imidlertid ikke dette en vesentlig ulempe.

Videre finner retten at det foreligger oversiktlig og god informasjon om brøytingen. I brev sendt ut i juni ble samtlige hytteeiere opplyst om Facebook-siden Nyttig på Nordfjellstølen og det fremgår at brøytelaget vil publisere informasjon på denne. Siden er senere brukt til å formidle informasjon om brøytingen. Retten finner det uten betydning at man må bli godkjent av administrator for å få innpass i gruppen. I brevet inviteres også samtlige hytteeiere til å delta i samarbeidet om brøytingen og det innkalles også til et møte i den anledning. Torund Larsen forklarte at hun ikke kunne delta på møtet. Etter rettens syn er informasjonen tilgjengelig for den som ønsker den og retten er enig i at de saksøkte ikke kan bebreides for at informasjon ikke har tilkommet saksøkerne.

Av lovkommentarene til tvisteloven § 34-2 fremgår det at det har betydning hvorvidt andre ordninger eller forføyninger enn midlertidig forføyning står til rådighet. Slik retten ser det, foreligger andre tiltak, blant annet å kommunisere med brøytetilhengerne og brøytemannskapet. Retten bemerker i denne sammenheng at saksøkerne i over et halvt år har vært klar over at det vil finne sted brøyting denne sesongen, uten at de har involvert seg

i brøytsamvirket for å gjøre sitt for at deres synspunkter ble hørt. Denne passiviteten taler for at man i foreliggende sak ikke har det hasteelement som ofte kjennetegner midlertidige forføyninger.

Saksøkerne ønsker sitt hovedkrav – at brøyting av veinettet er ulovlig uten forutgående fastsettelse av regler for gjennomføring i veilagene – sikret gjennom den midlertidige forføyningen. Retten kan ikke se at en midlertidig forføyning er nødvendig for å sikre dette, eller at dette kravet på noen måte forspilles om brøyting tillates frem til eventuelle regler for gjennomføringen av brøyting fastsettes. Det vil falle ny snø til neste år og deres rettslige posisjon vil være den samme. Når man har høstet erfaringer med brøyting i en sesong, vil man også ha et bedre grunnlag for å kreve en eventuell bruksordningssak ved jordskifteretten.

Kravene til sannsynliggjøring av hovedkrav og sikringsgrunn er to selvstendige vilkår. Fordi retten er kommet til at sikringsgrunn ikke foreligger, finner den det ikke nødvendig å ta stilling til om hovedkravet er sannsynliggjort. Terskelen for å konstatere sikringsgrunn kan påvirkes av hvor klart det er at hovedkravet vil føre frem, jf. *Flock, Midlertidig sikring*, s. 107 hvor det uttales at det: «kan (...) være grunn til å lempe på kravene til sikringsgrunn der det synes utvilsomt at saksøkeren er berettiget etter det hovedkrav han gjør gjeldende». Retten finner imidlertid ikke at dette er tilfellet i foreliggende sak. Det er ikke utvilsomt slik at reglene for brøyting må fastsettes av enten et veilag eller ved en bruksordningssak for å være gyldige.

Etter dette er retten kommet til å ikke gi saksøkerne medhold i sin begjæring om midlertidig forføyning.

Sakskostnader:

Det følger av tvisteloven § 32-2 at det er de alminnelige sakskostnadsreglene i tvisteloven kapittel 20 som gjelder. De saksøkte har vunnet saken fullt ut og har krav på erstatning for sine sakskostnader, jf. tvisteloven § 20-2 første og annet ledd.

Advokat Sveen har fremlagt en salær oppgave på kroner 112 125 inkludert mva. I tillegg er det bedt om ytterligere 5000 kroner + mva. for det arbeid han har utført på vegne av Ole Kenneth Hestekind. Saksøkerne hadde ingen innsigelse til omkostningsoppgaven.

Etter tvisteloven § 20-5 første ledd skal full erstatning for sakskostnader dekke alle partens nødvendige kostnader. Ved vurderingen av hva som har vært nødvendig skal det legges vekt på om det ut fra betydningen av saken har vært rimelig å pådra dem.

Etter rettens syn er det ikke rimelig å tilkjenne ekstra sakskostnader for arbeid utført for Hestekind, utover det som allerede inngår i salær oppgaven. Det vises til at Hestekind ble

frafalt som part dagen før Sveen inngav tilsvar og det ikke har vært andre problemstillinger overfor ham enn for Byfuglien.

Etter dette fastsettes sakskostnadene til kroner 112 125.

SLUTNING

1. Begjæring om midlertidig forføyning avvises overfor Lars Thon Byfuglien og Arne Braadland.
2. Begjæringen om midlertidig forføyning forkastes.
3. I sakskostnader betaler Pål Michel Hansen Belgau, Are Fossum, Ragnhild Røken Esbjug, Vigdis Strøm, Kjell Magnar Ulven, Vidar Martinsen, Eystein Gøttsching Holter, Tage Martinsen, Marianne Enger, Kristin Jenssen, Marianne Ragnhild Wimmer, Kjell Johannes Johansen, Jon Magnus Blegen, Arild Thorstensen, Bjørn Ivar Bronken Larssen, Einar Hellum, Axel Lund, Jan Felberg, Mette Groseth Langballe, Tim Greni, Hans Aksel Storslett, Kristin Bråge Fjeldstad, Jan Erik Skogen, Vivi Høgstedt Strehl, Sigrunn Marie Koller, Inger Johanne Gudrun Wimmer, Arve Wik, Håkon Sigvard Sundklakk, Torund Larsen, Nina Amelie Staib Stange, Eivind Wist, Terje Lillestøl Melaa, Didi Wenger, Gry Orfei Solbraa, Martin Andreas Strehl, Terje Larsen, Petter Elstrøm, Stine Agnete Thorstensen, Erik Aasrud og Karin Esther Fevang til Lars Thon Byfuglien, Arne Braadland og Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA 112 125 – etthundreogtolvtusenetthundreogtjuefem - kroner innen to uker etter forkynnelse av kjennelsen.

Retten hevet

Sigrid Marie Tybring-Gjedde Morseth

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klart at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 125 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 125 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling.

Hvis de blir tatt til behandling, er det som regel hvis spørsmålet har betydning utover den aktuelle saken, hvis andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller hvis saken reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.

EIDSIVATING LAGMANNSRETT

KJENNELSE

Avsagt: 15.04.2020

Saksnr.: 20-006381ASK-ELAG/

Dommere:

Lagdommer

Lagdommer

Lagdommer

Johannes Høy

Dagny Raab

Ørnulf Røhnebæk

Ankende part	Mette Groseth Langballe	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Arild Thorstensen	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Ragnhild Røken Esbjug	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Kristin Jenssen	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Gry Orfei Solbraa	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Martin Andreas Strehl	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Jan Erik Skogen	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Petter Elstrøm	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Axel Lund	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Bjørn Ivar Bronken Larssen	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Terje Lillestøl Melaa	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Marianne Enger	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Arve Wik	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Vivi Høgstedt Strehl	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Vigdis Strøm	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Kjell Magnar Ulven	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Didi Wenger	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Pål Michel Hansen Belgau	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Nina Amelie Staib Stange	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Are Fossum	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Jan Felberg	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Torund Larsen	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Håkon Sigvard Sundklakk	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Stine Agnete Thorstensen	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Eystein Gøttsching Holter	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Hans Aksel Storslett	Advokat Magnus Dæhlin

Ankende part	Inger Johanne Gudrun Wimmer	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Tage Martinsen	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Sigrunn Marie Koller	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Eivind Wist	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Kristin Bråge Fjeldstad	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Jon Magnus Blegen	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Vidar Martinsen	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Terje Larsen	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Marianne Ragnhild Wimmer	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Karin Esther Fevang	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Einar Hellum	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Tim Greni	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Kjell Johannes Johansen	Advokat Magnus Dæhlin
Ankende part	Erik Aasrud	Advokat Magnus Dæhlin
Ankemotpart	Lars Thon Byfuglien	Advokat Svein-Erik Sveen
Ankemotpart	Arne Braadland	Advokat Svein-Erik Sveen
Ankemotpart	Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA, under stiftelse	Advokat Svein-Erik Sveen

Saken gjelder midlertidig forføyning tilknyttet brøyting av private veger i et hytteområde.

I Etnedal kommune ligger setergrenda Nordfjellstølen. Området ligger sørvest i Etnedal kommune og grenser i vest til Nord-Aurdal kommune. I dag benyttes området hovedsakelig til fritidsbebyggelse og rekreasjon.

Vinterbrøytingen i området har vært begrenset til strekningen fra Fv. 33 til det partene i fellesskap benevner som vinterparkeringsplassen. Flere av de ubrøytede vegtraseene nord for vinterparkeringsplassen har blitt benyttet til skiløyper og hytteservice i form av snøscootertransport for hytteeierne. Blant de ca. 90 fritidseiendommene i området er det ulikt syn på spørsmålet om å iverksette vinterbrøyting nord for vinterparkeringsplassen.

I 2017 anla 16 hytteeiere – «brøytetilhengerne» – jordskiftesak blant annet for å avklare om deres vegrett omfatter rett til å foreta vinterbrøyting av vegsystemet nord for vinterparkeringsplassen. Jordskiftesaken ble kun anlagt mot de grunneierne som avga vegrett, ikke mot øvrige fritidseiendommer med vegrett.

I dom av 25. oktober 2018 kom Valdres jordskifterett, under dissens, til at de grunneierne som avgir vegrett, det vil si gnr. 137 bnr. 2 i Etnedal og gnr. 103 bnr. 21 og 73 i Nord-Aurdal, ikke har rettslig grunnlag for å motsette seg utvidet vinterbrøyting.

Sommeren 2019 sendte advokat Svein-Erik Sveen, på vegne av brøytetilhengerne, brev til de øvrige fritidseiendommene. I brevet gis uttrykk for jordskifterettens dom har rettskraftvirkning også for de som ikke var parter i jordskiftesaken. De hytteeierne som motsetter seg vinterbrøyting – «brøytetilmotstanderne» – protesterte ved advokat Magnus Dæhlins svarbrev 9. juli 2019. I svarbrevet anføres at vinterbrøyting forutsetter flertallsvedtak i berørte veglag. De to frontene fastholdt sine standpunkter i påfølgende korrespondanse. Det omtvistede spørsmålet har ikke blitt behandlet i berørte veglag. Høsten 2019 iverksatte brøytetilhengerne vinterbrøyting av vegsystemet nord/nordøst for vinterparkeringsplassen.

Som følge av det nye brøytetiltaket, og med formål om å få stanset dette, fremsatte eierne av 39 fritidseiendommer, herunder Tim Greni, begjæring til Valdres tingrett om midlertidig forføyning 26. november 2019. De saksøkte tok til motmæle. Tingrett holdt muntlig forhandling 5. desember 2019.

Tingretten avsa kjennelse i saken 13. desember 2019 med slik slutning:

1. Begjæring om midlertidig forføyning avvises overfor Lars Thon Byfuglien og Arne Braadland.
2. Begjæringen om midlertidig forføyning forkastes.

3. I sakskostnader betaler Pål Michel Hansen Belgau, Are Fossum, Ragnhild Røken Esbjug, Vigdis Strøm, Kjell Magnar Ulven, Vidar Martinsen, Eystein Gøttsching Holter, Tage Martinsen, Marianne Enger, Kristin Jenssen, Marianne Ragnhild Wimmer, Kjell Johannes Johansen, Jon Magnus Blegen, Arild Thorstensen, Bjørn Ivar Bronken Larssen, Einar Hellum, Axel Lund, Jan Felberg, Mette Groseth Langballe, Tim Greni, Hans Aksel Storslett, Kristin Bråge Fjeldstad, Jan Erik Skogen, Vivi Høgstedt Strehl, Sigrunn Marie Koller, Inger Johanne Gudrun Wimmer, Arve Wik, Håkon Sigvard Sundklakk, Torund Larsen, Nina Amelie Staib Stange, Eivind Wist, Terje Lillestøl Melaa, Didi Wenger, Gry Orfei Solbraa, Martin Andreas Strehl, Terje Larsen, Petter Elstrøm, Stine Agnete Thorstensen, Erik Aasrud og Karin Esther Fevang til Lars Thon Byfuglien, Arne Braadland og Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA 112 125 – etthundreogtolvtusenett hundreogtjuefem – kroner innen to uker etter forkynnelse av kjennelsen.

Tingretten begrunnet sitt resultat med at sikringsgrunn ikke er sannsynliggjort. Tingretten tok ikke stilling til om hovedkravet – rettsstridig brøyting – var oppfylt.

Tim Greni med flere har i rett tid påanket kjennelsen. Det ankes over rettsanvendelsen og bevisbedømmelsen. Ankemotpartene har tatt til motmæle. Partene har deretter utvekslet en rekke prosesskriv, senest ankemotpartenes prosesskriv 13. mars 2020. I kjølvannet av det såkalte hytteforbudet, jf. § 5 i forskrift 15. mars 2020 nr. 294 om karantene, isolasjon og forbud mot opphold på fritidseiendommer mv. i anledning utbrudd av Covid-19, var det e-postkorrespondanse mellom partene og retten, hvor de ankende parter rettslige interesse var et av temaene.

De ankende parter – Tim Greni med flere – har i det vesentlige anført:

Tingrettens avgjørelse er feil og bygger på feil lovanvendelse og uriktig bevisbedømmelse. Ved anke over kjennelser gjelder ikke noe krav til ankegjensstandens verdi. De ankende parter har rettslig interesse, selv om brøytingen hadde et midlertidig opphold under hytteforbudet.

Jordskifterettens dom 25. oktober 2018 har ikke rettskraftvirkning for de som ikke var parter i saken, herunder de ankende parter og berørte veglag.

Etter at brøyting ble iverksatt, var det umulig å få klarhet i hvem som hadde bestilt og iverksatt tiltaket. Spørsmål om dette ble rettet til advokat Sveen i brev 6. september 2019. Dette og lignende henvendelser var ikke besvart da de ankende parter 26. november 2019 begjærte midlertidig forføyning.

Da tingretten holdt muntlige forhandlinger var forføyningbegjæringen rettet mot den som faktiske gjennomførte brøytingen (Lars Thon Byfuglien), det da uregistrerte Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA og Arne Braadland. Sistnevnte var oppført som

kontaktperson for nevnte samvirkeforetak. I tillegg kommer at samvirkeoven § 13 begrenser samvirkets plikter forut for registrering. Tingretten tok feil da den avviste begjæringen overfor Byfuglien og Braadland.

Idet brøytesamvirket nå har blitt registrert i Enhetsregisteret, frafalles kravet om forføyning overfor Braadland og Byfuglien, likevel slik at de forblir solidarisk ansvarlige for ankende parterers sakskostnader for tingrett og lagmannsrett.

Selv om midlertidig forføyning forutsetter at både kravet og sikringsgrunnen må sannsynliggjøres, skulle tingretten vurdert hovedkravet. Dette skyldes at hovedkravets styrke har betydning for hvilke krav som stilles til sikringsgrunn.

Hovedkravet som gjøres gjeldende, er at den iverksatte brøytingen åpenbart er ulovlig, fordi det ikke foreligger beslutning i berørte veglag. Tingretten har misforstått veglovens system.

Hytteeierne på Nordfjellstølen har bruksrett til det vegnettet som er i sambruk. Dette medfører i seg selv at de bruksberettigede utgjør et veglag, jf. veglova § 55 første ledd jf. § 54. Vegfellesskapet er et bundet medlemskap. Spørsmålet om blant annet «annan trafikkregulering» hører under veglaget. Veglagets styringsrett omfatter også vinterbrøyting som ikke utgjør en etablert rettighet. Vinterbrøyting i denne saken utgjør ikke en etablert rettighet.

I et veglag er det flertallet som rår, med mindre noe annet er bestemt. I denne saken er det ikke grunnlag for å gjøre unntak fra hovedregelen om alminnelig flertall. Beslutningen om å iverksette brøyting er ikke truffet av berørte veglag. I tillegg kommer at tiltaket er bestilt og iverksatt av et lite mindretall av fritidseiendommene. Ankemotpartene har tatt seg til rette ved å iverksette ulovlig vinterbrøyting. Ulovligheten forsterkes av at det, uten behandling i berørte veglag, er utarbeidet trafikkregler.

Tiltaket som kreves stanset er åpenbart ulovlig, og det stilles derfor mindre krav til sikringsgrunn. Den ulovlige brøytingen medfører vesentlig ulempe for de ankende parter. Forføyningen vil ha begrensede konsekvenser for ankemotpartene. Forføyningen vil reetablere det som i alle år har vært situasjonen på Nordfjellstølen.

Brøytingen har ført til en uoversiktlig og trafikkfarlig situasjon. For det første har den bratteste bakken (22 % helning) ikke latt seg sikre med autovern. Tingretten tok feil da den la til grunn at brøytekanter utgjør et naturlig autovern. For det andre krysser de angjeldende vegene flere skiløyper. De ankende parter har ikke fjernet skilter eller brøytestikker.

Det er videre slik at vegen er åpen for alminnelig ferdsel. Vegeier risikerer å bli holdt erstatningsansvarlig for eventuelle skader som oppstår ved bruk av vegen. Ved aktsomhetsvurderingen vil forvaltningen og organiseringen av eierskapet kunne stå sentralt.

I tillegg kommer praktiske ulemper for den enkelte brøytemotstander, herunder vil brøytekantene tidvis gjøre det vanskelig å opprettholde den snøscootertransporten flere av hyttene er avhengige av.

Videre er det slik at vegnettet ikke er egnet for vinterbrøyting før det er iverksatt utbedringstiltak. Brøytingen med påfølgende vinterkjøring vil medføre skader på vegen, jf. sakkyndige rapporter.

De ankende parter har nedlagt slik påstand:

1. Lars Byfuglien, Arne Braadland og Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA forbys å brøyte vegnettet nord for Nordfjellstølen vinterparkeringsplass på gbnr. 137/2 i Etnedal kommune frem til det er fastsatt bestemmelser om hvordan eventuell brøyting skal organiseres.
2. De ankende parter tilkjennes sakskostnader for tingretten og lagmannsretten.

Ankemotpartene – Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA mfl. – har i det vesentlige anført:

Tingrettens avgjørelse er riktig. Kravet til ankesum er ikke oppfylt og gjelder selv om tingrettens avgjørelse er en kjennelse. Det vises til sakens substans og hensynet til proporsjonalitet. Saksanlegget er oppkonstruert og kostnadsdrivende.

De ankende parters rettslige interesse opphørte da hytteforbudet ble vedtatt.

Tingretten har korrekt avvist forføyningssaken overfor Lars Thon Byfuglien og Arne Braadland. Det er således Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA som er riktig part i forføyningssaken. Samvirkeforetaket er nå registrert, og overtar forpliktelser pådratt før registreringen, jf. samvirkelova § 13 første ledd i.f. Styreansvar er ikke påberopt og er neppe relevant.

Spørsmålet om utvidet vinterbrøyting er avgjort ved jordskifterettens rettskraftige dom i saken. Alle 89 fritidseiendommene og grunneierne mv. ble medtatt i jordskiftesaken. Den iverksatte brøytingen er dermed lovlig.

Samtlige 89 fritidseiendommer nord for vinterparkeringsplassen – også de 35 brøytemotstanderne – ble tilskrevet og invitert til å delta i vinterbrøyting, medlemskap og medbestemmelsesrett i brøytesamvirket.

Det er ikke opprettet veglag for stikkvegene. Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA styrer nå vegenettet nord for vinterparkeringsplassen.

Under enhver omstendighet kan et flertall av fritidseiendommene ikke hindre brøyteilhengernes utnytting av sin fastslåtte rett til helårsveg, jf. HR-2018-1004-A.

Brøytingen har vært særdeles vellykket og godt organisert. Den medfører ikke farlige situasjoner, selv om brøytemotstanderne har sabotert trafikksikringstiltak ved å fjerne skilt, foreta «overskilting» og ved å fjerne brøytestikker. Brøytingen har heller ikke medført økte kostnader, verditap, praktiske utfordringer eller andre former for ulemper for de ankende parter. Skiløypene er intakte. Snøscootertrafikken er upåvirket av brøytingen, idet de som brøyter ved behov lager avkjøringsramper i vegkanten. Det faktiske forholdet er at vinterbrøyting høyner verdien av den enkelte fritidseiendom med kr. 400 000 – 500 000. De ankende parter har ingen beskyttelsesverdig grunn for å få stanset brøytingen.

Under enhver omstendighet er dette ikke en hastesak som skal avgjøres ved en midlertidig forføyning. De ankende parter lot være å reise bruksordningssak sommeren 2019.

Ankemotpartene har nedlagt slik påstand:

1. Anken forkastes.
2. Ankende parter dømmes til å betale sakens omkostninger for lagmannsrett.

Lagmannsretten bemerker:

Sakens prosessuelle sider

Ankesaken gjelder en kjennelse og ikke en dom, jf. tvisteloven § 32-7 første ledd. Tvistelovens krav til ankegjensstandens verdi kommer derfor ikke anvendelse, jf. tvisteloven § 29-13 første ledd første punktum.

Det er anket over en kjennelse. Lagmannsretten kan ikke se at muntlig forhandling er nødvendig for å sikre en forsvarlig og rettferdig rettergang. Det er fremlagt omfattende dokumentasjon og bildemateriale som belyser sakens faktiske sider. I samsvar med hovedregelen undergis ankesaken skriftlig behandling, jf. tvisteloven § 29-15 første ledd.

Lagmannsretten finner at de ankende parter har reelt behov («rettslig interesse») for å få prøvd anken. Det såkalte hytteforbudet i medhold av § 5 i forskrift 15. mars 2020 nr. 294, endrer ikke denne vurderingen. Facebook-melding fra Arne Braadland 12. mars 2020, inntatt i advokat Sveens e-post 20. mars 2020 kl. 11:49 sannsynliggjør at brøytetilhengerne vil få iverksatt brøyting når hytteforbudet opphører. Det er nå vedtatt at hytteforbudet opphører med virkning fra 20. april 2020.

Innledningsvis bemerker lagmannsretten at jordskifterettens dom 25. oktober 2018 ikke har rettskraftvirkninger for andre enn sakens parter, jf. tvisteloven § 19-15 første ledd første punktum. Det er den formelle partsbetegnelsen som er avgjørende, ikke hvem som har den reelle interesse i sakens utfall. De ankende parter var ikke part i jordskiftesaken, jf. advokat Sveens saksanlegg 24. juni 2017, gjengivelsen av advokat Sveens påstand for jordskifteretten og selve dommen og slutningen. Fra jordskifterettens jordskifteavgjørelse 25. oktober 2018 side 2 hitsettes:

Det er også en rekke andre hytteeierne som benytter den aktuelle vegstrekning, men disse vil ikke få status som parter før et eventuelt krav om bruksordning skal behandles.

Lagmannsretten kan heller ikke se at jordskifterettens dom gir noen avledet subjektiv rettskraft for andre, jf. tvisteloven § 19-15 første ledd annet punktum. Etter dette konkluderer lagmannsretten med at jordskifterettens dom ikke har avgjørende betydning for utfallet av forføyningssaken.

Partsforholdet

Tingretten la til grunn at Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA under stiftelse hadde partsevne. Lagmannsretten er ikke enig i dette. I advokat Sveens tilsvare til tingretten ble det opplyst at samvirkeforetaket «var under stiftelse», noe tingretten la til grunn for sin avgjørelse. Også i anketilsvaret angir advokat Sveen at Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA er under stiftelse. Hverken tingretten eller lagmannsretten har mottatt dokumentasjon som sannsynliggjør at Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA var reelt stiftet da tingretten avsa kjennelse eller da avgjørelsen ble påanket.

Lagmannsretten bemerker at juridiske personer, herunder samvirkeforetak, ikke får partsevne før det blir stiftet. Dette følger av Rt-1997-975. I Skoghøy «Tvisteløsning» (3. utgave) side 275 heter det:

Så lenge foretaket er under stiftelse, er det ikke noe eget rettssubjekt og har derfor ikke alminnelig partsevne.

I tillegg har samvirkelova § 13 første og annet ledd bestemmelser om ansvar pådratt før foretaksregistreringen:

Før foretaket er registrert, kan det ikkje erverve andre rettar og pådra seg andre skyldnader overfor tredjepersonar enn dei som følgjer av stiftingsdokumentet eller av lov.

For skyldnader som er pådregne i foretaket sitt namn før registreringa, og som foretaket ikkje heftar for etter første ledd, er dei som har pådrege skyldnaden, personleg og solidarisk ansvarlege når ikkje noko anna er avtalt med kreditor. Ved registreringa overtek foretaket skyldnaden.

På denne bakgrunn finner lagmannsretten at tingretten tok feil da den la til grunn at «kun Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA under stiftelse» er rette saksøkte og at det har partsevne, jf. tvisteloven § 2-1 (2)». I forlengelsen av dette, finner lagmannsretten at brøytemotstanderne måtte ha anledning til å rette forføyningsbegjæringen mot henholdsvis den som de facto foresto brøytingen, Lars Thon Byfuglien, og den som på vegne av foretaket under stiftelse skrev under på kontrakten med Byfuglien, det vil si Arne Braadland. Braadlands solidaransvar for tingretten kan også utledes direkte av samvirkelova § 13 annet ledd. Han er oppført som både daglig leder og styreleder i samvirkeforetaket.

Etter dette finner lagmannsretten det klart at tingretten ikke hadde anledning til å avvise begjæringen overfor Lars Thon Byfuglien og Arne Braadland.

Hovedkravet

Det er på det rene at saken gjelder private veger som utgjør felles atkomst for en rekke fritidseiendommer. Det er ikke anført at stiftelsesgrunnlaget for partenes vegrett gjorde unntak fra veglova kapittel VII.

Vegloven § 54 første ledd angir plikter for brukerne av privat veg som benyttes som felles atkomst til flere eiendommer. Av lovens § 55 følger at de som har plikter etter § 54 første ledd utgjør et veglag, og har bundet medlemskap i dette, jf. Otto Arnulf og Erik Grauer «Vegloven med kommentarer» (1998) side 278.

Ankemotpartene erkjenner at det blant fritidseiendommene ikke er flertall for vinterbrøyting.

Lagmannsretten legger videre til grunn at spørsmålet om å iverksette vinterbrøyting av vegnettet nord og nordøst for vinterparkeringsplassen hører under veglaget, idet det ikke er holdepunkter for at denne beslutningsmyndigheten på lovlig vis har blitt delegert eller på annet vis løftet ut av veglagets beslutningsmyndighet. Lagmannsretten kan ikke se at Valdres jordskifteretts dom 25. oktober 2018 endrer dette. Som nevnt har dommen ikke rettskraftvirkninger for andre enn partene. Lagmannsretten finner holdepunkter for at etableringen av samvirkeforetaket var et forsøk på å omgå veglovens system.

Etter lagmannsrettens syn er det sannsynliggjort at et mindretall av de bruksberettigede ikke hadde anledning til å iverksette vinterbrøyting. Denne vurderingen har også de beste rimelighetsgrunner for seg. Ingen av fritidseiendommene kunne ha noen berettiget forventning om fremtidig vinterbrøyting. Det motsatte kan være situasjonen, altså at noen hytteeiere har etablert seg i området nettopp for å slippe biltrafikk.

På denne bakgrunn finner lagmannsretten det sannsynliggjort at ankemotpartene, ved ikke å følge veglovens system, har iverksatt en rettsstridig vinterbrøyting av vegnettet nord og nordøst for vinterparkeringsplassen. Hovedkravet er således sannsynliggjort, jf. tvisteloven § 34-2 første ledd.

Sikringsgrunn

Midlertidig forføyning i denne saken forutsetter at tiltaket finnes nødvendig for å få en midlertidig ordning i et omtvistet rettsforhold for å avverge en vesentlig skade eller ulempe, jf. tvisteloven § 34-1 første ledd bokstav b.

Det er i seg selv et visst poeng at brøytingen er rettsstridig. Etter lagmannsrettens syn er det også et visst poeng at stans av vinterbrøyting reetablerer en mangeårig atkomstløsning i området.

Partene synes å være enige om at det på enkelte punkter i vegnettet er påkrevd med autovern ved kjøring på vinterføre. Dette synes blant annet å gjelde det punktet som partene benevner som brattbakken, hvor vegen er både bratt og smal. Tingretten mente at brøytekantene var tilstrekkelig erstatning for autovern. Det er lagmannsretten ikke enig i, idet brøytekantene ikke alltid er store nok. Under noe tvil finner lagmannsretten det sannsynliggjort at den iverksatte vinterbrøytingen på enkelte punkter medfører risiko for trafikkulykker som kan medføre personskade. Lagmannsretten kan ikke se at skilttiltakene er tilstrekkelig for å etablere god nok trafikksikkerhet.

Lagmannsretten finner videre at det knytter seg usikkerhet til om veglegemet er egnet for vinterbrøyting med tilhørende kjørelastning. Det vises til begivenhetsnær rapport som gir uttrykk for at bærelaget trolig må forsterkes for å unngå kjøreskader. Det vises til Fredrik R. Fjelds vurdering i e-post 4. juli 2018 til advokat Birgitte Bie Mørkved. I den samme vurderingen peker Fjeld på andre praktiske utfordringer tilknyttet vinterbrøyting. Fjelds vurderinger underbygges av Terje Uthushagens rapport 17. januar 2020. Under tvil finner lagmannsretten at de problemer Fjeld og Uthushagen viser til er sannsynliggjort.

På denne bakgrunn finner lagmannsretten – i motsetning til tingretten – det mest sannsynlig at den iverksatte vinterbrøytingen medfører vesentlig skade eller ulempe for de ankende parter, jf. tvisteloven § 34-1 første ledd bokstav b. Kravet til sikringsgrunn er således oppfylt.

Interesseavveiningen

Midlertidig forføyning kan ikke besluttes dersom den skade eller ulempe de ankende parter blir påført står i åpenbart misforhold til ankemotpartenes interesser.

Lagmannsretten kan ikke se at ankemotpartene har tungtveiende interesser i å fortsette en aktivitet som strider mot en mangeårig praksis. Økt salgsverdi for fritidseiendommene og de praktiske fordelene med å kjøre bil helt til hytteveggen, har inngått i interesseavveiningen.

Oppsummering

Etter lagmannsrettens syn er vilkårene for midlertidig forføyning oppfylt. Forføyningen går ut på at vegnettet nord for vinterparkeringsplassen ikke skal brøytes før det er foretatt nærmere avklaring av berettigelsen og eventuell gjennomføring, jf. tvisteloven § 34-3 første ledd. Slutningens punkt 1 utformes i tråd med de ankende parter påstand.

I medhold av tvisteloven § 34-3 tredje ledd beslutter lagmannsretten at virkningen av denne kjennelsen bortfaller dersom de ankende parter ikke senest 12. juni 2020 reiser søksmål om sitt krav om at brøytingen er rettsstridig.

Sakskostnader

Anken har ført frem. Lagmannsretten skal legge sitt resultat til grunn når den vurderer sakskostnadene for tingretten, jf. tvisteloven § 20-9 annet ledd.

Etter hovedregelen i tvisteloven § 20-2 første ledd har de ankende parter krav på full erstatning for sine sakskostnader fra motparten. Avgjørelsen har bydd på tvil særlig tilknyttet kravet om sikringsgrunn. Lagmannsretten finner at det foreligger tungtveiende grunner for å gjøre unntak fra hovedregelen, jf. § 20-2 tredje ledd.

Det tilkjennes ikke sakskostnader for noen instans.

Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING

1. Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA forbys å brøyte vegnettet nord for Nordfjellstølen vinterparkeringsplass på gnr. 137 bnr. 2 i Etnedal kommune frem til det er fastsatt bestemmelser om hvordan eventuell brøyting skal organiseres.
2. Virkningen av denne kjennelse opphører dersom Tim Greni m. fl. ikke senest 12. juni 2020 reiser søksmål om kravet.
3. Ankesaken heves for så vidt gjelder Lars Thon Byfuglien og Arne Braadland.
4. Sakskostnader tilkjennes ikke for noen instans.

Johannes Høy(sign.)

Dagny Raa

Ørnulf Røhnebæk(sign.)

Jeg bekrefter at lagdommer Dagny Raa har godkjent avgjørelsens innhold, jf. midlertidig forskrift 27. mars 2020 nr. 459 § 7 annet ledd.

Johannes Høy
(sign.)

Dokument i samsvar med undertegnet original.
Inger Elise Myrvold
(Elektronisk signert)

Advokatfirmaet DSA as
v/Magnus Dæhlin
Rådhusgata 24
0151 Oslo

Elverum, 17.01.20.

SAKKYNDIG RAPPORT I FORBINDELSE MED ANKE TIL EIDSIVATING LAGMANNSRETT.

Saksnr. Lagmannsretten: 20-006381ASK-LAG.

1. Innledning

Undertegnede er i anledning saken kontaktet av advokat Magnus Dæhlin for å gjøre en vurdering av hvorvidt vegene i hytteområdet er egnet for vinterbrøyting og for å vurdere hvilke tiltak som er nødvendige å iverksette før eventuell brøyting. Det er også bedt om en vurdering av rapport utarbeidet av Leiv Henry Moe (LM – konsulent) 6. januar 2010.

Befaring ble gjennomført onsdag 15. januar sammen med hytteeierne Martin Strehl og Arild Thorstensen. Vi spaserte opp brattbakken (med skistaver) og fikk scootertransport langs vegene inne på hyttefeltet for å besiktige disse.

Jeg er utdannet skogbruker fra Evenstad i 1978. Har tilleggsutdannelse fra Høyskolen på Gjøvik i Geografiske informasjonssystemer (1999 – 2000).

Har vært ansatt hos Fylkesmannen i Hedmark fra 1978 – 2003 som skogsvegplanlegger. Fra 2003 har jeg vært ansatt i Uthushagen Plan AS. Mitt arbeidsområde har i hovedsak dreid seg om områdeplanlegging og detaljplanlegging av alle typer private veger, skiløyper og turstier. Jeg har gitt sakkyndig bistand i en rekke vegsaker både som rettsoppnevnt og partsoppnevnt. Var blant annet sakkyndig på veg for jordskifteretten ved utbyggingen av regionfelt Østlandet. Arbeidsområde har hovedsakelig vært i sør – Norge siden 2003.

2. Vintervedlikehold.

Vintervedlikehold oppfattes av mange, også av LM – konsulent, som bare snøbrøyting, men skal snøbrøyting utføres effektivt og trygt er det en del grunnleggende geometriske forhold på vegen som må være på plass. De viktigste forutsetningene for at vinterbrøyting skal la seg gjennomføre trygt og effektivt er følgende:

- Vegen må ha tilstrekkelig vegbredde, minimum 4 meter.
- Stigningsforholdene må være innenfor det som er forsvarlig på vinterføre.
- Nødvendig med breddeutvidelser av kurver.

- Det er viktig med veggrøfter slik at man kan foreta kanthøvling av snøgrøfter om våren. Det er meget viktig at smeltevann ledes ut mot grøftene slik at det ikke oppstår erosjonsskader i vegbanen med utvasking av grus osv.
- Vegen må ha stikkrenner som fungerer.
- Det må anlegges møteplasser og parkeringsplasser som er merket.
- Tydelig skilting er nødvendig der timekjøring/trafikkregulering skal innføres. I tillegg må det informeres om møteplasser der forholdene er slik som på Nordfjellstølen.

For å drive et effektivt vintervedlikehold forutsettes det altså at vegene har tilstrekkelig bredde og standard. Man kan ikke basere seg på å foreta breddeutvidelse av vegene med snø slik det nå er lagt opp til på Nordfjellstølen, dette vil ikke fungere. På befaringsdagen ble brøyting utført fordi det i løpet av natten hadde kommet ca 10 cm med snø. I flere tilfeller hadde brøytetraktor sklidd av vegen nettopp fordi vegen i utgangspunktet er for smal, i en del kurver og kryss var det brøytet utenfor vegskulder. Den geometrisk utforming av vegen er ikke tilfredsstillende. Breddeutvidelser med snø blir som «feller» for personbiler, som fort blir sittende fast. Dette gjelder særlig for sidevegene inne på feltet som er veldig smale.

Vanlige tiltak i forbindelse med vintervedlikehold er:

- Forberedelser på høsten med blant annet oppsett av brøytestikk.
- Tiltak mot issvelling, sjekke stikkrenner, montere tineslange
- Snøbrøyting av veg, møteplasser og parkeringsplasser.
- Strøing i stigningene, brattbakken samt flere stigninger inne på feltet med 20 % stign.
- Høvling av snøsålen.
- Kanthøvling og snøgrøfter på våren slik at vannet ledes ut i grøft.
- Kontroll og tining av stikkrenner når tining er nødvendig.
- Vegen stenges i teleløsningen.

Konsekvenser av vinterbrøyting på Nordfjellstølen

Vegnettet på Nordfjellstølen er bygget i enkel sommervegstandard. Under anlegget av vegen ble det ikke tatt høyde for at denne skulle holdes oppe på vinterstid. Veglegemet har trolig ikke tilstrekkelig bæreevne og drenering for å kunne tåle biltrafikk i vårløsningen. Hvis vegen brøytes vil følgende oppstå:

- Vegen vil tørke senere opp om våren fordi telen vil gå mye dypere på grunn av vinterbrøytingen. Dette betyr at vegen må stenges over et lengre tidsrom utover våren enn om vegen ikke hadde vært brøytet.
- Brattbakken ligger sør/vestvendt til og f.eks. ved en sen påske vil man høyst sannsynlig oppleve at vegen må stenges for biltrafikk på grunn av teleløsningen fordi veglegemet ikke er dimensjonert for trafikk i denne perioden. Det kan bety i praksis at alle må gå fra parkeringen og opp til sine hytter. Med ubrøytet veg gjennom vinteren hadde man fortsatt hatt muligheter med snøscooter transport.
- Snøscooterforholdene langs vegen blir vanskeliggjort på grunn av grus og barflekker. Det oppstår vesentlig større slitasje på utstyret.

- Brattbakken er forbindelsen mellom parkeringsplassen og hytteområdet lenger oppe. De som velger å la bilen stå og som ikke vil ta noen risiko med å kjøre opp brattbakken må da gå på beina. Det vil lett oppstå trafikkfarlige situasjoner på grunn av stigningen i bakken. Igjennom vinteren vil forholdene på vegen selvfølgelig variere, men med opptil 23 % stigning vil det ofte bli direkte uforsvarlig å kjøre der. Eller for å si det på en annen måte, det kan bli veldig farlig å gå der fordi det med brøytekanter kan bli vanskelig å komme seg ut av vegen hvis en farlig situasjon oppstår. Jeg tenker spesielt på barn og eldre. Bakken har en lengde på 200 meter med gjennomsnittlig stigning på 20 %. Veibanen blir knallhard og isete (glatt) etter brøytingen, noe som fører til vanskelige forhold for både fotgjenger og biler når det ikke er strødd.
- Bakken er så bratt at uansett vegbredde bør denne «svartstrøs» hele vinteren igjennom. Dette vil medføre høye kostnader og jeg er i tvil om at dette vil bli gjennomført.
- Slik forholdene var under befaringsdagen med 2 – 3 minusgrader og stabilt godt vinterføre kunne man kjøre opp bakken med en 4 – hjulstrekker. Med en 2 – hjulstrekker uten kjetting ville dette være umulig.
- Forholdene i brattbakken er faktisk slik at flere hytteiere ikke tør kjøre bakken vinterstid. Dette vil medføre at de som ikke tør kjøre eller ikke er utstyrt med 4WD får vanskeliggjort sin adkomst til hytta.
- Nedenfor Brattbakken ligger det ca. 35 hytter, man kan vel regne med at attraktivitet og dermed verdien til disse hyttene synker merkbart når skitraseen til løypenettet på fjellet blir borte med brøytingen. Da er man nødt til å ta beina fatt med ski på skuldrene for å komme seg opp på løypenettet på fjellet.
- Skiløypene på hyttefeltet går i hovedsak langs eksisterende veger. Hvis dette vegnettet blir brøytet må skiløypetraseene legges om. Hvor skal løypene da ligge og hvem skal ta kostnaden med opparbeiding av nye skiløyper.
- Det er behov for autovern i brattbakken, men dette skaper utfordringer som må avklares nærmere: Hvis vegen først ikke blir breddet ut vil et autovern medføre redusert vegbredde. Trafikkfarlige situasjoner vil lett kunne oppstå. Hensikten med et autovern er å forhindre utforkjøring med bil. Men hva med den myke trafikanten?
- Strøing i brattbakken medfører problemer for snøscooter, dette kan resultere i at snøscooter ikke kan benyttes.
- Vegene ovenfor brattbakken ligger i åpent terreng og er eksponert for vind fra nord-vest.
- Vinterbrøytingen samlet blir kostbart.

Klimaendringer

Vi opplever til stadighet raskere temperaturendringer med underkjølt regn osv. Klimaforskerne hevder at dette bare er bebyggelsen, dette gjelder også om vi nærmer oss 1000 moh. Dette vil stille store krav til de som skal ha ansvaret for brøyting og ikke minst strøing i brattbakken. Det bør være døgnkontinuerlig beredskap og dette vil koste. Da blir spørsmålet om noen er villig til å ta denne regninga.

3. Stigningsforhold

Gjeldende veg ble anlagt på 1960 tallet av grunneier. Formål med vegen var sommeradkomst til hyttefeltet. Flybildet under er fra 1967. Hytta som ligger på venstre hånd øverst i brattbakken (gnr. 137, bnr 91) lå høyest oppe det tidspunktet. Brattbakken er merket med rødt i flybildet.

Flybilde fra 1967.

Da jeg har lest sakkyndig vegrapport utarbeidet av LM – konsulent v/Leif Henry Moe finner jeg det nødvendig å kommentere dagens landbruksvegnormaler som har vært gjeldende siden 1997 med unntak av en liten oppgradering i 2013.

Moe hevder at hovedvegen fra p-plassen dvs forlengelsen av Nordfjellstølvegen ble bygget for en del år siden i landbruksvegklasse 2 med kjørebane på 3 meter. Ifølge eldre flybilder ble vegen planert på 1960 tallet. Om det gikk noen veg der før den tid er usikkert, men denne parsellen kan uansett ikke klassifiseres i landbruksvegklasse 2. Fra parkeringen og opp brattbakken til avkjøringen hytte gnr/bnr 137/91 har vi en strekning på 200 meter med gjennomsnittlig stigning på 20 %, dvs. opp 40 høydemeter over 200 meter. Innenfor denne strekningen varierer stigningen fra 18 – 23 %. Maksimal stigning for vegklasse 2 skal normalt ikke overstige 8 %. Se utdraget fra landbruksdepartementets vegnormaler punkt 3.2 under.

Slik stigningsforholdene virkelig er på denne strekningen er det landbruksvegklasse 5 som kommer nærmest, se utdraget fra vegnormalen i punkt 3.5. Dette er en vegklasse som utelukkede skal benyttes i barmarksesongen (sommerbilveg), vegen skal være fri for is og snø. Strengt tatt er denne parsellen også for bratt til at den kan klassifiseres som en klasse 5 veg – på barmark. I tillegg er den for smal da vegbredden bør være 4,5 der stigningen er 14 % eller mer. I og med at det var snø på befarings tidspunktet har jeg ikke grunnlag for å kommentere vegbanens kvalitet annet enn at vegen virker smal og trang med mangelfulle veggrøfter og drenering. Men flere bilder som er framlagt i saken viser en standard som ikke er forenelig med vintervedlikehold. Vegene er smale med mangelfulle veggrøfter og med dårlig linjeføring både horisontalt og vertikalt. Siktforholdene langs vegen er også veldig begrenset fordi vegen er smal og skogen står tett innpå.

Nå er riktignok ikke dette noen skogsbilveg, men retningslinjene i vegnormalen gir likevel generell veiledning om hva som er forsvarlig.

Kart over brattbakken.

Stigningsforholdene på sidevegene viser også 20 % i en del kneiker. I tillegg er disse vegene så smale i seg selv og med til dels så dårlig horisontal linjeføring at de ganske enkelt er uegnet for brøyting.

Landbruksvegnormalene, klasse 2 og 5:

3.2 Veiklasse 2 – Helårs landbruksbilvei

Veiklasse 2 er helårs bilvei med høy standard som skal kunne trafikkeres med lass hele året. Denne veiklassen skal brukes på grendeveier med blandet trafikkgrunnlag og på skogsbilveier, gardsveier og seterveier med stortrafikkbelastning av tunge kjøretøyer. Dimensjonerende aksellast: 13 t på bruer og 10 t på vei.

3.2.1 Veibredde

Veibredden skal være minimum 4,5 m. Med veibredde menes kjørebane pluss skulder på hver side. Kjørebanen skal være minimum 3,5 m.

3.2.6 Stigning

Maksimal stigning skal normalt ikke overstige 8 %.

3.5 Veiklasse 5 – Sommerbilvei for tømmerbil uten henger

Veiklasse 5 er bilveier beregnet for tømmertransport med bil uten henger utelukkende i barmarksperioden (**veien er fri for is og snø**). Veiklassen må bare bygges på steder der det ikke er teknisk mulig eller økonomisk forsvarlig å bygge en høyere veistandard. Denne veiklassen skal bare benyttes i unntakstilfeller.

Dimensjonerende aksellast: 13 t på bruer og 10 t på vei.

3.5.1 Veibredde

Veibredden skal være minimum 4,0 m. Med veibredde menes kjørebane pluss skulder på hver side. Kjørebanen skal være minimum 3,5 m.

3.5.3 Breddeutvidelser

I fyllinger høyere enn 2 m, målt på veikant, eller på steder der stigningen er mer enn 14 %, skal veibredden økes med 0,5 m.

I kurver utvides veibredden, avhengig av kurveradius

3.5.6 Stigning

Maksimal stigning i lassretningen, dvs. motkjøring med tømmerlass, skal ikke overstige 18 %. Maksimal stigning i returretningen, dvs. den retningen det normalt kjøres uten tømmerlass, skal ikke overstige 20 %. Over korte rette strekninger inntil 60 m lengde kan stigningen i returretningen økes til 22 %.

4. Timekjøring.

Det er nå igangsatt timekjøring og på travle dager slik som eksempelvis fredag før vinterferien, fredag før påskeuken og onsdag før skjærtorsdag vil det oppstå en utfordring i forhold til scootertransport. Da vil man komme i den situasjon at det står mange på parkeringen som skal ha transport opp samtidig. Slik det er lagt opp med timekjøring vil scootertransporten rekke en tur i timen. Dvs hvis det står 5 og venter på transport må den sist ankomne vente i 5 timer før det er hans tur.

På parkeringen kan det være trangt om plassen. Stigningen i vegen forbi plassen er 17 %. Spørsmålet er da hvor skal de som står og venter på tur opp i mellomtiden stå parkert for å oppnå tilstrekkelig fart på bilen? Dette er det ikke tilrettelagt for og det kan fort oppstå trafikkfarlige situasjoner. Før brøyting kan iverksettes må det lages nærmere retningslinjer og skiltes bedre for trafikkgjennomføring.

Fra parkeringsplassen i bunnen av brattbakken.

5. Konflikt brøytede veger og skiløyper.

I hytteområdet har eksisterende veger i stor grad blitt benyttet til oppkjøring av skiløyper vinterstid. Etter at brøyting er iverksatt oppstår da konflikter.

Nedre røde pil på kartet under viser Øverlikrysset, endepunkt for hovedvegen. Oransje streker på kartet som er lastet ned fra skisporet.no viser skiløyper som ble kjørt 19. januar 2020. Ved den øvre pila i snaufjellet ligger en hytte som har bestilt brøyting. Fra Øverlikrysset og 200 meter oppover blir nå vegen brøytet, det vil oppstå en konflikt og farlige situasjoner kan oppstå.

Denne løypetraseen er hovedforbindelsen mellom hyttefeltet og fjellet. Denne traseen blir også benyttet i stor grad av skiløpere som kommer fra Fjellsbygda hvor det er ca 200 hytter.

Her kan det fort oppstå uhell/ulykker. I kurven langs brøytet veg like overfor Øverlikrysset er det 20 % stigning og det er uoverstikkelig. Skiløpere som kommer ned denne løypa fra andre områder er neppe kjent med den nye situasjonen.

Kartet er hentet fra Skisporet

6. Erfaringer med brøyting fra hyttefeltet i Fjellsbygda.

Sør-øst for Nordfjellstølen ligger hyttefeltet i Fjellsbygda. Dette feltet har omtrent like mye veger som Nordfjellstølen, men ligger noe lavere og i le av Øvre Stølsli. Noen av vegene i dette området er ikke vinterbrøytet fordi disse fort føyker igjen. Fra Fjellsbygda hyttefelt opplyses det om at det er 3 mann i arbeide med 2 traktorer når det er behov. Ved sterk vind har de opplevd at skavlene blir så harde at skavlene bærer traktoren. Da de ikke har frontmontert fres og tungt nok utstyr har de i noen tilfeller måtte grave seg gjennom skavlene med gravemaskin.

I Nordfjellstølen er trolig de klimatiske forholdene enda verre. Nordfjellstølen ligger høyere langs en langsgående fjellrygg ca 1000 moh og er eksponert for vind fra nord/vest. Vegnettet ovenfor

brattbakken ligger i åpent terreng og er således veldig utsatt for vær og vind. Noen av hyttene i Nordfjellstølen som har bestilt brøyting ligger i snaufjell mellom 1025 og 1050 moh. Dette må være meningsløst.

7. Konklusjon.

Med utgangspunkt i dagens vegstandard med stigningsforhold, vegbredder og områdets beliggenhet er ikke dette vegsystemet klargjort og egnet for vintervedlikehold. En rekke tiltak må gjennomføres først, som blant annet breddeutvidelser, det må anlegges møteplasser og parkeringsplasser, lages trafikkregler og regler for bruk i teleløsningen.

Stigningen i brattbakken får man ikke bort på annen måte enn ved en total omlegging av denne. Dette fremstår som urealistisk og det må da som et minimum sørges for autovern med nødvendig breddeutvidelse, regler om timeskjøring, svartstrøing i vintersesongen og tilrettelegging for sambruk med scooter. Skilting av brattbakken og vegsystemet for øvrig er svært mangelfull. At det er satt opp info om timekjøringen på et A4 ark nederst i brattbakken er ikke tilfredsstillende.

Terje Uthushagen /s/

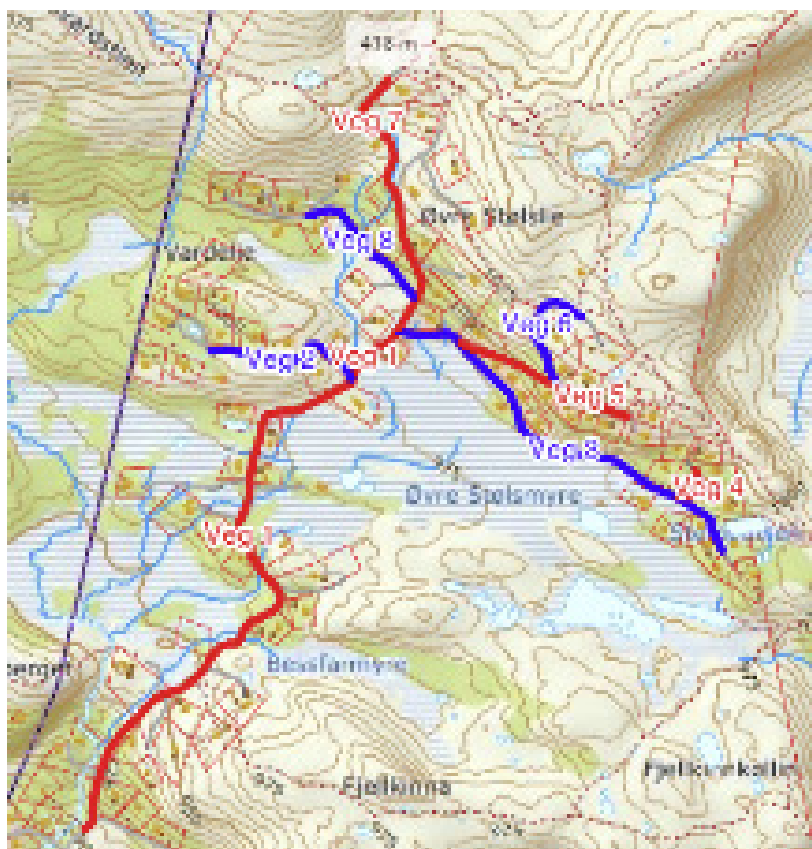
TILSTANDSRAPPORT VEGER

NORDFJELLSTØLEN

Dato: 06.06.2020

Vegens navn: Veger Nordfjellstølen med sideveger	Kommune: 3450 ETNEDAL
Vegnr: 3450-01121 med sideveger	Veglengde samlet: 2.915 meter
Vegklasse: Hytteveger	Rapport utarbeidet av: Uthushagen Plan AS, v/Terje Uthushagen
Oppdragsgiver: Advokatfirmaet DSA AS v/Magnus Dæhlin	
Adresse: Rådhusgata 24	Postnr, poststed: 0151 Oslo

KARTKOPI I MÅLESTOKK ~ 1:10.000

Befarte vegparseller.

Uthushagen Plan AS

Kjerneby 24
2409 Elverum

Telefon 908 67 494
terje@uplan.no

Konto: 1822 11 68417
Org.nr.: 813 112 612 MVA

Innhold

1.	BEFARING, REGISTRERING.....	2
1.1	Registreringsmetodikk	2
2.	TILSTANDSVURDERING HYTTEVEGER I NORDFJELLSTØLEN	2
2.1	Generell beskrivelse av veg 1.....	2
2.1.1	Detaljbeskrivelse av veg 1.	3
2.2	Generell beskrivelse av veg 2.	6
2.2.1	Detaljert beskrivelse av veg 2.....	6
2.3	Generell beskrivelse av veg 3.	7
2.3.1	Detaljert beskrivelse av veg 3.....	8
2.4	Generell beskrivelse av veg 4.	10
2.4.1	Detaljert beskrivelse av veg 4.....	10
2.5	Generell beskrivelse av veg 5.	11
2.5.1	Detaljert beskrivelse av veg 5.....	11
2.6	Generell beskrivelse av veg 6.	12
2.6.1	Detaljert beskrivelse av veg 6.....	12
2.7	Generell beskrivelse av veg 7.	13
2.7.1	Detaljert beskrivelse av veg 7.....	14
2.8	Generell beskrivelse av veg 8.	16
2.8.1	Detaljert beskrivelse av veg 8.....	16
3.	ANDRE FORHOLD.....	17
3.1	Møteplasser langs vegene.....	17
3.2	Parkeringslommer ved hyttene.....	17
3.3	Vei inn til hytta.....	17
3.4	Vegkryss/vegdele.	17
4.	EVENTUELL OMBYGGING MED TILTAK.....	18
4.1	Bredeutvidelse.....	18
4.2	Fjellsprenging.....	18
4.3	Stikkrenner.	18
4.4	Overbygningen.....	18
5.	KOSTNADSOVERSLAG.....	18
6.	KONKLUSJON.	19

1. BEFARING, REGISTRERING.

Befaring og vurdering av vegstandard ble utført 3. juni 2020 sammen med Arild Thorstensen.

Vegene er delt opp i 8 ulike parseller og det er fellesvegene som er vurdert, se kart på side 1.

Det vises for øvrig til rapport utarbeidet av undertegnede datert 17.01.20.

Veg 1: Fra parkering under «Brattbakken» til Øverliakrysset, lengde 950 meter.

Veg 2: Nerre Vardelie, fellesveg lengde 220 meter.

Veg 3: Øvrestølen fra Øverliakrysset, fellesveg lengde 580 meter.

Veg 4: Indre sideveg Øvrestølen, fellesveg lengde 90 meter.

Veg 5: Sideveg Stølslie, fellesveg lengde 250 meter.

Veg 6: Sideveg til Stølslie sideveg, fellesveg lengde 175 meter.

Veg 7: Veg fra Øverliakrysset til hytte gnr 137 bnr 110, øvre hytte. Fellesveg lengde 450 meter..

Veg 8: Veg til Øvre Vardelie, fellesveg lengde 200 meter.

1.1 Registreringsmetodikk

Alle vegene ble befart til fots og vegbredde ble systematisk målt for hver 50 meter. Alle punkt som dokumenterer veg bredder ble fotografert. Stikkrenner og synlig fjell i grøfter langs vegen ble registrert. Til slutt ble alle veger kjørt og filmet. Veg 7 ble ikke filmet helt til topps da denne ikke var kjørbare i øvre del med vanlig personbil.

Hyttevegene er delt inn i 8 ulike parseller. Samlet lengde med fellesveger er 2915 meter. I tillegg kommer vegstikk inn til den enkelte hytte som den enkelte hytteeier alene har ansvaret for.

2. TILSTANDSVURDERING HYTTEVEGER I NORDFJELLSTØLEN

2.1 Generell beskrivelse av veg 1.

Fra vinterparkering til Øverliakrysset – hovedadkomst til hyttefeltet.

Parsellen har en lengde på 950 og en gjennomsnittlig bredde på 3,81 meter. Vegbanen har et tynt grusdekke, en god del oppstikkende stein i vegbane som vanskeliggjør skraping eller høvling av vegbanen. Drenering er mangelfull da veigrøfter stort sett er fraværende og stikkrenner er stort sett i dårlig forfatning eller er underdimensjonerte. Mye av årsaken til dårlig drenering skyldes at det er mye fjell i grøft og sideterreng. Vegen har mye kurvatur i horisontal- og vertikalplan. Brattbakken har en lengde på 200 meter med en gjennomsnittlig stigning på 20 %. Bratteste kneik er 23 % og snitt vegbredde i bakken er 3,85 m. Veigrøfter er fraværende i bakken som gjør den veldig utsatt for erosjonsskader spesielt hvis vegen brøytes. En brøytet veg tiner raskt opp om våren og vann fra sidene får godt tak i vegbanen som vaskes ut i stigningene. Med slike stigningsforhold som det her er snakk om må dette betraktes som en ren sommerbilveg, helårsveg er etter mitt skjønn meget uforsvarlig.

En eventuell breddeutvidelse av vegen må i det vesentlige foretas på grøftesiden med stort sett sideskjæring i fjell hele strekningen. **Vegbredden bør være min 5 meter pga stigningsforholdene.**

Vegparsellen innenfor «Brattbakken» kan bygges om til vinterveg. Ingen stigningsproblematikk, men vegen må breddes ut til min 4 meter vegbredde med nødvendig breddeutvidelse i kurver og drenering av vegen med grøfter og stikkrenner bør utbedres. Mye fjell langs vegen vil fordyre en eventuell ombygging.

2.1.1 Detaljbeskrivelse av veg 1.

	0 m	Punkt ved parkering, så langt det normalt blir brøytet vinterstid. Bunnen av «brattbakken»
0 -	225 m	Strømkabel skal ligge nedgravd i veglegemet på denne strekningen. Brattbakken har en gjennomsnittlig stigning på 20 %, bratteste kneik i bakken er 23 %. Erosjonsskader langs vegen. Dette skyldes manglende grøfter i kombinasjon med den kraftige stigningen. Ved en eventuell utbedring av grøfter er det nødvendig med omfattende grøftesprenging. Brattbakken har en gjennomsnittlig vegbredde på 3,85 meter. Veg en eventuell vegutbedring bør vegbredden i forhold til sikkerhet i selve bakken være 5 meter. Svært bratt ned mot bekken på venstre side.
	5 m	Delvis tett stikkrenne, underdimensjonert. Bør skiftes ut med ny 400 mm, lengde 12 meter.
	20 m	Avkjøring, sideveg inn til høyre.
30 -	80 m	Fjell i grøft/vegkant. Må sprenges ved eventuell breddeutvidelse. Dette er fjell som er synlig, ved en utbedring av grøfter vil det høyst sannsynlig dukke opp mer fjell.
	50 m	Vegbredde 3,75.

Vegbredde 3,75 meter etter 50 meter i Brattbakken. Mangelfull veggrøft i Brattbakken

	70 m	Innkjøring til hytter på venstre side.
	100 m	Vegbredde 3,9 meter

- 105 m Gangveg med trapp opp til hytte på høyre side.
- 110 m Liten parkering eller møtelomme på venstre side.
Ny stikkrenne 400 mm bør nedlegges diagonalt over vegen.
Rørlengde 12 meter
- 150 m Vegbredde 3,75 m
- 150 - 290 m Fjell synlig i grøft, grøftesprenging nødvendig veg eventuell ombygging. Fjell går inn i vegbane/skulder på strekninger.
- 170 m Oppkomme i vegen, har sammenheng med at fjell går inn under vegen.
- 200 m Vegbredde 4 meter
- 230 m Toppen av Brattbakken. Hytteveg avtak venstre.
- 240 m Veg avtak til 3(4) hytter høyre side. Avkjøringen ligger på fjell.
- 250 m Defekt stikkrenne.
Ny stikkrenne 300 mm lengde 7 meter.
Vegbredde 3,4 meter

Vegbredde 3,4 meter ved 250 meter.

- 275 m Innkjøring til parkering for hytte 457. Hytta har i dag ingen vei-adkomst. På grunn av stigning opp mot hytta vil det bli krevende å lage en god adkomst.
- 300 m Vegbredde 3,8 meter
Underdimensjonert stikkrenne.
Ny stikkrenne 400 mm, lengde 7 meter
- 310 m God sommer veg opp til hytte 459. Ombygd i senere tid.
Nedlagt plastrenne i avkjøring OK.
- 315 - 360 m Fjell i grøft.
- 350 m Vegbredde 4,7 meter i kurven. Fjell i høyre kant.
- 370 m Nedlagt 300 mm plastrenne. Underdimensjonert?
- 380 - 530 m Fjell i grøft
- 400 m Vegbredde 3,75 meter, fjell i grøft.
- 410 m Innkjøring til hytte høyre side.
- 430 m Innkjøring til hytte høyre side. Grei parkering
- 450 m Vegbredde 4,1 meter i kurven.

- 470 m Nedlagt eldre stikkrenne som ikke fungerer.
Ny stikkrenne 300 mm, lengde 7 meter
- 495 m Bekk, nedlagt 200 mm plastrenne. Underdimensjonert.
Ny plastrenne 400 mm, lengde 7 meter.
- 500 m Vegbredde 3,5 meter.
- 510 m Liten parkering for hytte på høyre side 137/38. Hytta mangler
veiadkomst.
Grei parkering på motsatt side.
- 530 m Nedlagt plastrenne er trolig tett. Vurder ny renne.
- 550 m Vegbredde 4 meter.

Vegbredde 4 meter ved 550 meter.

- 555 m Grei parkering for hytte på venstre side.
- 550 - 580 m Fjell i vegbane og innerkurve som er til hinder for veivedlikehold.
- 575 m Veg avtak venstre til hytte
- 575 - 600 m Bæresvak strekning, rålendt.
- 590 m Underdimensjonert renne.
Ny stikkrenne 600 mm, lengde 7 meter
- 600 m Vegbredde 4 meter
- 620 m Hytteveg til høyre
- 625 m Utbedret hytteveg til venstre.
- 635 m Innkjøring til hytte venstre side.
- 640 m Fjell i grøft lengde 10 meter
- 650 m Parkering venstre side, rom til 2 biler.
Vegbredde 4,2 meter
- 660 m Nedlagt 200 mm og 300 mm plast.
Plastrenna er nedklemmt.
Ny stikkrenne 500 mm, lengde 7 meter
- 690 m Grei innkjøring til hytte på høyre side.
- 700 m Vegbredde 3,5 meter
Fjell i grøft over en strekning på 10 meter.
- 705 m Stikkrenne igjengrodd.
Ny stikkrenne 300 mm, lengde 8 meter.
- 720 m Innkjøring til hytte venstre side i kurve. Grei innkjøring.

- 725 - 950 m Løsmasser og fjell i skjæring.
 750 m Vegbredde 3,6 meter
 Defekt stikkrenne, ny 300 mm, lengde 7 meter

Vegbredde 3,6 meter ved 750 meter. Defekt stikkrenne.

- 800 m Vegbredde 3,5 meter
 815 m Innkjøring til hytte høyre side. God plass.
 Oppstikkende fjell i høyre kant ved innkjøring.
 830 - 850 m Fjell i grøft
 850 m Gjesteparkering høyre side
 Sideveg Nerre Vardelie avtak til venstre
 890 m Bekk. Nedlagt 300 mm plast er knekt ved utløpet.
 Ny stikkrenne 500 mm, lengde 7 meter
 900 m Vegbredde 3,6 m. Lomme på venstre side, trolig tidligere massetak.
 910 m Innkjøring til hytte høyre side, god plass
 920 - 940 m Fjell i venstre kant
 950 m Endepunkt i senter av Øverliakrysset.

2.2. Generell beskrivelse av veg 2.

Nerre Vardelie.

Vegen har en lengde på 220 meter og en gjennomsnittlig bredde på i underkant av 3 meter. Dette er en helt OK sommerveg med en gruset vegbane. Grøfter er mangelfulle og det er en god del fjell i grøft/vegskulder på strekninger. Men på grunn av stigning og bredde er denne ikke egnet som vinterveg. Stigningsforhold påvirkes ikke ved en eventuell breddeutvidelse.

2.2.1 Detaljert beskrivelse av veg 2.

- 0 m Avtak Nordfjellstølvegen
 0 - 220 m Fjell i grøft på strekninger
 20 m Avkjøring til hytte på høyre side, grei avkjøring med parkering
 30 m Innkjøring venstre side opp mot hytte, grei om sommeren men svært problematisk vintertid.
 30 - 60 m Drøye 20 % stigning.

60 -	90 m	16 – 17 % stigning i kurven. Kurveradius ca 10 meter
	50 m	Vegbredde 3 meter.
	100 m	Vegbredde 3 meter

Vegbredde 3 meter ved 100 meter.

125 m	Hytte på høyre side, grei parkering.
150 m	Vegbredde 2,9 meter. Parkering for 2 biler mulig.
190 m	Avkjøring til hytte på høyre side, grei avkjøring.
200 m	Vegbredde 2,9 meter

Vegbredde 2,9 meter veg 200 meter. Legg merke til stor stein i vegskulder på venstre side.

220 m	Endepunkt fellesveg.
-------	----------------------

2.3 Generell beskrivelse av veg 3.

Øvrestølen fra Øverliakrysset.

Veglengde er 580 meter og gjennomsnittsbredde på vegen er 2,9 meter. Vegen fungerer som sommerveg men er minst 1 meter for smal med tanke på vinterbrøyting. Vegen ligger i foten av lia mot myra på yttersiden og har på strekninger dårlig bæreevne. Smaleste vegbredde målt er 2,4 meter. Fjell og oppstikkende stein vanskeliggjør vintervedlikehold. En del grus over en strekning er frest ut av vegbanen og ut i sideterrenget. Skade på vei som skyldes feilbrøyting utenfor selve vegen. Vegen fungerer ellers bra som sommerveg. Vegen har et tynt grusdekke. Må breddes ut med tanke på vinterbrøyting.

2.3.1 Detaljert beskrivelse av veg 3.

	0 m	Øverliakrysset.
	25 m	Gammel betong 150. Ny stikkrenne 300, lengde 7 meter
	50 m	Vegbredde 3 meter
	70 m	Gammel betong 150. Ny stikkrenne 300, lengde 7 meter
	90 m	Nedlagt 200 mm plastrenne OK
	90 m	Sideveg Stølslie avtak venstre side.
	100 m	Vegbredde 2,9 meter
100 -	160 m	Fjell i veigrøft
160 -	m	Løsmasser men noe fjell innimellom.
	110 m	Eldre betongrenne skiftes ut Ny stikkrenne 300 mm lengde 7 meter
	130 m	Nedlagt 200 mm plastrenne er OK
	150 m	Vegbredde 3,25 meter. Kjøre skade i grøfta pga feilbrøyting.

Vegbredde 3,25 veg 150 meter. Kjøreskader pga feilbrøyting.

175 m	2 hytter på venstre side har en parkering hver. Det kan anlegges 2 plasser på høyre side forutsatt at men ikke i konflikt med tomta.
200 m	Vegbredde 2,75 meter Hytte på høyre kan det enkelt opparbeides parkering.
240 m	Nedlagt plasrenne OK, 175 mm
250 m	Vegbredde 3,4 meter
270 m	Nedlagt plasrenne OK, 175 mm
300 m	Vegbredde 2,4 meter Fjell i grøft og vegbane over en strekning på 30 meter.

Vegbredde 2,4 meter ved 300 meter. Legg merke til fjell i venstre kant og grus som er frest utover mot høyre

350 m Vegbredde 2,7 meter
Ny stikkrenne 300 mm, lengde 7 meter

Mye grusmasser frest ut av veger under brøyting.

400 m Vegbredde 2,7 meter
440 m Hytte på høyre side med parkering for 2 biler.
475 - 500 m Fjell i grøft og delvis i vegbane.

Blokk og stein i vegkant til hinder for brøyting.

470 m	Veg avtak venstre til hytter
490 m	Ny stikkrenne 300 m. lengde 7 meter
500 m	Innkjøring til hytte høyre side. Vegbredde 3,0 meter.
525 m	Ny stikkrenne 300 mm, lengde 12 meter Parkeringslomme på venstre side til 2 biler
530 m	Hytte på høyre side med parkering
550 m	Vegbreddde 2,9 meter
580 m	Endepunkt. De indre hyttene har grei parkering.

2.4 Generell beskrivelse av veg 4.

Indre sideveg Øvrestølen.

Vegen har en lengde på 90 meter. Vegbredde 3,75 meter midt i kurve med radius ca 15 meter. Kurven er krapp nok for personbil og enda vanskeligere for brøytetraktor. Veg en smal med oppstikkende stein på kantene som vanskeliggjør brøyting. Men som sommeradkomst fungerer vegen. Vegen har et tynt grusdekke. Med tanke på vinterbrøyting er det nødvendig med breddeutvidelse.

2.4.1 Detaljert beskrivelse av veg 4.

0 m	Avtak Øvrestølen veg.
50 m	Krapp kurve radius ca 7,5 meter. Meget vanskelig sving for traktor med fres.
50 m	Vegbredde i kurve 3,75 m.

Veg nr 4, vegbredde 3,75 i krapp kurve.

50 -	90 m	Stikning fra kurve og videre oppover 17 – 18 %
	90 m	Endepunkt. 3 hytter ved endepunkt. En hytte har opparbeidet plass for parkering. Parkering kan opparbeides.

2.5 Generell beskrivelse av veg 5.

Sideveg Stølslie.

Vegens lengde 250 meter og gjennomsnittsbredde er 2,9 meter. God sommerveg med godt grusdekke. Gode stikkrenner. På grunn av bredden er den ikke egnet for vinterbrøyting.

2.5.1 Detaljert beskrivelse av veg 5.

0 -	25 m	Stigning 20 %
	25 m	Innkjøring til hytte høyre side.
	50 m	Vegbredde 2,75 meter. Vanskelig innkjøring til hytte venstre side, Innkjøringen er tverr og smal.
	75 m	400 mm plastrenne nedlagt OK
	100 m	Vegbredde 2,6 meter.

Vegbredde 2,6 meter veg 100 meter veg 5.

125 m	Innkjøring til hytte, god parkering.
145 m	Veg avtak venstre, håpløs avkjøring – meget tverr.
150 m	Vegbredde 3, 5 meter.

- 160 m Tverr innkjøring til hytte venstre side. Rygger trolig inn.
- 180 m Nedkjøring til 2 hytter med god plass
- 200 m Vegbredde 2,9 meter. Vanskelig avkjøring til hytte venstre side. Se bilde

Trang avkjøring til hytte, disse er det mange av.

2.6 Generell beskrivelse av veg 6.

Sideveg til Stølsli veg.

Veglengde 175 meter, snitt vegbredde er 2,6 meter. Vegen er relativt godt vedlikeholdt første parsell. Avkjøringen er umulig på vinter. Vegen er i tillegg smal og bratt og overhode ikke egnet for vinterbrøyting. Vegen fungerer på barmark.

2.6.1 Detaljert beskrivelse av veg 6.

- 0 m Håpløs avkjøring, må kjøre opp for å snu først – i hvert fall vinter!

Meget krapp og bratt avkjøring

- 0 - 75 m 15 – 20 % stigning på strekningen.
- 50 m Vegbredde 2,75 meter.

Vegbredde 2,75 meter ved 50 meter.

	60 m	300 mm plastrenne er OK
	85 m	Hytte på hver side med parkering.
	100 m	Vegbredde 2,4 meter. Nedlagt stikkrenne 175 mm, ok
100 -	175 m	Kommer etter hvert opp i snaufjell med store drevsnøproblemer.
100 -	130 m	20 % stigning. Store problemer med drevsnø.
	150 m	Vegbredde 2,6 meter. Merker i vegetasjonen viser at brøytetraktor har vært utenfor vegen. 200 mm plastrenne er OK
	175 m	Endepunkt i snaufjell. Parkering for 1 hytter, hytte på venstre side har ikke veiadkomst. Veien forsetter bort til neste hytte i snaufjell.

Endepunkt vei 6 i snaufjell.

2.7 Generell beskrivelse av veg 7.

Veg fra Øverliakrysset til hytte gnr 137 bnr 110

Vegen har en lengde på 450 meter til øvre hytte som ligger i snaufjell på 1000 moh.

Gjennomsnittlig vegbredde på parsellen fram til vegdele ved 200 meter er 3,1 meter. Vegen er ikke farbar de siste 200 meter med personbil. Trolig vegen med lavest standard i området. Vegen er smal, bratt med mye fjell i grøfter og store vannskader. Vegen er i dårlig forfatning. Overhode ikke egnet som vinterveg.

2.7.1 Detaljert beskrivelse av veg 7.

- 0 m Ny stikkrenne 500 mm, lengde 7 meter
- 25 m Innkjøring til hytte, god parkering
- 50 m Vegbredde 3 meter.

Vegbredde 3 meter ved 50 meter. 20 % stigning, erosjonsskader i bakken.

- 55 m Stikkveg Øvre Vardelie inn til venstre
- 50 - 110 m Stigning framover er 20 % i kurven. Vannskader i vegbanen skyldes mangelfulle grøfter og drenering i kombinasjon med stigning.
- 110 - 200 m Ca 18 % stigning
- 60 - 200 m Fjell i grøft.
- 60 m Innkjøring til hytte høyre side.
- 65 m 100 mm stikkrenne er underdimensjonert.
Ny stikkrenne 300 mm, lengde 8 meter.
- 95 m Avkjøring til hytte høyre side. Stigning 23 % i første del av bakken.
- 100 m Vegbredde 3,25 meter

Vegbredde 3,25 meter. 20 % stigning, legg merke til fjell i grøft og store erosjonsskader.

Defekt stikkrenne i bakken. Fjell i grøft

	150 m	Vegbredde 3,1 meter.
150 -	190 m	18 % stigning
	190 m	Avkjøring til hytte med grei parkering
	210 m	Vegdele. På grunn av meget lav vegstandard videre var det naturlig Veg til høyre går til 3 hytter. Meget lav vegstandard med opp stein og fjell. Helt uegnet for vinterbrøyting. å snu i krysset. Gikk videre til fots en strekning.

Meget lav vegstandard øvre del av vegen

2.8 Generell beskrivelse av veg 8.

Veg til Øvre Vardelie.

Veglengde 200 meter, snitt vegbredde 2,95 meter. Vegen har ikke vært brøytet i vinter. Rimelig godt vedlikeholdt, brukbart grusdekke og godt egnet som sommerveg, men for smal med tanke på vinterbrøyting.

2.8.1 Detaljert beskrivelse av veg 8.

0 m	Avtak veg 7.
10 m	Liten betongrenne fungerer, men bør skiftes ut da den er gammel og underdimensjonert.
15 m	Stikkveg til hytte inn til venstre.
50 m	Vegbredde 2,75 meter

Vegbredde 2,75 meter ved 50 meter.

80 m	Underdimensjonert renne. Ny 300 mm, lengde 8 meter.
100 m	Vegbredde 3 meter.
110 m	2 stk 400 mm plastrenner i bekk, OK
150 m	Vegbredde 3 meter. Eldre betong fungerer, denne fungerer men bør skiftes ut med større dimensjon. 400 mm lengde 7 meter
190 m	Liten betongrenne nedlagt. Bør byttes ut med ny 400 mm, lengde 7 meter.
200 m	Vegbredde 3,1 meter. Veg avtak høyre til 2 hytter. Endepunkt fellesveg.

3. ANDRE FORHOLD

3.1 Møteplasser langs vegene.

Møteplassforholdene er dårlige. Hovedvegen inn i området fram til Øverliakrysset er den parsellen hvor det er flere lommer langs vegen, men fakta er at disse egentlig er parkeringslommer. Det betyr at når det er mange på hyttene er møteplassforholdene langs denne parsellen også dårlige på sommerføre. På vinterføre blir det selvsagt enda vanskeligere. For at dette skal fungere må det derfor etableres ekstra møtelommer.

Når det gjelder de andre sidevegene som har en bredde på 3 meter og smalere blir det vanskelig/umulig å møtes uten at det er opparbeidet noen møtelommer, i tillegg må vegene breddes ut..

3.2 Parkeringslommer ved hyttene.

Parkeringsforholdene er varierende. Noen har opparbeidet gode plasser men de aller fleste har mangelfulle plasser. Parkeringslommer må anlegges slik at de er enkle/raske å brøyte uten at det går på helsa løs for brøytemannskaper og utstyr. Det må stilles krav til utforming av parkeringsplasser. Parkeringsplasser må **ikke** forveksles med møtelommer. Parkeringslommer må anlegges slik at de ikke er til hinder for eventuell vinterbrøyting.

3.3 Vei inn til hytta.

Mange har veiadkomst inn til hytta. Men det er en god del som ikke har veiadkomst helt fram til sin fritidseiendom. Uten veiadkomst helt fram vil de få redusert nytte av en eventuell brøyting. Kanskje de av den grunn må leie scooter transport allikevel?

3.4 Vegkryss/vegdele.

Vegkryssene er i svært mange tilfeller veldig smale og trange, dette i kombinasjon med sterk stigning. Ved å studere et kart over området eller befarer vegene vil man med en gang observere dette. På barmark og sommerføre går dette stort sett greit, men vinterstid vil dette by på store problemer slik vegnettet er utformet.

4. EVENTUELL OMBYGGING MED TILTAK.

4.1 Breddeutvidelse.

Breddeutvidelse av veggen kan utføres på 2 måter:

1. Man benytter stedlige overskuddsmasser fra grøftesiden som nyttes til breddeutvidelse på motsatt side. Dvs bruk av morene og utsprengt fjell til breddeutvidelsen.
2. Breddeutvidelse skjer med tilførte masser. Fortsatt blir det behov for betydelig grøftesprenging.

Erfaringsmessig vil metode 1 være gunstigst fordi tilgang på masser utenfra er begrenset. Planeringsbredde på underbygningen må minimum være 4,5 meter pluss breddeutvidelse av kurver.

4.2 Fjellsprenging.

Det er grunt med fjell langs hele vegnettet og ved avdekking av fjell i grøft vil jeg anta at det blir nødvendig med grøftesprenging på halvparten av vegnettet. Det vil se 1500 grøftmeter eller 2250 kvadratmeter med fjellsprenging.

4.3 Stikkrenner.

Ved en eventuell ombygging og breddeutvidelse av veggen må fleste stikkrennene skiftes ut da de enten er underdimensjonert, for korte, ligger for grunt eller er ødelagt/nedklemmt.

4.4 Overbygningen.

Overbygningen består normalt av bærelag og slitelag. Jeg forutsetter et kombinert bære- og slitelag tykkelse 20 cm komprimert med knuste fjellmasser. 10 cm med fraksjon 0 – 32 mm og 10 cm med fraksjon 0 – 16 mm. Dette tilsvarer 1 kubikkmeter med knuste masser pr. meter veg. Det vil si ca 3000 kubikkmeter eller 5000 tonn med knust fjell.

5. KOSTNADSOVERSLAG.

Arbeidsoperasjon	Enhet	Antall	Enhetspris	SUM
Grovplanering/breddeutvidelse	lm	2915	300	874500
Grøftesprenging	m2	2250	200	450000
Stikkrenner	lm	210	450	94500
Bære- og slitelag	tonn	5000	150	750000
Opparbeidelse av møteplasser	stk	30	2000	60000
Rigg, transport av maskiner	RS	1		50000
Div	RS			100000
SUM TOTALT				2379000

Priser er eks. mva

Dette tilsvarer en meterpris på kr. 816.-. I tillegg til dette kommer det betydelige kostnader ved utbedring av stikkveg inn til den enkelte hytte og opparbeidelse av nødvendig størrelse og standard på parkeringslommer slik at de kan brøytes på en effektiv måte.

6. KONKLUSJON.

Selv om man skulle gjennomføre dette tiltaket er det et tankekors at «Brattbakken» ligger der fortsatt med sine 23 % stigning. «Brattbakken» er inngangen til selve hyttefeltet. Dessuten er det flere stigninger på 20 % og mer inne i selve hyttefeltet. Den ene stigningen etter den andre slår etter mitt skjønn beina unna en vinterbrøytet veg selv med riktige vegbredder. Skal sikkerhet ivaretas må vinterbrøyting forbys.

Flere bilder er tilgjengelig hvis ønskelig, dessuten er vegene filmet. Etter mitt skjønn bør vegene befares slik at retten kan se med egne øyne.

Det vises for øvrig til min rapport datert 17.01.20.

Med hilsen

Terje Uthushagen /s/

Sak nr.	17-103313	
Dok. nr.	14	Vedlegg 1

RAPPORT FRA BEFARING AV FELLES- OG LOKALE VEGER SOM IKKE BLIR BRØYTET I NORDFJELLSTØLEN I NORD - AURDAL KOMMUNE.

- Felles
- Lokale veglag

UTARBEIDET AV

LM-KONSULT V/Leiv Henry Moe

Belsetgrenda 31- 1348 Rykkinn

18.09.2017

Lm-konsult v/ Leiv Henry Moe har fått i oppdrag av Advokat Sven - Erik Sveen i Fagernes om utarbeide en rapport om veiene fra p-plass i Nordfjellstølvegen og til hyttefeltet nord for p-plassen. Rapporten skal omhandle tilstand på veien og om at denne kan vintervedlikeholdes (brøytes). Når det vurderes vintervedlikehold, er det også vurdert om det praktisk er mulig å gjennomføre dette og evt hvilke tiltak som kan anbefalles.

LM-Konsult v/ Leiv Henry Moe er enkeltpersonforetag med org.nr 913 024 680. Leiv Henry Moe er utdannet veiingeniør fra Stockholm tekniska institut i 1972 og har over 40 års erfaring fra anleggsvirksomhet og veivedlikehold. Fra 1994 til 2014 var han ansatt i Bærum kommune Veivesenet som overingeniør og hadde de siste 6 årene ansvar for vintervedlikehold av de kommunale veiene. Fra jan 2014 har han drevet sitt eget konsulentfirma.

Den 13.04.2017 ble veiene befart av advokat Svein-Erik Sveen og Leiv H. Moe. Været var lett overskyet og temp på 8,5 grader.

Samtlige veier ble befart og kjørt gjennom med bil.

Hovedveien fra p-plassen forlengelse av Nordfjellstølveien ble bygget for en del år siden som landbruksvei klasse 2 med kjærebane på 3,0 meter. Veien eies av grunneier Erik Ødegård med adresse Hellerudveien 13 i 0684 Oslo. Ut fra denne veien går det 3 stikkveier til hyttene. Det er over 100 hytter som sokner til disse veiene. Bruken er omfattende.

Fra parkeringsplass i Nordfjellstølvegen og i en lengde på ca 1000 meter er denne vegen kalt fellesveg (merket med rødt på kart). Videre er det ca 2300 meter med sideveier, (merker med blått på kartet) og nummerert A, B OG C. Sideveiene tjener som adkomst til de forskjellige hytteeiendommene.

Hovedveien (merket rødt) var i meget god forfatning. Første del av veien har en bratt stigning, ellers går det slakt innover. Det kan tyde på at den er godt vedlikeholdt. Det har nok vært mye tungtrafikk på veien i forbindelse med hyttebygging. Antar at det har vært både betongbiler og lastebiler med aksellast på 10,0 tonn. Veien er ikke skiltet med restriksjoner for akseltrykk og ut fra det vil jeg betrakte veien som en BK 10, altså 10,0 tonn akseltrykk. Det har i sommer og hittil i høst vært kraftige regnskyld, jeg kunne ikke se noe vannansamling eller utvasking av slitelaget. Veien har et slitelag med knust

stein materialer antatt 0-12. Det var heller ikke tegn til at det har vært telehiv på veien. Personlig syntes jeg at veien var i meget god stand

Veien kan vintervedlikeholdes.

Hovedvei ned bakken

Vei fra P-plass og nordover (opp bakken)

Fra enden av fellesveien går det en stikkvei mot nord Nordrelia (kalt A). Etter ca 50 meter har den en avstikker mot vest. Veien har på deler av området fått nytt slitelag. Det hadde vært en fordel om veien hadde blitt komprimert med en vibrovals. Da ville man ha fått et flått dekke.

Veien kan da vintervedlikeholdes.

Øvre del av Vei A. Slitelaget bør komprimeres.

Fra enden av fellesvein går det en vei inn til høyre etter ca 50 meter deler veien seg, en del går nordøst over Øvrestien (kalt B). Her kreves det en del vedlikehold for å få denne opp på samme standard som vei A. Her kreves det grøfting på ca 100 meter av vei og 5 stk stikkrenne (300 mm overvannsrør) og fjerne overmassen i midt vei ca 10 cm. Der etter tilfører man knust veigrus 0-12 i 15 cm tykkelse, denne må komprimeres godt.

Kostnad for dette ca kr 200 000,- + mva.

Når dette tiltaket er utført kan veien vintervedlikeholdes.

Stikkvei som går mot øst kan vintervedlikeholdes.

Vei B. Fjerne masse i midt vei i en bredde på 1,0 meter i ca 10 cm tykkelse. Tilføre 15 cm knust veigrus i 15 cm tykkelse, massene må komprimeres godt. Krever en del sidegrøfter og stikk grøfter.

Stikkvei ca 50 meter før enden av fellesvei og som går inn til venstre (kalt C). Her er det også lagt nytt slitelag, må komprimeres, når det er gjort kan veien vintervedlikeholdes.

Samme som vei A må komprimeres.

P-plass, her slutter vintervedlikehold av veien inn til hyttefeltet. Vinterparkering for hyttefolk. Her fra er det i dag transport på vinteren med snøskoter.

Bilde fra enden av Fellesvei Øvrelia til høyre

Konklusjon:

Etter mitt syn er det ikke noe problemer å utføre forsvarlig vintervedlikehold på fellesveien inntil hyttefeltet merket rødt. En del av stikkveiene trenger en del vedlikehold, når det er gjort kan også her gjøre en forsvarlig vintervedlikehold. Det er viktig at den entreprenøren som påtar seg ansvaret for brøyting er tidlig ute å brøyte, slik at det ikke blir en såle hvor det kan oppstå hjulspor. Samme entreprenør bør også ha ansvar for strøing.

Jeg har selv hytte i Valdres og jeg har sett at flere veier til hyttefelt er blitt brøytet hvor veibanen er i dårligere forfatning en de veiene som vi hadde befaring på.

Rykkinn 18.09.2017

Leiv H Moe

RAPPORT FRA BEFARING ETTER AT DET HAR BLITT FORETATT
VINTERVEDLIKEHOLD AV NORDFJELLSTØLVEGEN OPP FRA
BRATTBAKKEN.

UTARBEIDET AV
LM-KONSULT V/Leiv Henry Moe
Belsetgrenda 31- 1348 Rykkinn.
Rykkinn 06.01.2020

Lm-konsult v/ Leiv Henry Moe fikk spørsmål fra Advokat Svein - Erik Sveen i Fagernes om jeg kunne delta på befaring av Nordfjellstølvegen etter at det har blitt foretatt vintervedlikehold.

Befaring fant sted den 03.01.2020 kl 14:00.

Været: Overskyet, det hadde kommet ca. 2 cm med snø, temperaturen var – 6 grader, det hadde vært kraftige vind i perioder.

Tilsted:

Svein-Erik Sveen, Sissel Ytterdal, Arne Braadland, Sigmund Stabekk Arne Olav Ødegård og Leiv H. Moe.

Vi kjørte opp med en Audi A4 med firehjulstrekk og piggdekk. Ingen problemer med å komme seg opp. På vei ned ble det foretatt bremseprøve, god friksjon på veibanen.

Brattbakken var kun strødd i midten, slik at snøscooter kan kjøre på sidene, det samme gjelder skigående. For å prøve friksjonen på veien, ble det foretatt flere panikk bremsing i bakken. Bilen stoppet som normalt.

Kommentarer på utførelse av vintervedlikehold.

Veien var brøytet i en bredde på 3,3 meter +/- . Det var brøyte kanter fra 0,3 meter til 0,8 meter. Det var ingen tegn til hjulspor og sålen var make 2-3 cm.

Den dagen vi var på befaring var det et par centimeter med nysnø, ellers var det et godt veigrep.

Entreprenøren som har utført vintervedlikeholdet har utført dette suverent.

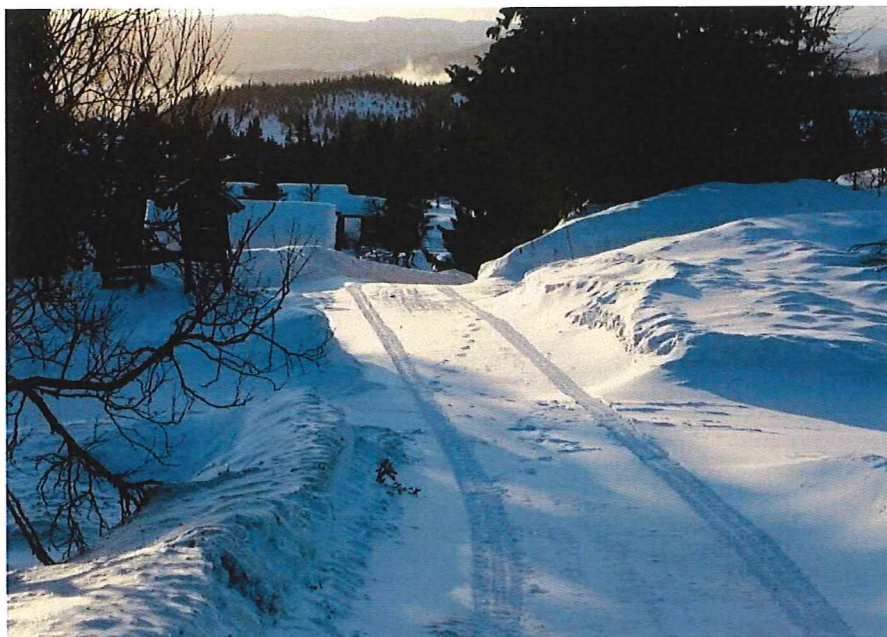
Entreprenøren har gjort en god jobb med brøyting. Det var ingen tegn til hjulspor og selve sålen var kun et par centimeter.

Kryssing av vei fra skispor.

Det har kommet en del motforestillinger mot at det er fare for skiløpere når disse krysser veien. Det er satt opp skilt både i skiløpa og veien at skiløpere krysser veien.

Det øvre kryssingen var det etter mitt syn ingen problem, her har både skiløpere og sjåfører god frisikt.

Etter mitt syn er den farligste kryssing på det nedre feltet hvor veien har blitt brøytet i alle år.

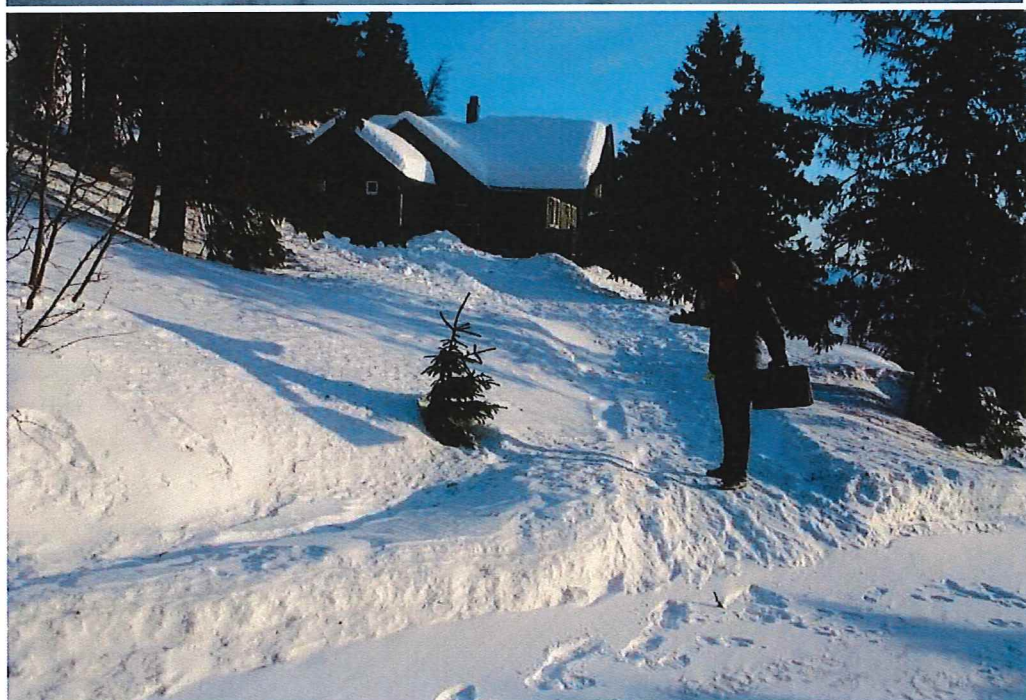
Bilde fra øvre felt hvor skiløpa krysser veien. Her var det god friskt og skiløypa var ganske flat. Skilt satt opp for å opplyse om kryssende skiløype. Gjelder øvre del.

På den nedre del av Nordfjellstølvegen, som alle er enig i at skal brøytes. Krysser denne skiløpa. Etter mitt syn er denne meget trafikkfarlig. Her kommer skiløperne ned en bratt bakke og det er dårlig med friskt til kjøreveien. Denne del av veien har blitt brøytet tidligere uten kommentarer.

Problemer for snøscooter å komme seg over brøytekanter og inn til hytter hvor eier ønsker å benytte snøscooter som transport av varer til sine hytter.

Det har også kommet kommentarer fra en del hytteeiere at det er problemer for snøscooteren og komme seg over brøytekanter. Som nedfor bilder viser kan jeg ikke se at det har vært noe problem. Entreprenør som utfører vintervedlikehold, har gitt beskjed til snøscooter fører at han må påvise hvor han ønsker å minske brøytekanter. Hittil har han ikke gått noen tilbakemeldinger.

Veiskilt på hytteveier.

Som det kom frem i Jordskifteretten på Fagernes var kommunen positive til at veiene på hyttefeltet var brøytet. Alle kommuner i Norge hadde fått pålegg fra det offentlige om at veier på hyttefelt skulle ha navn og nummer på hyttene. Dette var meget viktig for blålysetatene. Hytteeiere kan føle seg mer trygge ved brann og lege/ambulansse kan komme seg frem på vinteren uten å være avhengig av snøscooter.

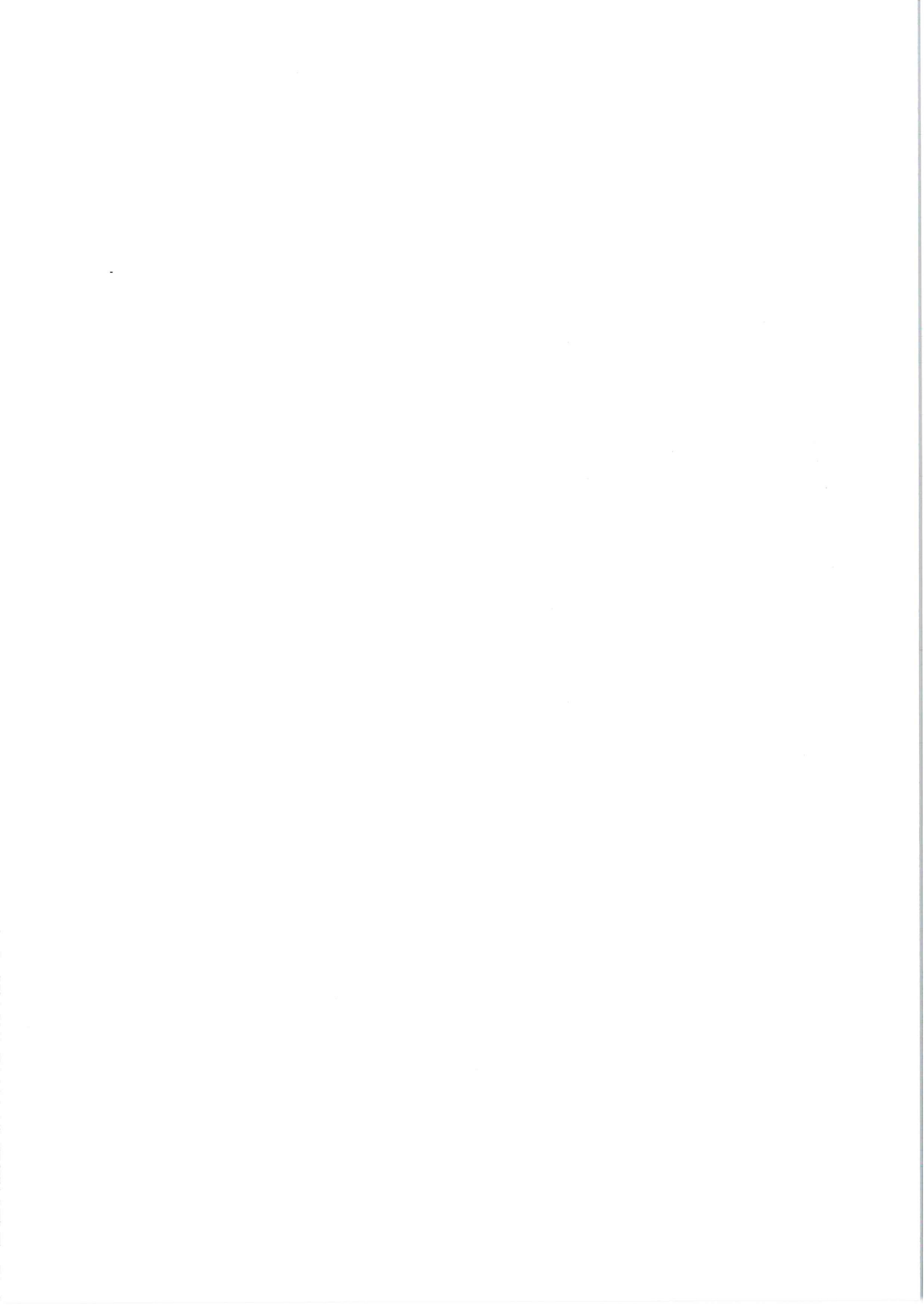
Konklusjon:

Som jeg nevnte i min rapport av 19.09.2017 er det ikke problemer å utføre forsvarlig vintervedlikehold på veiene over brattbakken.

Videre skrev jeg at det er viktig at den entreprenøren som påtar seg ansvaret for brøyting er tidlig ute å brøyte, slik at det ikke blir en såle hvor det kan oppstå hjulspor. Samme entreprenør bør også ha ansvar for strøing.

Mine anbefalinger er blitt fulgt og entreprenøren har gjort en meget god jobb.

Rykkinn 06.01.2020 Leiv H Moe

Fra: Birgitte Bie Mørkved bbm@mageli.no
Emne: VS: Brøyting Nordfjellsstølen
Dato: 4. juli 2018 kl. 08:38
Til: Erik Ødegaard (erikod@gmail.com) erikod@gmail.com

to

Fra: fredrik ruud [mailto:f-fjeld@live.no]
Sendt: 3. juli 2018 22:42
Til: Birgitte Bie Mørkved
Emne: Brøyting Nordfjellsstølen

Vegbefaring av hyttefelt på Nordfjellsstølen den 23.06.2018

1. Vurdering av vegstandard

Vegnettet på Nordfjellsstølen er ikke brukbart til å vinter brøytes i den stand det er i dag. Det er enkel sommervegstandard på stort sett hele feltet. Vegen vil ikke tåle vårløysing og biltrafikk grunnet dårlig bærelag.

Stikkvegene inn til hyttene er for smale. Stikkveger blir kanskje 3 meter brede når de brøytes og det er lange strekninger uten møteplasser. De fleste hyttene har for dårlige og smale innkjørsler til å kunne brøytes.

Langs hovedvegen må det utvides kraftig med bærelag, pigging av grøfter og fjellrabber som stikker ut i vegen og det må hogges mye langs vegen alle steder for at man skal komme fram. En traktor med snøfreser er 8-9 meter lang og 2,6 meter bred. Tett skog i vegkanten må fjernes skal man få frest opp vegen.

Mange hytter ligger så bratt og ulendt til at det ikke kan brøytes opp til hytta uten større inngrep.

2. Praktisk gjennomførbarhet

En praktisk hindring ved brøyting er likevel de klimatiske forholdene. Fjellsbygda har omtrent like mye vegnett som hyttefeltet på Nordfjellsstølen, men ligger noe lavere og i le av Øvre Stølsli. Noen av veien der går det ikke å holde oppe på vinteren og blir derfor ikke brøyta.

I Fjellsbygdas hyttefelt er det tre mann i arbeid med brøyting og de har to traktorer. To stykker bor på gården og kan rykke ut og måke/frese opp til den enkelte hytte når de får beskjed at folk kommer.

Ved sterk vind vil vegen føyke igjen og skavle seg. Da er det ikke sikkert en greier å brøyte opp veien til hytteeierne kommer, og må vente på bedre vær. For så å gå på med tyngre skyts. Eventuelt med gravemaskin som har blitt brukt i Fjellsbygda når traktoren ikke greier det. Snøen pakker seg så hardt att traktoren vil bare kjøre oppå skavlene.

De klimatiske forholdene er enda mer utfordrende på Nordfjellsstølen som ligger langs en langsgående fjellrygg på ca 1000 meter og er utsatt for vind fra nord og vest. Særlig veger som gikk langsgående oppå kollene vil føyke igjen med en gang det kommer vind.

I Brattbakken ville det måtte være timekjøring, en enkelt bil som satte seg fast ville skape mye problemer og trafikk-kork hvis det ikke var en traktor eller et redningselskap der til å dra dem opp.

Når man freser en veg med snøfreser blir overflaten nesten hardpolert. Kommer det da litt nysnø vil bilene skli på snøen.

Man må dessuten ha god fart for å komme opp bakken, så det ville ikke være mulig å starte i kneika i bunn av bakken, man må ha farten med seg nedenfra.

Muligheten for å møte brøytetraktor (som ikke kan kjøre på timekjøring) samt fotgjengere og etternølere vil være en sikkerhetsutfordring da det er uoversiktlig i begge ender.

3. Kostnader og administrasjon

Forutsetning for brøyting er at tilstrekkelig vegstandard opparbeides samt etablering av infrastruktur som parkeringsplasser, snuplasser etc.

Det forutsetter som i Fjellsbygda at det er noen med brøyteutstyr til stede hele døgnet i beredskap, med traktor og eventuelt gravemaskin.

Mvh Fredrik R. Fjeld

**VEDTEKTER
FOR
VEGEN KÆLVBAKKLIE - NORDFJELDSTØLEN**

§ 1. VEGEN

Vegen Kælvbakkliie – Nordfjeldstølen, heretter kalla laget, omfattar vegstrekninga frå riksveg 33 fram til Øverliakrysset (5,3 km) og sidevegen, inkl. snuplass, til Kalvbakkli Hyttetun (800m).

Laget har og ansvaret for brøyting av felles parkeringsplassar.

§ 2. PARKERINGSPLASS

Laget betaler godtgjersle til grunneigar for bruk av dei felles parkeringsplassane som tilhøyrer gnr. 137/2, Nordfjellstølen. Godtgjersla er 200 kr/år og hytte som soknar til desse plassane. Beløpet kan indeksregulerast kvart femte år.

§ 3. FORMÅL OG ØKONOMISK ANSVAR

Laget har til formål å halde vedlike og sørge for tilstrekkeleg vegstandard på vegen - om nødvendig ved opprusting/omlegging. Vegen skal på tidsmessig måte tene skog-, utmarks- og hytteinteressene innanfor dekningsområdet til vegen. Vegen skal vera heilårsveg fram til Nordfjeldstølen og Kalvbakkli Hyttetun.

Laget skal arbeide for at vegen Kælvbakkliie – Nordfjeldstølen, i størst muleg grad fyller krava til skogsbilvegklasse 3. Sidevegen til Kalvbakkli Hyttetun og vegen frå Nordfjeldstølen til Øverlia krysset, skal ha standard ikkje dårlegare enn dagens nivå. Event. nødvendig opprustning til høgare vegklasse av sidevegen i samband med skogsdrift, skal finansierast med skogavgiftsmidler og ikkje av laget.

Laget har delt begrensa ansvar i samsvar med andelen i laget, jf. § 4. (proratarisk ansvar).

§ 4. EIGARSKAP OG MEDLEMSSKAP

Vegen frå riksvegen fram til den gamle stølsvegen ved grensa mot Ton, gnr. 103/1, er eigd i fellesskap av eigaren av gnr. 137/2 i Etnedal kommune og eigaren av gnr. 103/21 i Nord-Aurdal kommune, med 50 % kvar.

Frå grensa mot Ton og opp til Øverliakrysset er vegen eigd 100 % av eigaren av gnr. 137/2. Sidevegen til Kalvbakkli hyttegrend er eigd 100 % av eigaren av gnr. 103/21 og 73.

Fylgjande er med i laget:

1. Samordna andel i vegen:

Gnr. 137/2 i Etnedal kommune , Elsa Ødegård , andel 65 %

Gnr. 103/21 og gnr. 103/73 i Nord-Aurdal, Søren Engelschøn, andel 35 %

2. Bruksrettshavar i vegen

2.1 Gnr. 103/1 i Nord-Aurdal , Kristin Rosenlund.

2.2 Ein hytteeigar med varamedlem vald av Nordfjellstølen Hytteeierforening.

Medlemsskapet fylgjer eigedomane og kan ikkje skiljast frå denne. Dersom ein eigedom under pkt. 1 og 2.1 blir delt og den frådelte parsell er landbrukseigedom som soknar til vegen, har denne rett og plikt til å bli med i laget. Andelsfordeling mellom den frådelte parsell og hovudbruket, blir å fastsetje mellom seljar og kjøpar. Melding om fordelinga blir å sende styret.

Som nye medlemmer kan etter søknad takast opp andre eigedomar i området og andre som laget er interesserte i å ha som medlemmer.

§ 5. ANDRE BRUKARAR AV VEGEN

Hytteeigarane

Betalt årsavgift eller bomavgift til laget, er eit vilkår for at hytteeigarane kan bruke vegen, inkl. dei felles parkeringsplassane, for seg og sine husstandsmedlemmer. Bruksretten gjeld og ved all framleige og utleige.

Skogeigarar som ikkje er med i veglaget

Desse avtaler bruk av vegen med leiar, jf. § 10.

Fastbuande i Tonbygda

Desse brukar vegen fritt til anna blir vedteke.

Tilfeldig besøkande

Desse betaler bomavgift.

Brukarane må rette seg etter dei vedtak som gjeld for bruken av vegen.

§ 6. ARBEIDSÅR OG FORPLIKTELSE

Rekneskaps- og arbeidsåret fylgjer kalenderåret. Laget blir forplikta av leiar innafor ramma av vedtektene, vedtak, godkjent arbeidsplan og budsjett. Laget blir ikkje forplikta ut over denne ramma med mindre heile styret godkjenner det.

§ 7. ÅRSMØTE

1. Konstituering

Årsmøtet er laget si øvste myndigheit.

Ordinært årsmøte skal haldast innan 1. juni kvart år.

Medlemmene inkl. varamedlem og skogbruksansvarleg i styret, har rett til å delta på årsmøtet, kfr. § 4

Det er berre medlemmene opprekna i § 4, pkt 1, som har stemmerett.

Alle med møterett, har tale- og forslagsrett.

Eit medlem kan la seg representere ved fullmektig med skriftleg fullmakt.

Medlemmene blir kalla inn av leiar.

Innkalling til medlemmene skal skje skriftleg med minst to vekers varsel. Saklista skal stå i innkallinga.

Årsmøtet kan ikkje gjera bindande vedtak i andre saker enn dei som er nemnde i innkallinga.

Saker som ein vil ha behandla på årsmøtet, må vera innkomne til styret innan 1. mars.

Årsmøtet er vedtaksfør når innkallinga har skjedd på lovleg måte.

2. Vedtak

Det enkelte vedtak på årsmøte blir gjort med vanleg fleirtal (simpelt relativt fleirtal) blant dei frammøtte med stemmerett. Dersom det blir sett fram krav om det, skal stemmeretten graderast i forhold til andel, jf. § 4. Tiltak i samsvar med føremålet i § 3, skal likevel gjennomførast sjølv om det ikkje ligg føre fleirtal rekna etter andel, når minst eit medlem opprekna i § 4 pkt. 1, stemmer for tiltaket. Ved usemje om tiltaket er i samsvar med føremålet, kfr. § 3, skal skogbruksansvarleg i styret uttale seg. Denne uttalen skal tilleggst vesentleg vekt.

Ved val kan det ikkje brukast gradert stemmerett. Kwart medlem har då ei stemme. Stemmeliikeheit blir avgjort ved loddtrekning.

Vedtaket må ikkje påføre noko medlem større kostnader og ulemper enn nytte. Vedtaket må heller ikkje føre med seg usakleg skilnad på rettane til fleirtalet og mindretalet. Vedtaket må ivareta fellesskapets vel og ikkje gje urimelege fordelar til fleirtalet til skade for mindretalet. Medlem som meiner eit fleirtalsvedtak er i strid med desse vilkåra, skal løyse tvisten etter § 18.

3. Årsmøtet skal:

- Velja ordstyrar.
- Velja protokollførar.
- Godkjenne innkalling, fullmakter og sakliste.
- Behandle styret si årsmelding og den reviderte rekneskapen, arbeidsplan og budsjettforslag.
- Velja uavhengig revisor
- Velja leiar når ny må veljast, kfr. § 10.
- Behandle innkomne saker.
- Vedta års-, bom-, tilknytings- og særskilte avgifter.
- Andre saker som er nemnde i innkallinga.

4. Vidare kan årsmøtet m.a.:

- Vedta opptak av nye medlemmer og dei økonomiske og formelle vilkår for dette.
- Vedta endringar av vedtektene, jf. §20.
- Vedta større omleggingar/utbetringar, evt. nyanlegg av vegen.
- Vedta innkjøp av utstyr.
- Vedta innbetaling av forskot.
- Vedta å forsikre seg mot erstatningsansvar.
- Vedta andre saker som vedkjem vegen.
- Vedta godtgjersle for tillitsvalde.

5. Vedlikehald/ opprustning og eventuell omlegging

Skogbruksansvarleg skal utarbeide opprustnings- og prioriteringsplan for vegen i samråd med medlemmene nemnt i § 4 pkt. 1.

Denne plan skal leggjast til grunn for årsmøte sine vedtak når det gjeld vedlikehald, opprusting og eventuell omlegging av vegen, kfr. § 7 pkt. 3 og 4.

Det skal først protokoll for møtet. Protokollen skal underskrivast av dei frammøtte og skal sendast medlemmene.

§ 8. EKSTRAORDINÆRT ÅRSMØTE

Ekstraordinært årsmøte skal heldast når minst to i styret krev det. Frist og framgangsmåte for innkalling er den same som for vanleg årsmøte. Saklista skal stå i innkallinga. Det kan berre bli gjort vedtak i dei saker som er nemnde i innkallinga.

Det skal først protokoll for møtet. Protokollen skal underskrivast av dei frammøtte og sendast til alle medlemmene.

§ 9. STYRET

1. Samansetjing

Laget blir leia av medlemmene opprekna i § 4, pkt. 1. I tillegg skal ansvarleg for skogbrukssaker i Nord-Aurdal kommune, vera med i styret. Styret er vedtaksfør når minst to av styremedlemmene er til stades og den eine av desse er den ansvarlege for skogbrukssaker.

Styremøte skal heldast så ofte ein av styremedlemmene finn det nødvendig.

Saker av mindre betydning, eller saker som må behandlast raskt (t.eks. tiltak i samband med teleløysing), kan avgjerast av leiaren åleine. Slike avgjersler skal refererast i fyrste styremøte.

2. Etter retningsliner frå årsmøtet skal styret:

- Arrangere årsmøte, leggje fram årsmelding og framlegg til budsjett og arbeidsplan for inneverande år.
- Søkje kommunal godkjenning av avgifter for bruk av vegen, jf. veglova § 56.
- Fylgje opp drifta gjennom året.
- Vedta kven som skal få arbeidet med vedlikehald og brøyting av vegen, godtgjersle og vilkår knytt til dette.

Det skal først protokoll for styremøta. Protokollen skal vera undreteikna av styremedlemmene og sendast alle medlemmene i laget.

§ 10. LEIAR I LAGET

Fram til årsmøtet i 2010 er eigar av gnr. 137/2, eller den ho/han gjev fullmakt, leiar i laget. På årsmøtet i 2010 skal leiar veljast. Leiaren blir vald for tre år om gongen.

Leiar er ansvarleg for at vegen er i slik stand at den tener føremålet bestemt i § 3.

Leiaren skal:

- Inngå avtale med entreprenør for vinterbrøyting, vedlikehald og event. opprustning av vegen i samsvar med årsmøte- og styrevedtak.
- Krevje innbetaling av avgifter..
- Sørge for ordna føring av rekneskapen og revisjon.
- Hindre ufornuftig bruk av vegen ved å regulere eller stoppe køyring i kortare eller lengre tid, f. eks. under teleløysing og i regnperioder.
- Nekte bruk av vegen ved manglande betaling.

- Nekte bruk av vegen for medlemmer som ikkje retter seg etter vedtektene og gjeldande vedtak.
- Avtale bruk av vegen med andre enn medlemmer dersom det er behov for det.
- Melde laget inn i aktuelle register.
- Gjennomføre andre saker som blir pålagt av årsmøtet eller styret.
- Legge fram for styret forslag til arbeidsplan og budsjett.

§ 11. GODTGJERSLE

Leiar, kfr. § 10, skal ha ei arbeidsgodtgjering på kr 10 000 pr. år for det arbeidet han/ho utfører. Beløpet skal indeksregulerast kvart år. Dersom det er grunnlag for det, kan styret auke godtgjersla, jf. § 7.4. Denne paragrafen gjeld fram til årsmøtet i år 2010. Etter denne tid er det ingen spesielle føringar for slik godtgjersle. Eventuell godtgjersle blir å fastsetje etter § 7. 4, siste strekpunkt.

§ 12. GRUNN TIL VEGEN

1. Veggrunn

Ved framtidige utbetringar av vegen, skal medlemmene opprekna i § 4 pkt. 1 vederlagsfritt stille grunn til disposisjon til veg, grøfter møteplassar og snuplassar. Dette gjeld også nødvendige fyllmassar som må takast utanfor sjølve veglina. Denne bestemmelsen er avgrensa til å gjelde for utmark (definisjon: friluftsløven § 1) og inntil 10 m frå vegen si midtline. Dersom nokon grunneigar slik må avstå særskilt mykje grunn, kan han likevel krevje godtgjersle for dette.

Anna areal enn nemnt ovanfor, skal likevel medlemmene stille til disposisjon for veglaget mot godtgjersle. Dette gjeld berre for mindre omleggingar/utbetringar av vegen.

2. Godtgjersle

Krav om godtgjersle etter § 12.1 set ein fram for styret innan 2 - to - månader etter at arbeidet er ferdig. Blir styret og vedkomande grunneigar ikkje samde skal spørsmålet avgjerast etter § 18.

3. Varsel

Leiar er pliktig til å varsle aktuelle grunneigarar i rimeleg tid før vegarbeid nemnt ovanfor, blir sett i gang.

4. Grus

All grus som blir teke utanom veglina - etter avtale med grunneigar - skal betalast etter vanlege satsar for sams masse i distriktet. I mangel av semje om denne prisen, skal prisen fastsetjast etter § 18.

§ 13. VEGAVGIFT (BOM-, SESONG- OG TILKNYTNINGSavgift)

1.1 Bomavgift.

Bomavgift skal godkjennast av Etnedal og Nord- Aurdal kommune, jf. veglova § 56.

1.2. Sesongavgift

Sesongavgift bestemmer årsmøtet.

2. Tilknytningsavgift

Tilknytingsavgifta er ei eingongsavgift og gjev ingen andel i vegen. Tilknytingsavgifta skal betalast når medlem nemnt i § 4, pkt. 1 og pkt. 2.1 sel eller festar bort nye hyttetomter. Det medlem som sel/festar bort tomter, er ansvarleg for å betale inn avgifta til laget.

3. Særskilt avgift

Nødvendig transport som må skje i periodar då styret har avgrensa bruken av vegen - jf. § 10, kan avtalast med leiar mot særleg avgift og på særlege vilkår. Likeins kan det avtalast særskilt avgift for bruk av vegen i andre samanhengar, t.eks tømmertransport for ikkje medlemmer, bruk i samband med jakt o.a.

§ 14. BRUK AV VEGEN

Transport må ikkje skje når det kan vera fare for skade på vegbane, stikkrenner eller grøfter.

Det er forbode å leggje tømmer eller anna trevirke inn i vegbanen, i veggrofter, på møte- eller snuplassar. Kvist og anna hogstavfall må straks fjernast frå slike stader. Det må visast spesiell varsemd ved nedbaring av bekkar utanfor vegområdet.

Skade på vegbane og stikkrenner som skuldast transport, skogsdrift o.a skal utbetrast straks. Dersom utbetring ikkje skjer, vil § 15 bli gjort gjeldande.

§ 15. ANSVAR FOR SKADER

Medlemer og andre som brukar vegen og som ikkje held seg til vedtektene eller rettar seg etter pålegg frå leiar, er sjølv ansvarlege for skader dei slik påfører vegen. Dersom skader ikkje blir tilfredsstillande utbetra, kan leiar få utført utbetringa for medlemmet/brukaren si rekning.

§ 16. OVER - OG UNDERSKOT

Driftunderskot må dekkjast av medlemmene i § 4, pkt. 1 og utliknast i samsvar med partshøvet i laget - jf. § 4, pkt.1. Eventuelt driftsoverskot skal gå til oppbygging av fond for vedlikehald og eventuell opprusting av vegen etter at eventuelt driftunderskot som tidlegare er dekkja, er tilbakebetalt.

§ 17. VEDLIKEHALDSKOSTNADER /INVESTERINGAR

Vedlikehaldskostnader og kostnader med andre vedtekne investeringar, skal så langt som råd dekkast ved bruk av avgift etter § 13. Manglande midlar kan finansierast ved lån.

§ 18. TVISTAR

Twistar mellom veglaget og medlemmene eller mellom medlemmene innbyrdes om forståinga og gjennomføringa av desse vedtektene, skal avgjerast ved voldgift.

Ved friviljug voldgift, fungerer skogbruksansvarleg for skogbrukssaker i Etnedal som voldgiftsmann.

I mangel av semje, oppnemner kvar av partane ein voldgiftsmann og sorenskrivaren i Valdres ein tredje som formann. Dersom nokon av partane ikkje har oppnemnt voldgiftsmann innan 14 dagar etter motteke varsel om det, oppnemner sorenskrivaren også denne.

§ 19. UTMELDING

Det er ikkje høve til å melde seg ut av laget. Medlemer som er opptekne etter § 4, siste avsnitt kan likevel melde seg ut. Dei har i tilfelle ikkje krav på å få att betaling for andel eller del av veglaget sin formue.

§ 20. ENDRINGAR

For å endre desse bruksordningsreglane krevst at medlemmene opprekna i § 4 pkt. 1 stemmer for. Vedtektsendring kan ikkje skje før 3 år etter at denne saka er rettskraftig.

Unnateke er §§ 3,19 og 20 som ikkje kan endrast .

Endring av § 4 kan berre gjerast ved vesentleg omlegging eller forlenging av vegen, bygging eller opptak av nye sidevegar og andre forhold som i vesentleg grad endrar føresetnadene for andelsfordelinga. Endringa skal i tilfelle vera i forhold til nytteverdien etter omlegginga. Dersom det ikkje blir semje om fordelinga, skal spørsmålet avgjerast etter § 18 eller også kan bringast inn for jordskifteretten etter jordskiftelova eller som skjønn etter veglova.

Fagernes den 13. mai 2002.

Advokatene Sveen AS
Postboks 36
2901 FAGERNES

Svein-Erik Sveen

Oslo, 19. mai 2020

Saknr: 3437
Ansvarlig advokat: Magnus Dæhlin

VINTERBRØYTING PÅ NORDFJELLSTØLEN - PROSESSVARSEL

Det vises til Eidsivating lagmannsretts kjennelse 15. april 2020.

Lagmannsretten har nedlagt forbud mot vinterbrøyting av vegnettet nord og nordøst for vinterparkeringsplassen på Nordfjellstølen og viser til at iverksatt brøyting er «rettsstridig». Forbudet er betinget av at våre parter tar ut søksmål om kravet innen 12. juni 2020.

Det varsles med dette at Tim Greni m.fl. vil ta ut søksmål for å få fastsatt at Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA ikke har adgang til å brøyte det aktuelle vegnettet. Grunnlaget for kravet forutsettes kjent, men det vises for ordens skyld til våre brev av hhv. 12. juni og 6. september 2019, samt til begjæring om midlertidig forføyning 26. november 2019.

Søksmål kan unngås dersom samvirkeforetaket erkjenner at det ikke er rettslig adgang til brøyting av vegnettet og inngår avtale med våre klienter om å avstå fra brøyting i fremtiden. Av hensyn til søksmålsfristen bes det om tilbakemelding med din klients standpunkt til dette innen 2. juni.

Med vennlig hilsen

Advokatfirmaet DSA as

Magnus Dæhlin
Advokat (H)

ADVOKATENE SVEEN AS

Medlemmer av den norske advokatforening.

Valdres eldste advokatfirma

Fagernes, den 02.06.2020

Advokatfirma DSA
Rådhusgata 24
0151 Oslo

Bankgiro: 6182.05.03189
Driftskto: 1503.13.72949
Klientkto: 6182.05.08555
Org.nr.: 994.267.256 MVA

Advokat Svein-Erik Sveen,
daglig leder
Advokatassistent DNA Grethe Blokhus
Advokatsekretær Anne Marie Strand

Att; Magnus Dæhlin

Ad; mottatt brev av 19. mai 2020 med prosessvarsel.

Jeg har mottatt ditt prosessvarsel fra deg vedrørende ovenstående. På vegne av Erik Aasrud mfl. gis slikt svar.

Mine reaksjoner; Hva tar prosessvarselet sikte på?

I h.h.t. dette finner jeg å be om en nærmere utdyping fra deg hva dine parter egentlig ønsker. Gjennomgående har tema vært at organiseringsformen har vært feil og da er vel bruksordning det riktige.

Jeg viser til gjennomgående påstand fra din side;

I begjæringen lød den slik;

Ole Kenneth Hestekind, Lars Byfuglien og enhver annen forbys å brøyte vegnettet nord for Nordfjellstølen vinterparkeringsplass på gbnr. 137/2 i Etnedal kommune frem til det er fastsatt bestemmelser om hvordan eventuell brøyting skal organiseres.

I lagmannsretten kjennelse lyder det slik;

Brøytesamvirket Nordfjellstølen SA forbys å brøyte vegnettet nord for Nordfjellstølen vinterparkeringsplass på gnr. 13 7 bnr. 2 i Etnedal kommune frem til det er fastsatt bestemmelser om hvordan eventuell brøyting skal organiseres.

Slik du argumenterte i begjæringen finner jeg å minne på følgende;

*Saksøkerne motsatte seg brøyting av vegen og viste til at brøyting ikke kunne besluttes ensidig av et mindretall av de bruksberettigede til vegen. Det ble særlig vist til at en eventuell rett til brøyting ikke kan gjennomføres uten at det først er **truffet beslutning i berørte veglag med hensyn til hvordan brøyting og trafikk skal organiseres**. Saksøkerne varslet videre at det ville bli begjært midlertidig forføyning med krav om stansing, dersom de saksøkte tok seg til rette og iverksatte brøyting.*

Å få på plass vedtekter sommer som vinter må jo være i tråd med dine parters interesse ut fra dette kravet. Det må jo være svært viktig å få på plass regelverk både sommer som vinter. Kanskje mer om sommeren da det kan være stor fare for skader på veinettet og trafikkbildet er mye mer omfattende og uoversiktlig grunnet vegetasjon, økt trafikk, o.l. særlig overfor gående og syklende, må jo trafikken reguleres slik at det ikke oppstår fare for liv og helse.

Som du har påpekt er det jo heller ikke lovlig etablert veilag for sommedvedlikeholdet heller. Dette har vel alle partene et stort behov for å løse omgående.

Dersom ditt brev er å forstå som et nytt varsel om noe annet enn å få på plass regelverket for veilag med vedtekter for sommer og vinterdrift er dette noe annet enn det lagmannsretten og din påstand går ut på. Som kjent ligger dette utenfor den midlertidige forføyningen.

Man ber om en snarlig avklaring av problemstillingen, da man finner ditt brev noe uklart.

For øvrig kan jeg informere om at brøytingen var vellykket og fungerte svært tilfredsstillende. Ved tining har man nå kunne kjøre mer enn 1, 5 mnd. tidligere på veinettet og det ser bedre ut enn alle tidligere år. Eneste store skaden i veinettet, er der Gjermund kjørte skuter. Men de positive nå er at skaden bare var begrenset der og ikke til dels på hele veibredden i Onsrudbakken - som tidligere vårer. Vannet kom også fra veien til Marianne Enger m.fl. slik at dette må uansett endres. I stedet for at de lar vannet renne rett ut i /på Onsrudbakken må de lede det vekk fra veien.

For ordens skyld – dersom du bare har tenkt å reise sak om at mine parter ikke har rett til å brøyte veinettet på tross av rettskraftig dom om dette, varsles det samtidig om at denne side reiser erstatningskrav for sitt tap. Dette kan settes til omsetningstapet som kan dokumenteres med 400.000 – 500.000,- pr part.

Søksmål kan unngås dersom dine parter i stedet blir med på en bruksordnings sak og at man løser de praktiske reglene der.

Under henvisning til min innledning, avslutter jeg med det samme spørsmålet; nemlig hva tar prosessvarselet ditt sikte på?

Med vennlig hilsen

Svein-Erik Sveen
Adv

Kopi vil bli sendt til alle hytteeiere og grunneiere over vinterparkering **unntatt** dine parter.